Lietuvos Nacionalinė M. Mažvydo Biblioteka

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 21 (1372) 1976 GEGUŽĖS - MAY 20 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. 275 - 4672

Lietuviai atsilieka?

Dar beveik visi lietuviai tėvai leidžia savo vaikus į šeštadienines mokyklas, rūpinasi jų lietuvišku auklėjimu. Tačiau taip pat matome, kad vis daugiau, jau beveik masiškai, atsiranda jaunuolių, kurie nebegali laisvai lietuviškai kalbėti ar rašyti, nors ir baigę šeštadieninę mokyklą. Matom, kad greit nebebus kas vadovauja mūsų lietuviškai veiklai ar rašo į mūsų spaudą, kad pergreit ateis lietuvybei galas laisvajame pasaulyje. Žinant dabartinių mūsų vaikų sąlygas, netenka tuo perdaug stebėtis. Kai visas mūsų vaikų gyvenimas apsuptas kanadiškos aplinkos, kai jie šeštadieninę mokyklą lanko per savaitę vos 3-4 valandas, o kanadiškoje mokykloje, gatvėje ar prie televizijose praleidžia visas dienas, kitokių pasekmių gal ir sunku tikėtis.

Kaikurie mūsų jaunuoliai-ės, matydami tokią padėtį, susirūpina savo kalbos mokėjimu ir vasaros metu važiuoja į įvairius lietuvių kalbos kursus. Bet tai būna tik lašas jūroje — reikalo daug nebepataiso. Atrodytų, kad jau lyg ir nebūtų jokios išeities. O iš tikrųjų yra. Reikia išimti savo vaikus nors keleriem metam iš kanadiškos aplinkos ir leisti juos į savo gimnaziją, kaip kad daro kitos tautinės mažumos. Jos visą laiką siunčia savo vaikus į tolimus kraštus į savo gimnazijas. Kaikurios jų net pačios savo lėšomis jas išlaiko, kai tuo tarpu mūsų Vasario 16 gimnazija yra išlaikoma vokiečių valdžios, tik nepilnu trečdaliu lietuviams prisidedant prie jos išlaikymo. Pavyzdžiui, ukrainiečiai vien Kanadoje savo lėšomis išlaiko 4 gimnazijas (2 Ontario provincijoj ir po vieną Manitobos bei Albertos provincijose). Lenkai JAV-se išlaiko net 20 gimnazijų. Vengrai vien iš Kanados kasmet apie 30 mokinių siunčia į savo gimnaziją V. Vokietijoj, o už mus mažesnė tautinė grupė latviai į V. Vokietijoj esančią savo gimnaziją kasmet siunčia iš Kanados apie 20 mokinių.

Klausimas, kodėl mes iki šiol taip paviršutiniškai žiūrėjome į savo vaikų lituanistinį auklėjimą, neatkreipėme dėmesio į savo Vasario 16 gimnaziją? Ar mes mažiau tautiškai susipratę, ar mažiau kultūringi už kitas tautines mažumas? Nemanau. Greičiausiai buvo įpratimas tenkintis vien šeštadieninėmis mokyklomis nežiūrint į reikalą giliau. Dėlto reikia tą įpratimą tuojau, dar šiemet, pakeisti, nes delsimas labai kenkia lietuviškam mūsų jaunimo auklėjimui, be to, delsiant pats įprotis sunkiai besiduoda įveikiamas. Antra ir labai svarbi priežastis, kodėl tėvai šiemet turi pradėti savo vaikus siųsti į Vasario 16 gimnaziją, yra ši: kaip jau pastebėjome spaudoje iš tos gimnazijos direktoriaus pareiškimo, jei šiemet neatsiras daugiau mokinių, tai V. Vokietijos valdžia ateinantiems mokslo metams nebeduos pašalpos, ir gimnaziją teks uždaryti. Vien V. Vokietijoj gyvenančiam jaunimui, kai tik vienas kitas mokinys atvyksta iš kitų kraštų, neįmanoma išlaikyti reikalaujamą normą, kad vokiečių valdžia duotų pašalpą. Taigi ir ši priežastis verčia tėvus šiemet siųsti savo vaikus į tą gimnaziją.

Baigę Vasario 16 gimnaziją yra pilnai paruošti studijuoti betkuriame šio kontinento universitete, nes joje pilnai išmokoma anglų kalbos. Gimnazijos programa atitinka šio kontinento gimnazijų programas. Jei kas ir nenorėtų visą laiką laikyti savo viaką Vasario 16 gimnazijoje, kol ją baigs, gali kiekvienu metu atsiimti ir toliau leisti savo krašto gimnazijon. Kaip spaudoje viešai Vasario 16 gimnazijos direktorius pareiškė, iš 34 mokinių, kurie per paskutinius penkerius metus iš Š. Amerikos mokėsi toje gimnazijoje, nežino nė vieno, kuriam Š. Amerikos gimnazijos nebūtų įskaičiusios lietuvių gimnazijoje išeito kurso. Vasario 16 gimnazijoje mokslas trunka 9 metus. Į I jos klasę priimami baigę 4 skyrius Kanados ar JAV pradžios (elementary) mokyklų, o baigusieji daugiau skyrių — į atitinkamai augštesnes klases.

Nemanau, kad atstumas turėtų bauginti mūsų tėvus, kaip jis nebaugina kitų tautybių tėvų, ypač kad ten mokiniai gyvena bendrabučiuose, pedagogų prižiūrimuose. Juk Lietuvoje beveik visi tėvai savo vaikus iš namų toli į gimnazijas išveždavo gyventi išnuomotuose kambariuose. Argi dabartiniai tėvai yra bailesni už mūsų tėvus ar mano, kad dabartiniai vaikai yra žioplesni už anuos kaimo vaikus? Asmeniniu ir moraliniu atžvilgiu ten mūsų vaikams yra daug saugiau, negu šio kontinento didmiesčiuose, pilnuose narkotikų ir užpuolimų. Finansiniu atžvilgiu taip pat nebūtų sunkumų, nes $70 į mėnesį už mokslą ir išlaikymą Vasario 16 gimnazijoje net mažiau atsieina, negu leidžiant šiame kontinente į privačias gimnazijas. Be to, mūsų jaunimą, nors ir šiame kontinente baigusį gimnazijas, vilioja Europa, tas mūsų kultūros židinys. Jis prašo tėvus išleisti ją aplankyti. Tėvai leidžia, skirdami tam nemažas sumas. Tad ar negeriau, kad tas jaunimas dabar, mokydamasis lietuviškoje gimnazijoje, atliekamu laiku tą Europą pamatytų? Ir jaunimas būtų patenkintas, ir mes savo tautinę pareigą atliktume.

Tad ryžkimės tuojau pakeisti ligšiolinį įprotį ir šiemet pradėkime leisti savo vaikus į Vasario 16 gimnaziją. Kuo mes blogesni už kitas tautines mažumas?

L. Tamošauskas

Tėvai džiaugiasi dukros laimėjimu — ji baigė lituanistinę dešimties skyrių mokyklą, gavo pažymėjimą ir mokyklos leidinį, kuriame pavaizduotas mokyklos gyvenimas bei darbas Nuotr. St. Dabkaus

Dabartinis Lietuvos jaunimas

Neseniai iš okupuotos Lietuvos emigravusio dailininko informacija apie dabartinę būklę

VL. ŽILIUS

Didelį rūpestį sovietiniam Saugumui sudaro jaunoji karta. Kad nuasmenintų ir sustandartintų žmogų, "kad išaugtų visi kaip vienas", — tam pašaukta kompromisų nepripažįstanti sovietinė auklėjimo sistema. Sovietinių piliečių smegenys, pagal "didžiojo vado mokymą", pradedamos plauti nuo trejų metų amžiaus—nuo vadinamojo vaikų darželio. Kasdien auklių fanatiškai kartojamu standartinių frazių srautu stengiamasi mažame žmoguje sunaikinti įgimtą orientacijos pusiausvyrą, diegiant jame visų pirma mintį, kad jis, kaip paskiras žmogus, "šviesiam sovietiniam gyvenimui" nereikalingas ar net kenksmingas, kad "pilnaverčiu ir galingu" gali pasidaryti tik besąlygiškai pritapęs prie bandos, kurioje mąstys ir darys "kaip visi".

Tuo pat metu, giedant apie "masių vienybę", žmoguje diegiamas nepasitikėjimas bei neapykanta savo gentainui, laikantis principo: nepasitikėk ir stebėk jį, galbūt jis yra "visuomenės priešas". Visuomenės priešus vieni kituose pradeda įžiūrėti kiek vėliau, kai visuotinio sovietinio melo ir skurdo akivaizdoje tas "avangardinis planetos žmogus" pradeda su savo kaimynu žūtbūtines dalybas, stengdamasis palaikyti beperspektyvinę savo egzistenciją.

Mokyklinio amžiaus paauglys jau neša visą suaugusio žmogaus politinės atsakomybės naštą; atviriau pasireiškęs veiksmo ar protesto žodžiu prieš visa galintį komunistinį stabą, savo vienmečio įskųstas, gali būt skaudžiai teisiamas. Tuo būdu gali būti jam užkirstas ir tos skurdžios ateities kelias.

* * *

Augštosiose Lietuvos mokyklose tankus KGB tinklas ištiestas su didžiausiu stropumu. Kiekvienas studento žingsnis stebimas visa matančių, visa girdinčių užverbuotų jo kolegų ir dėstytojų. Nepasitikėjimo ir persekiojimo nematomas baubas slegia kiekvieną jauną žmogų, jeigu jis nėra parsidavęs ir nevisai dar atbukęs jo situacijos suvokimo jausmas.

Daugiausia rūpesčių Saugumui sudaro universiteto ir Dailės Instituto studentai. Iš vienos pusės turbūt "kaltos" tų mokyklų šviesesnės tradicijos, iš kitos pusės tos mokyklos iš visos Lietuvos sutraukia daugiausia maištaujančios dvasios jaunimo, neužkrėsto beviltišku sovietiniu debilizmu. Jų sukeliama nedrąsi tautinės nepriklausomybės banga brutaliai kasmet žlugdoma pašalinimais iš studijų, uždarais teismo procesais ir dar aršesniu sekimo bei moralinio teroro sustiprinimu.

* * *

Vilniaus Dailės Institute ištikimai Saugumo instrukcijas vykdo KGB statytinis tapytojas Gečas. Nuo eilinio socrealistinių paveikslo paišytojo iki VDI rektoriaus posto jis iškilo per labai trumpą laiką. Už tai jis dėkingas savo šefams iš KGB, prieš dešimt metų siuntusiems jį neaiškaus profilio šnipinėjimo darbui į Italiją. Ši "kūrybinė komandiruotė", trukusi ištisus metus, buvo smarkiai pakirtusi menininko Gečo nervinę pusiausvyrą, kurią reikėjo atitaisyti grįžus į Lietuvą. Vos įsikūręs Dailės Instituto rektoriaus kėdėje, ėmėsi skubaus eilės dėstytojų (talentingų dailininkų ir turėjusių didelį autoritetą studentų tarpe) atleidinėjimo iš darbo. Jo supratimu, tie dėstytojai gali būti potencialiais priešais, besistengiančiais apginti studentų kūrybinę sąmonę nuo socrealistinės niveliacijos. Apsistatė paklusniais tarnais, pasiruošusiais kiekvienu momentu pranešinėti apie studentu politines nuotaikas bei vykdyti betkurį jo paliepimą. Paskelbė taip nepopuliarią Dailės Institute marksizmo - leninizmo katedrą kaip pirmaeilę ir svarbiausią. Prie įėjimo durų, siaurame vienuolyno koridoriuje, surentė iš stambių lentų didelę kontrolinę būdą studentų atvykimo į paskaitas punktualumui registruoti. Pavėlavę dvi-penkias minutes "prasižengėliai" tūnančio būdoj kontrolieriaus būna nukreipiami tiesiai pas rektorių. Šitoks "būdų" režimas yra visose sovietinėse gamyklose.

* * *

Dailės Instituto studentų darbai peržiūrose dažnai yra kontroliuojami Maskvos komisijų. Jos stengiasi jų sąmonę ir kūrybos formą kuo labiau priartinti prie Maskvos Surikovo bei Leningrado Repino meno akademijų dogminio sustabarėjimo. Blogai, kai studentas netinkamai "verda" sovietinės Lietuvos valdžios stabukų paišytojo Karatajaus užtaisytame "padaže"; blogai, kai diplominiai darbai, nors savo tema ir vienodai garbina "šviesius komunistinius

(Nukelta į 2-rą psl.)

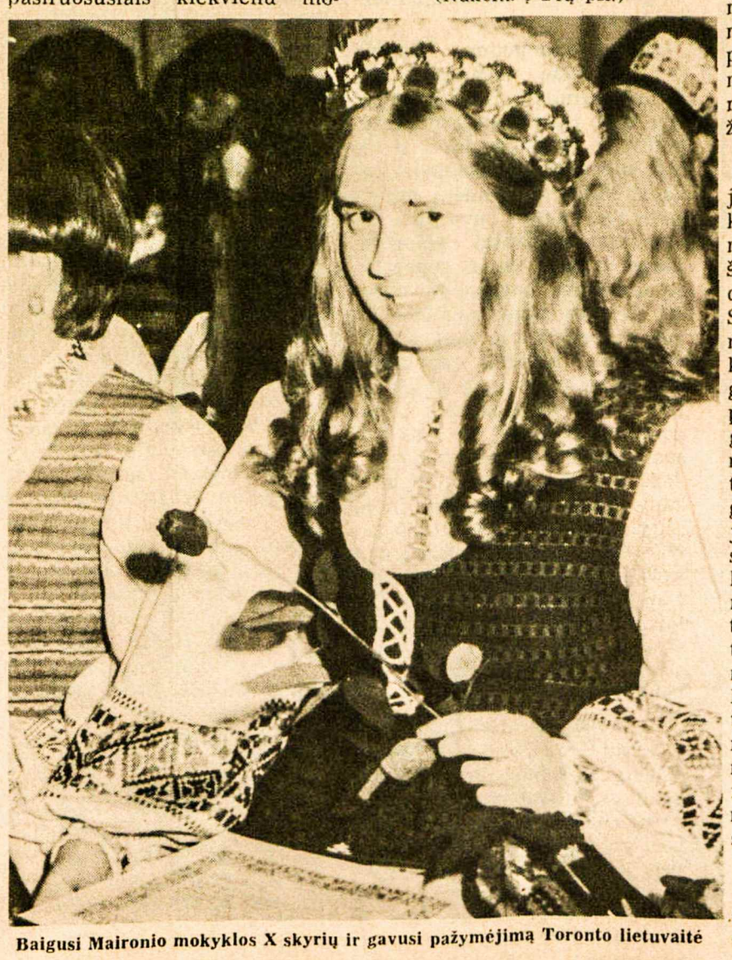

Baigusi Maironio mokyklos X skyrių ir gavusi pažymėjimą Toronto lietuvaitė

Pasaulio įvykiai

JUNGTINIŲ TAUTŲ PREKYBOS IR EKONOMIJOS KONFERENCIJOJE

Nairobyje, Kenijos sostinėje, komunistinė Kinija apkaltino Sovietų Sąjungą neturtingųjų trečiojo pasaulio kraštų išnaudojimu. Pasak Kinijos atstovo Ču Hua-mino, tikrąjį socialistinio imperializmo veidą atskleidė pasaulinė sovietų ambicija, nežabota agresija, nuolatinis įtakos plėtimas. Trečiojo pasaulio tautų apiplėšimu bei išnaudojimu Sovietų Sąjunga jau yra pralenkusi net ir senąjį imperializmą. Lupikavimu ji stengiasi įvesti socialistinio imperializmo sistemą ir tapti vienintele jo tvarkytoja. Savo žodyje Ču Huaminas vengė Sovietų Sąjungos vardo, bet visiems konferencijos dalyviams buvo aišku, kad ta jo pasaulio galybė, atkakliai peršanti taiką, bet sudaranti didžiausią pasaulinio karo grėsmę, yra Sovietų Sąjunga. Panašiai pasielgė ir Sovietų Sąjungos užsienio prekybos ministeris N. Patoličevas, savo atkirtyje Kiniją pavadindamas trečiojo pasaulinio karo šaukliu, atmetančiu atolydį, taiką ir saugumą. Į šį kaltinimą reagavo antrasis Kinijos atstovas Wang Jueh-ji, paliesdamas sovietų paramą išsilaisvinimo sąjūdžiams. Jos pagrindinis tikslas — kontrolės perėmimas sąjūdžių kraštuose. Sovietų Sąjunga parūpina šaudmenis, o kai susilaukia nepritarimo savo planams, sustabdo ginklų bei jų dalių tiekimą ir pareikalauja atsilyginti už skolas. Sovietams jis taipgi priminė, kad Kinija neturi nė vieno kareivio, nė vienos karinės bazės užsienyje. Švelnesnės atakos susilaukė ir Jungtinės Amerikos Valstybės, kurioms, kiniečių nuomone, terūpi senosios ekonominės tvarkos išlaikymas, savų interesų apsauga.

TARPTAUTINIAI FONDAI

JAV valstybės sekr. H. Kissingeris pasiūlė konferencijos dalyviams įsteigti specialų tarptautinį banką su bilijono dolerių kapitalu, kurio $200 milijonų parūpintų JAV. Lėšos būtų skirtos neturtingiesiems pasaulio kraštams. Jeigu Sovietų Sąjunga nepritartų šiai programai, ją galima įgyvendinti ir be sovietų paramos, kuri iš tikrųjų nėra esminė. Technines žinias neišsivysčiusiems trečiojo pasaulio kraštams galėtų perduoti specialiai sudaryti technikų daliniai. Tarptautinio fondo mintį iškėlė ir Prancūzijos prez. V. G. d'Estaingas Versalyje įvykusioje Prancūzijos ir Afrikos valstybių konferencijoje. Fondo sudarytojais jis norėtų matyti tuos kraštus, kurie turi istorinius ryšius su Afrika, ir Jungtines Amerikos Valstybes. Jo lėšomis būtų tiesiami geležinkeliai, kovojama su sausromis, įvedama moderni žemės ūkio technika, plečiama kasyklų pramonė. Labai galimas dalykas, šiam prez. V. G. d'Estaingo pasiūlymui įtakos turėjo H. Kissingeris, iš Nairobio užsukęs Paryžiun.

NAUJAS MARŠALAS

Antrojo D. karo užbaigos 31-jų metinių išvakarėse sovietų kompartija savo vadui L. Brežnevui suteikė kariuomenės maršalo titulą. Lig šiol vienintelis civilis, turėjęs šį laipsnį, buvo Stalinas, karo metais pasivadinęs net generalisimu. Politrukas L. Brežnevas karą užbaigė generolo leitenanto laipsniu ir pernai buvo pakeltas į pilnus generolus. Jo paaugštinimas į maršalus greičiausiai yra susietas su artėjančia karjeros užbaiga. Oficialiame pranešime naujasis maršalas L. Brežnevas pristatomas kaip Sovietų Sąjungos krašto apsaugos tarybos pirmininkas. Maršalo laipsnis jam suteiks atsvarą prieš naująjį krašto apsaugos ministerį D. Ustinovą, paaugštintą į generolus. L. Brežnevo paaugštinimas sutapo su nauju kompartijos biurokratų įsaku Maskvos restoranams ir valgykloms atsisakyti mėsos patiekalų ketvirtadieniais. Tokį žingsnį padiktavo mėsos tiekimo sumažėjimas 11%.

STALINO MUZĖJUS

Šia proga tenka pabrėžti, kad Gruzijos Gorio vietovėje tebeveikia memorialinis Stalino muzėjus, atidarytas 1957 m. po N. Chruščiovo atlikto Stalino nuvertinimo. Muzėjų N. Chruščiovas buvo uždaręs 1964 m., bet jį vėl atidarė naujieji Sovietų Sąjungos vadai 1966 m. Muzėjaus rodiniai visiškai nutyli Stalino kraugeriškumą, kurį atskleidė milijonų Sovietų Sąjungos gyventojų nukankinimas koncentracijos stovyklose, likvidavimas įvedant priverstinę kolchozų sistemą. Lankytojus pasitinka Stalino, kaip jauno revoliucininko, portretai, jo vaikystės dienų poezija, amžiaus septyniasdešimtmečio proga užsienio vadų atsiųstos dovanos. Šalia muzėjaus yra specialus paviljonas, gaubiantis bakūžę, kurioje Stalinas praleido savo vaikystės dienas. Užsieniečiams turistams palydovai teigia, kad šis muzėjus yra grynai memorialinio pobūdžio, neturintis nieko bendro su politika ir Stalino padarytomis klaidomis.

NUSIŽUDĖ ANARCHISTĖ

Stuttgarto kalėjime rankšluosčiu pasikorė Ulrike Meinhof, 41 metų amžiaus anarchistė, buvusi žurnalistė ir universiteto lektorė. Su sociologijos studentu Andreas Baader ji buvo įsteigusi garsiąją Meinhof-Baader teroristų gaują, pavadintą miestų partizanais, ir stengėsi nuversti demokratinę V. Vokietijos vyriausybę. Tačiau ta jų veikla pasižymėjo tik bankų bei krautuvių plėšimais, bombų sprogimais. Gaujos siautėjimo metu žuvo keturi amerikiečiai kariai, vienas vokietis policininkas, daug buvo sužeista. Ulrikei Meinhof pavyko išlaisvinti policijos suimtą A. Baaderį, padegusį krautuvę protesto ženklan prieš Vietnamo karą. Jiedu buvo išvykę į Artimuosius Rytus, kur išėjo partizaninį apmokymą ir vėl grįžo V. Vokietijon. Čia jie abu pateko į policijos rankas 1972 m. ir buvo teisiami Stuttgarte su dviem savo sėbrais. Anarchistės nusižudymą kairiojo sparno jaunimas sutiko protesto demonstracijomis Frankfurto universitete, riaušėmis šio miesto gatvėse. Jų metu buvo sužeisti 7 policininkai, susprogdinta keletas bombų. Stuttgarto kalėjime dabar liko trys anarchistai — A. Baader, sociologas J. C. Raspe ir studentė G. Ensslin.

SUĖMĖ ŽURNALISTĄ

Tokijo policija suėmė sovietų žurnalistą A. Matčechiną ir apkaltino špionažu. Kaltinimas buvo paskelbtas prieš pat Sovietų Sąjungos naujojo ambasadoriaus D. Polianskio susitikimą su imperatorium Hirohito, kuriam jis įteikė savo kredencialus. Tuo, atrodo, buvo specialiai pabrėžtas Japonijos vyriausybės nusivylimas abiejų valstybių dabartiniais santykiais. A. Matčechinas bandė gauti amerikiečių karo laivyno kodą, informacijų apie elektroninius įrenginius lėktuvuose ir septintojo karo laivyno radaro sistemą iš vieno jūrininko, tarnaujančio "Midway" lėktuvnešyje. Sakoma, kad už kiekvieną informaciją jis buvo pažadėjęs amerikiečiui po $1.000, jį ir jo šeimą dažnai vaišindavo restoranuose. A. Matčechinas, suimtas restorane, atsisakė parodyti pasą ir netgi bandė pabėgti. Amerikiečio jūrininko pavardė nepaskelbta.

KANADOS ĮVYKIAI — Policija redakcijoj

Politinį triukšmą Kanadoje sukėlė "Toronto Sun" red. P. Worthingtoną pasiekusi slapto laiško kopija, kurios dalis buvo paskelbta šio dienraščio pirmajame puslapyje. Šį laišką RCMP saugumo viršininkas gen. M. R. Dare buvo pasiuntęs plk. R. Bourne, komiteto saugumo reikalams pirmininkui. Jame kalbama apie gaires saugumiečiams, sustabdančias separatistinės kvebekiečių partijos sekimą. Pasak gen. M. R. Dare, gairės buvo gautos iš paties premjero P. E. Trudeau. Dėlto ministerių pavaduotojai ir valdinių institucijų vadovai negaus informacijų apie separatistus, siekiančius federacinių tarnybų. Laišką išgarsino netikėta RCMP pareigūnų krata red. P. Worthingtono raštinėje. Po keturių valandų jie tą laiško kopiją rado rašomojo stalo stalčiuje ir ją konfiskavo, palikdami nepastebėtą laiško nuotraukos negatyvą. Atrodo, to negatyvo dėka pilną laiško tekstą paskelbė didysis "The Toronto Star" dienraštis.

Visoje Kanados istorijoje tokia krata kanadiško dienraščio redakcijoje buvo pirmoji, nors laiške nebuvo jokių paslapčių, kurios pakenktų Kanados saugumui tarptautiniu mastu. Premjeras P. E. Trudeau prisipažino, kad kvebekiečių partijos sekimo sustabdymas esąs tikras faktas, bet jis buvęs padarytas viso ministerių kabineto sprendimu. Jo nuomone, nesą jokios prasmės sekti legaliai Kanadoje veikiančias partijas, o separatizmo idėja jau esanti mirusi, nes kvebekiečių partija, laimėjusi rinkimus, remtųsi Kvebeko gyventojų referendu-

(Nukelta į 6 psl.)

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis
2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas 275-4672
Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata $10.00, pusmetinė—$6.00. Rėmėjo prenumerata $15.
Skelbimai ruošiamam numeriui primami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: $10.00 per year, $6.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Lietuviai tarptautiniame kongrese

KUN. J. STASKUS

Tarptautinis eucharistinis kongresas šiais metais įvyks Filadelfijos mieste rugpjūčio 1-8 dienomis. Kongreso programa jau suplanuota ir į ją įjungtos 27 tautybės, jų tarpe ir lietuviai. Pirmą kartą su tautiniais drabužiais lietuviai viešai pasirodys rugpjūčio 1 d. tautybių parade ir žygiuos per miestą nuo Nepriklausomybės salės iki Meno muzėjaus. Tuo metu jau bus atidaryta skulpt. Viktoro Veselkos religinių meno skulptūrų paroda Civic Center patalpose. Paroda truks iki kongreso pabaigos.

Antradienis, rugpjūčio 3, bus pavadinta Kenčiančių Diena. Tą dieną pamaldas už laisvės ir teisingumo pilnatvę atnašaus bei pamokslą pasakys kardinolas Karol Wojtyla iš Lenkijos. Pamaldos bus Veteranų stadijone 8 v.v.

Tos dienos popietė bus paskirta simpoziumui "Žmonijos alkis Rytų Europoje", kuris vyks Civic Center patalpose nuo 3 iki 5 v.p.p. Simpoziume lietuviams atstovaus Oklahomos universiteto profesorius dr. Vytautas Vardys. Jis kalbės apie dabartinę Bendrijos padėtį Lietuvoje. Ukrainietis vysk. Basil Losten kalbės ape Bendrijos padėtį Ukrainoje. Kiti dvasiškiai kalbės apie dabartinę Bendrijos padėtį Gudijoje, Slovėnijoje ir kituose už geležinės uždangos esančiuose kraštuose.

Šeštadienis, rugpjūčio 7, pavadinta "Pasaulio Diena". Daugiau nei 20 įvairių tautybių pamaldos bus laikomos tą dieną įvairiose miesto šventovėse bei salėse. Pamaldų apeigose atsispindės krikščioniškasis eucharistinis solidarumas bei universalumas. Lietuviškosios pamaldos tą dieną bus 10 v.r. Šv. Petro ir Pauliaus katedroje. Jas koncelebruos lietuviams už Europos ribų skirtas vyskupas Vincentas Brizgys, V. Europos lietuvių vyskupas Antanas Deksnys, Vatikano religinių darbų instituto pirm. vyskupas Paulius Marcinkus ir vysk. Karolis Salatka iš Marquette, Mich. Pamaldų metu giedos Klevelando Čiurlionio ansamblio choras, vadovaujamas muz. A. Mikulskio. Choro nariai ir dauguma pamaldų dalyvių dėvės tautinius drabužius. Tos dienos vakarą vėl visos tautybės su savo tautiniais drabužiais dalyvaus specialioje eucharistinėje procesijoje, po kurios bus naktinis budėjimas prie Švenčiausiojo Sakramento.

Turbūt pati spalvingiausia tautinių drabužių paroda bus bendrose visų tautybių "Statio Orbis" pamaldose, kurios vyks sekmadienį, rugpjūčio 8. Pamaldos bus pradėtos tautybių procesija. Numatoma, kad apie 300,000 asmenų susirinks į John F. Kennedy stadijoną išgirsti visomis dalyvių kalbomis skelbiamo pareiškimo: "Jėzaus Kristaus Bendrija yra susirinkusi maldai". 1,200 asmenų choras vadovaus bendrajam maldininkų giedojimui, o 500 kardinolų, vyskupų bei kunigų koncelebruos Mišias.

Taip bus užbaigta eucharistinė savaitė, kurios metu maldininkai bus dalyvavę 40 skirtingų liturgijų, bus matę šimtus įvairiausių parodų, klausęsi konferencijų bei religiniu koncertų ir, svarbiausia, išreiškę savo pagarbą bei meilę Kristui Švenčiausiame Sakramente.

Ši informacija anglų kalba buvo išsiuntinėta tarptautinei spaudai, televizijai ir radijui.

DABARTINIS LIETUVOS JAUNIMAS

(Atkelta iš 1-mo psl.)

horizontus", tačiau forma vistiek būna kiek skirtingi. Blogai, nes Maskvos instrukcija yra aiški ir tiksli: visi turi piešti vienodai, lygiuojantis į nekeliančius mažiausių abejonų rusų "peredvižnikų" ir nūdienos dailininkų laimėjimus, savo proletarine ir internacionaline kūryba "giliai sukrėtusius pasaulio kapitalizmo pamatus!" (Neveltui buvęs kultūros "ministeris" Šepetys savo knygoje su žeme sulygino didįjį ispaną Salvador Dali, kai Madride pastarojo paveikslai savo švytėjimu "lyg purvu apdrabstė" pilką ministerio eilutę).

Su restauruotu stalinizmu grįžo "veto" visų pirma laisvesniam inteligentijos minties pasireiškimui. Rašytojai išklausė naujas kūrybai skirtas instrukcijas, dailininkai parsivežė iš parodų salių namo paveikslus, "savo forma kenksmingus tarybinei liaudžiai" (tiesa, gana miglotai painformuoti, kaip turėtų atrodyti tas "pažangus" piešimas). Užsidarė visos asmeninės parodos. Vėl įsigalėjo šūkis: "visa, kas rusiška, pažangu, visa, kas lietuviška, kvepia buržuaziniu nacionalizmu, kurį reikia rauti su šaknimis".

Ryškus pastarųjų metų grįžimas į stalinizmą labai greit išsklaidė menkas demokratijos užuominas Lietuvoje. Be abejonės, nebuvo naivuolių ir 1960 m., kurie būtų patikėję, kad vakarykštė žudikų armija iš KGB, kukurūzinei Nikitos lazdelei mostelėjus, stebuklingai pavirto draugiškai mekenančiais avinais. Žudikai liko žudikais netgi tose pačiose pareigose. Tik vienas kitas iš pasižymėjusių patologiniu sadizmu buvo perkelti iš Saugumo tardymo kamerų į labiau neutralų darbą — kaikurie net į leidyklų redaktorius.

Optical Studio
OKULISTAS R. SCHMID
1596 Bloor Street West
Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvių Namus) • Tel. 535-6252
Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

PARDUODAME LIETUVIŠKUS SŪRIUS, estišką duoną. Didelis mėsos gaminių pasirinkimas.
SUPERIOR SAUSAGE CO.
1004 Dundas St. West,
Toronto. Tel. 531-8422

Mohawk
Furniture Ltd.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
* Elektros reikmenys
* Televizijos aparatai
* Skalbimo mašinos
* Vaikų baldai
* Įvairūs kilimai
* Šaldytuvai
* Valgomų kambarių apstatymas ir kt.
* Siuvamos mašinos
* Rašomos mašinėlės
Nemokamas pristatymas į namus.
KRAUTUVĖS:
Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. 699-4444
Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Baltiečių karininkų žudynės

STEPAS VARANKA

Lenkų nuomonė apie lietuvius keičiasi

Lenkų išeivių tarpe vis daugiau atsiranda asmenų, kurie lietuvius pradeda geriau suprasti ir vertinti, neiškraipytai savo tautiečius apie lietuvių siekius, darbą, literatūrą meną ir jų politinę veiklą informuoti. Tikiuosi, kad jų sąžiningas ir nuoširdus darbas prisidės prie geresnio vieni kitų supratimo ir pažinimo.

Paskutiniu laiku apie lietuvius labai palankiai atsiliepė Winnipego lenkų laikraštis "Czas" — Laikas. Tadeusz Walkowski 1975. IX. 3 d. parašė apie A. ir F. Kantautų bibliografinį veikalą "Lithuanian Bibliography" labai nuoširdžią recenziją. Be to, pripažino, kad Lenkijos istorijai lietuviai davė didelį ir garbingą įnašą. Apie tą Walkowskio straipsnį rašė "Tėviškės Žiburiai" š. m. sausio 1 d. numeryje.

Kitas T. Walkowskio straipsnis buvo išspausdintas Toronto lenkų laikraštyje "Glos Polski" — Lenkų Balsas, 1974. VII. 18. Straipsnis pavadintas "Katyn ale inny" — Katynas, bet kitas. Tame straipsnyje autorius supažindina savo tautiečius su Baltijos valstybių karininkus ištikusia tragedija Sovietų Sąjungos vergų stovyklose. Šį nuoširdų aprašymą Walkowski atpasakojo iš knygos "Shipwreck of a Generation", parašytos Joseph Berger, išleistos 1971 m., Londone, Anglijoje, Harvell Press.

Joseph Berger yra žydas, gimęs 1904 m. Lenkijoje. Būdamas jaunas, tapo komunistu. Pasiekė labai augštas pareigas partijoje. Buvo kominterno narys. Kartą buvo Stalino priimtas ir turėjo su juo ilgą pasikalbėjimą. Vėliau, 1935 m., buvo suimtas ir du kartus nuteistas mirti. Visdėlto, iškalėjęs 21 metus, laimingai pasiekė laisvąjį pasaulį. Dabar gyvena ir profesoriauja Izraelyje.

Mirties miškelis

Katynas — tai vietovė Sovietų Sąjungoje, netoli Smolensko. Ten 1939-1940 m. buvo nužudyti tūkstančiai lenkų karininkų. 1939. IX. 17 naktį Sovietų Sąjungos vicekomisaras išsikvietė Lenkijos ambasadorių Maskvoje Waclaw Grzybowski ir įteikė jam notą, kurioje buvo sakoma: "Lenkijai subyrėjus, Sovietų Sąjunga yra priversta paimti savo globon broliškas tautas". Trumpai tariant, sulaužė visas turėtas su Lenkija sutartis. Po to, nepraėjus nė valandai, metė į Lenkijos teritoriją apie 700.000 kariuomenės ir bendrai su Vokietija įvykdė IV Lenkijos padalinimą. Rusai užėmė 51.6% Lenkijos teritorijos ir 13 milijonų gyventojų. Tame skaičiuje buvo Vilniaus kraštas ir lietuviai gyventojai.

1940. IX. 17 "Krasnaja Zwezda" pranešė, kad Raudonoji Armija paėmė į nelaisvę 181.000 lenkų karių: 12 generolų, 55 pulkininkus, 72 jaun. pulkininkus, 9227 žemesnio laipsnio karininkus. Ar tie skaičiai yra tikri, gali pasakyti tik kariniai lenkų žinovai.

Lenkų duomenimis, Katyne *ir apyinkėse nužudyta arti* 15.000 karininkų. Katyno miškelyje buvo rasti 4143 lavonai, suguldyti į 18 sluogsnių. Visi turėjo kulkų žymes pakaušyje. Lavonai buvo su karinėm aprangom. Pas daugelį buvo rasti dokumentai ir užrašai kišenėse. Tarpe jų buvo vienas generolas *Smorawinski. Lavonai buvo* gerai išsilaikę sausos smėlėtos žemės dėka. Žudynių vietą surado vokiečiai, kuriems apylinkės žmonės pranešė apie egzekucijas. Vokiečiai apie tai pranešė pasauliui 1943. IV. 12. Tas baisus atradimas ir pranešimas sudarė Lenkijai ir sąjungininkams daug rūpesčio politinėje srityje. Daug vėliau, 1945 m., Nuernbergo teisme rusai įrodinėjo, kad žudynes įvykdė vokiečiai. Teismas betgi vokiečius išteisino. Kaikurie lenkų šaltiniai skelbia, kad pirmomis Katyno aukomis buvo internuoti lenkų kapelionai.

Klastingas įsakymas

Karui prasidėjus, baltiečių karininkams buvo įsakyta vykti į kursus Maskvoje. Dalis jų pasirinko pogrindį, kiti paklausė įsakymo. Tarp jų buvo estų artilerijos gen. Brede, kuris savo laiku studijavo Sorbonoje. Jis laisvai kalbėjo *prancūziškai ir* vokiškai. Savo laiku tarnavo caro armijoje. 1918 m. prisidėjo prie Estijos nepriklausomybės atgavimo. Vėliau ėjo augštas pareigas vyriausybėje.

1924 *m. komunistai kėsinosi* Estijoje perimti valdžią į savo rankas. Tam pasikėsinimui vadovavo Jean Anvelt, senas komunistas. Sąmokslas nepasisekė — maištininkai buvo suimti. Vieni — sušaudyti, kiti nuteisti. Anvelt ir kiti pabėgo į Sov. Sąjungą. Berger su Anveltu buvo susitikę Maskvoje. Ten jam Anveltas papasakojo, kad Maskva buvo žadėjusi karinę pagalbą tam perversmui. Berger po 15 metų Norilsko stovykloje sužinojo, kad Anveltas buvo sušaudytas.

Kai Estija buvo prijungta prie Sovietų Sąjungos, generolai, *jų tarpe Brede*, pareiškė lojalumą sovietų santvarkai. Tai buvo 1941 m. birželio vidury. Po to per 1000 baltiečių karininkų išvyko į Maskvą. Jų tarpe buvo apie 250 estų, 400 latvių ir 400 lietuvių. Visi buvo nuginkluoti, suimti ir išvežti į Norilsko stovyklą, kurioje buvo *pranešta, kad jie bus teisiami.* Visus apėmė baimė. Karininkai pareiškė esą lojalūs ir yra pasirengę tarnauti kiekviename paskirtame dalinyje. Į tai nebuvo kreipiama nė mažiausio dėmesio.

Teismas barako koridoriuje

NKVD norėjo klastingai suimtus Baltijos valstybių karininkus laikyti izoliuotus nuo kitų kalinių, bet tai buvo neįmanoma, nes stovykla buvo labai perpildyta. Keliolika karininkų buvo apgyvendinti su Joseph Berger "Stone Sack" patalpoje. Baltiečių karininkų tragedija vyko pastarojo akyse. Karininkai tikėjosi iš užsienio intervencijos. Jie girdėjo, kad buvo pasirašyta Roosevelto, Churchillio ir Stalino "Atlanto charta", ir manė, kad tai jiems padės. Tie, kurie turėjo giminių Amerikoje ir Anglijoje, bandė perduoti žinias apie savo likimą. Deja, bandymai buvo nesėkmingi. Karininkų nuotaikos buvo desperatiškos. Kiekvieną naktį jų grupės buvo išvedamos ir sušaudomos.

Iš "Stone Sack" karininkai po vieną buvo išvedami į koridoriuje esantį "teismą". NKVD karininkas atvestajam skaitė kaltinimo aktą ir sakė kuriam paragrafui jo nusikaltimas priklauso. Visi buvo apkaltinti priklausą "penktajai kolonai" ir kitais išgalvotais dalykais pagal 58 paragrafą.

Gen. Brede ir kiti estų karininkai buvo apkaltinti, kad 1924 m. pasipriešino komunistų *sukilimui. Nuteistiesiems buvo* duota po keletą minučių pasakyti gynimosi kalbas. Visi buvo nuteisti sušaudyti. Apie 500 karininkų, nuo gen. Bredes iki leitenanto, buvo sušaudyti.

Planas įvykdytas

Autorius rašo, esą susidarė nuomonė, kad tas "teismas" nieko bendro neturėjo su politine karininkų veikla ir jų pažiūromis. Brede, kurį Berger pažinojo, buvo liberalas ir antinacis. Bredės artimas draugas po 8 metų buvo paleistas, grįžo į Taliną ir gavo atsakingas pareigas. Atrodo, buvo numatyta tam tikra kvota, pagal kurią tiek ir tiek baltiečių karininkų reikėjo likviduoti. Kvotą įvykdžius, kiti išliko gyvi. Po tų žudynių stovykloje nuotaika buvo labai slegianti.

Tadeusz Walkowski savo straipsnyje gana plačiai kalba apie Bergerio knygos skyrių, kuriame aprašomi tie skaudūs įvykiai. Pabaigoje straipsnio rašo: vokiečių padaryti nusikaltimai buvo Nuernbergo teisme pasmerkti, nusikaltėliai nubausti; kodėl pasaulis nepasmerkia ir nenubaudžia komunistų nusikaltimų?

Joseph Berger knyga "Shipwreck of a Generation" Amerikoje yra išleista kitu pavadinimu — "Nothing but the Truth", 1971 m. (The John Day Company, New York). Po pagrindine knygos antrašte yra antrinė antraštė: "Stalino kalėjimai — stovyklos. Išlikusio apyskaita apie aukas, kurias autorius pažinojo". Apie baltiečius rašoma 190-197 psl.

Baltiečių charakteristika

Amerikinėje laidoje "Nothing but the Truth" autorius rašo pažinojęs Sovietų Sąjungos stovyklose lietuvius katalikus, protestantus latvius ir jų dvasiškius. Jie buvo sąžiningi ir darbštūs. Esą jie didžiavosi, kad atgaivino savo gražią kalbą, atstatė valstybinį gyvenimą ir santvarką, kad per tokį trumpą laiką tiek daug padarė. Lietuviai sakė, kad jų įjungimas į Sov. Sąjungą yra šuolis atgal.

Pasak Bergerio, daugumas tų, kurie mirė Sibire, nebuvo iš pagrindų antirusai. Jie tik po sovietų okupacijos žiaurumų tapo antirusais. Jie nusivylė Anglija, kuri taip nedraugiškai pasielgė. Baltiečiams rusų kultūra svetima.

PRANEŠIMAS IŠ AUSTRALIJOS

Mes dar esame gyvi

IGNAS ALEKNA

Tolimos žemės pakraščio — Australijos lietuviai norime Jūsų spaudoje nors retkarčiais pasisakyti, pasiguosti, pasidžiaugti, kad dar esame gyvi, kad džiaugiamės Jūsų ir visų lietuvių laimėjimais, kenčiame tas pačias tautos kančias, ryžtamės, kiek pajėgiam, dirbti ir tęsti kovą iki laimėjimo. Dirbdami tautinį darbą, jungiamės į organizacijas bei jų vienetus, dedame grūdą prie grūdo. Mūsų nedaug, tai ne jūs ir jūsų kaimynas, todėl ir tas mūsų aruodas toks kuklutis. Tačiau gelbsti mus lietuviškoji patarlė: šokame, kaip mokame, arba kiek kas gali, tiek deda savo dalį!

Australijos lietuviai kas antri metai didžiuosiuose šio krašto miestuose — Adelaidėje, Melburne ir Sydnėjuje paeiliui rengiame Australijos Lietuvių Dienas. Tos Dienos Australijos lietuviams yra tarsi didieji "atlaidai", didžiosios šventės, kurioms ruošiamės, kurių laukiame, kurios įneša į mūsų gyvenimą naujo ryžto, naujų jėgų, naujų siekimų. Ypač tos dienos reikšmingos to miesto lietuviams, kuriame jos įvyksta, nes tai ne tik didi garbė, bet dar didesnė tautinė pareiga jas tinkamai paruošti, sudaryti jų programą, parinkti renginių vadovus, surasti tinkamas patalpas ir, žinoma, parūpinti visiems dalyviams ir svečiams, pagal lietuviško vaišingumo paprotį, nakvynes ir kiek galint geriausią *globą lietuvių šeimose.*

Šiais metais Australijos Lietuvių Dienos bus gruodžio 26-31 d. Melburne. Jau geras pusmetis ALD rengėjų komitetas, vadovaujamas inž. Kęstučio J. Lyniko, intensyviai dirba. Šių Lietuvių Dienų programą sudaro: iškilmingos pamaldos Mel*burno katalikų katedroje, iškil*mingas Lietuvių Dienų atidarymo koncertas, literatūros-muzikos vakaras, meno ir tautodailės paroda, sporto šventė, teatro spektaklis, tautinių šokių šventė, M. K. Čiurlionio minėjimo koncertas, jaunimo koncertas, dainų šventė, Australijos Lietuvių B-nės krašto tarybos suvažiavimas, studentų suvažiavimas, AL *Jaunimo S-gos* suvažiavimas, AL Inžinierių ir Architektų S-gos suvažiavimas, ramovėnų suvažiavimas, metinė skautų stovykla, Naujųjų Metų sutikimo balius ir kiti pagalbiniai renginiai.

Iš šio sąrašo matyti, kad tiek Melburno, tiek ir kitų vietovių *tautiečiams šios Lietuvių Die*nos yra didysis šių metų rūpestis. Kiek ir kaip joms pasiruošim, tokias ir turėsim, tačiau malonu pastebėti, kad darbas visur "verda".

Šį mūsų pasisakymą, kad dar esame gyvi, noriu baigti kvietimu: broliai ir sesės, kas galite, *atvykite tų AL Dienų metu* į Australiją, aplankysite savo gimines ar draugus, surasite naujų draugų, pamatysite po Pietų Kryžiumi naują, dar nematytą kraštą, pažinsite mūsų gyvenimą, mūsų darbus ir mūsų pastangas išlikti gyvais savo tautai.

Tikėdamas, kad jūsų tarpe rasis, kurie yra suinteresuoti Australijos Lietuvių Dienomis, duodu pagrindinius adresus:

ALD pirmininkas: K. J. Lynikas, 18 Edgecombe St., Kew, Vic. 3101, Australia. Literatūros-muzikos-dainos vakaro vado*vas*—Rev. P. Vaseris, 18 Henry St., Kensington, Vic. 3031, Australia. Dainų šventės vadovas — L. Baltrūnas, 7 Stephen St., NTH. Balwyn, Vic. 3104, Australia. Spaudos-informacijos k-to narys — Ig. Alekna, 4/79 Union St., E. Brighton, Vic., 3187, Australia. Sporto šventės vado*vas — R. Ragauskas*, 15 Tenham G-ve, Cheltenham, Vic. 3192, Australia.

A+A STASIO NORVAISOS

mirties penkerių metų sukakties proga š. m. gegužės 29, šeštadienį, 9 valandą ryto, Šv. Kazimiero parapijos šventovėje, Delhi, Ont., bus atnašaujamos šv. Mišios. Giminės ir draugai prašomi dalyvauti šiose pamaldose.

Žmona M. Norvaišienė

Brangiai MOTINAI
Lietuvoje mirus,

mielą PAULIŲ LAURINAITĮ ir jo šeimą nuoširdžiai užjaučiame ir drauge liūdime —

San Francisco Lietuvių Bendruomenė

JONĄ VALIULĮ, jo šeimą ir artimuosius,
mylimai MOTINAI ir SVAINIUI
Lietuvoje mirus, giliai užjaučiame —

D. A. Barkauskai *J. J. Pilipavičiai*
V. J. Jasinevičiai

Mylimai Mamytei
Kamilijai Petrūnienei
Lietuvoje mirus, sūnui JURGIUI ir šeimai reiškiame gilią užuojautą —

I. ir M. Užgiriai *R. ir K. Giniočiai*
O. ir G. Barkauskai

Mieliems ONAI GAILIŪNAITEI, ELENAI ir FELIKSUI SENKAMS jų mylimai motinai ir uošvei
Juzei Gailiūnienei
mirus, reiškiame užuojautą ir kartu liūdime —

St. Petersburg, Fla.
S. F. Prekeriai
V. K. Palčiauskai
S. K. Grigaičiai

Mūsų kredito unijos narei
a+a Elenai Vieraitienei
mirus, jos vyrui JUOZUI, giminėms ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia —

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Litas" valdyba

PADĖKA

Š. m. balandžio 10 d., sulaukusi 94-rių metų amžiaus, *mirė mūsų motina ir uošvė*

a.a. Juzė Slabokaitė-Gailiūnienė.

Dėkojame giminėms, draugams ir pažįstamiems, lankiusiems velionę laidotuvių namuose, dalyvavusiems pamaldose ir laidotuvėse. Dėkojame visiems, užprašiusiems šv. Mišias, atsiuntusiems gėles bei pareiškusiems mums užuojautą žodžiu ar raštu.

Ypatingą padėką reiškiame Prisikėlimo parapijos klebonui kun. A. Simanavičiui, OFM, Lietuvos Kankinių parapijos klebonui kun. P. Ažubaliui, Tėvams pranciškonams už dvasinę globą ir maldas, kun. T. Žiūraičiui, OP, už prasmingą pamokslą, solistui V. Verikaičiui, giedojusiam koplyčioje ir bažnyčioje, dr. A. Užupienei-Lukienei už ilgametę medicininę priežiūrą, ją pavadavusiam dr. J. Yčui, J. Daunienei ir M. Matusevičienei, padėjusioms slaugyti ligonę namuose.

Jūsų visų nuoširdumas ir rūpestingumas suteikė mums ramybės ir paguodos liūdesio dienomis.

Ona Gailiūnaitė
Elena Gailiūnaitė-Senkuvienė
Feliksas Senkus

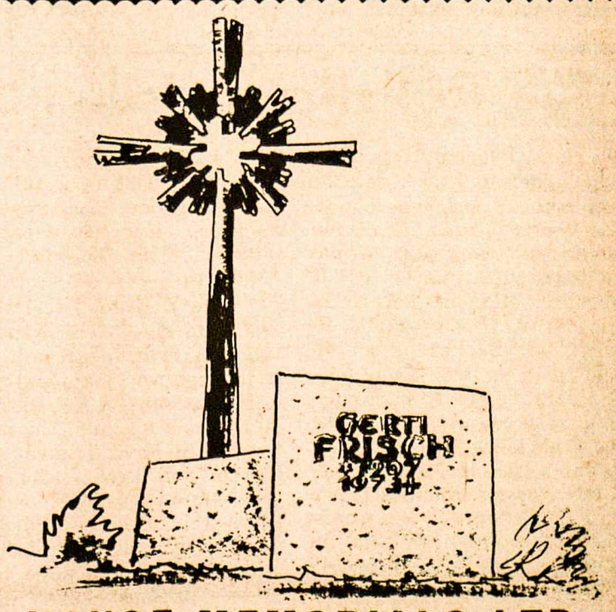

YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

"Romuvos" dešimtmetis Australijoje

1930 m. kovo 2 d. dešimties studentų iniciatyva Lietuvoje buvo įsteigta lietuvių studentų korporacija "Romuva". Tie studentai pasirašė korporcaijos steigimo aktą, kurį jie įteikė Vytauto Didžiojo universiteto senatui Kaune. "Romuvos" ideologija buvo išreikšta jos šūkyje: "Amico, patriae, unitati aestiorum" (draugui, tėvynei, aisčių vienybei).

Toli nuo Tėvynės ir senosios Alma Mater filisterio Stasio Stankūnavičiaus ypatingai didelėmis pastangomis Lietuvių Akademinė Korporacija "Romuva" 1966 m. liepos 8 d. pradėjo veikti Melburne, Australijoje. Kiek vėliau ji pradėjo veikti ir Čikagoje. Čikagos ir Melburno konventai tęsia glaudų bendradarbiavimą.

Korp! "Romuvos" dešimtmetį pirmiausia paminėjo valstybinė "3ZZ Access Radio" (1220 kHz) stotis Melburne sekančio turinio žinute: "Lietuvių Akademinės Korporacijos "Romuva" konventas Melburne švenčia savo įsisteigimo dešimtmetį. Melburne, manau, "Romuvos" korporaciją turime laikyti svarbiausia organizacija intelektualiniu atžvilgiu. Šiuo metu korporacijai vadovauja jos senjoras dr. Kazys Zdanius, o nuo sekančio mėnesio senjoro pareigas perima architektas filisteris Jurgis Žalkauskas. Korporacija yra palikusi žymius pėdsakus mūsų bendruomenės gyvenime. 1971 m. korporacija "Romuva", filisterio Stasio Stankūnavičiaus pastangomis, įsteigė lietuvių kalbos kursus, kurie veikia Viktorijos švietimo departamento jurisdikcijoje. Korporacija skiria kasmetinę piniginę premiją asmeniui, geriausiai išlaikiusiam lietuvių kalbos egzaminą brandos atestato lygyje. Korporacija aprūpina lietuvių savaitgalio mokyklas Australijoje spalvotų skaidrių komplektais. Šiemet korporacija surinko nemažą pasalpą lietuvių Vasario 16 gimnazijai Vokietijoje. Linkime korporacijai sėmingos ateities, narių prieauglio ir naudingo darbo".

1976 m. kovo 26 d. Melburno Lietuvių Namuose įvyko korp! "Romuva" ir latvių korp! "Beveronija" tradicinis metinis pobūvis, kuriame dalyvavo abiejų korporacijų nariai ir svečiai. Jau 1935 m. abi korporacijos pasirašė Rygoje broliško draugiškumo ir glaudaus bendradarbiavimo sutartį, sudarydamos vadinamąjį "kartelį" (iš lotynų "carta"), kurio laikomasi iki šių dienų. Metinio pobūvio metu įvyko iškilmingas aktas ir buvo atliktos "krašto valdovo" apeigos. Vėliau sekė draugiškas alutis ir korporantiškos dainos.

Sekančią dieną, t.y. 1976. III. 27, Melburno Lietuvių Namuose įvyko "Romuvos" balius. Dalyvavo 140 kviestinių asmenų, jų tarpe: senatorius Ivor J. Greenwood, Minister for Environment, Housing and Community Development, su žmona; Al. J. Grassby, buvęs imigracijos ministeris, dabar Commissioner for Community Relations; James Curran, Amerikos konsulas Melburne, su žmona; Peter Grimm, Vokietijos kultūrinių ir prekybos reikalų attaché; korp! "Romuva" spalvūnas Algirdas Šimkus, ALB krašto valdybos pirmininkas, su žmona; Balys Stankūnavičius, Australijos Baltiečių Tarybos pirmininkas, su viešnia; Albinas Pocius, ALB Melburno apylinkės valdybos pirmininkas, su žmona; fil! Indulis Norvelis, latvių korp! "Beveronija" senjoras, su žmona; fil. Aivars Petersons, seniausios latvių korporacijos "Lettonia" centrinio prezidiumo vicesenjoras iš JAV; fil! Gerhards Bremanis, lettonus, DLK Gedimino ordino kavalierius, buvęs Rygos operos direktorius; grafas Anatolijus Tiškevičius su dukra; estų korporacijos "Vainola" fil! Karl Kesa, vienos didžiausių architektų firmos Melburne direktorius; korp! "Romuva" vėliavos krikšto tėvas fil! Jonas Meiliūnas su žmona.

Taip pat dalyvavo visa eilė lietuvių ir baltiečių korporacijų atstovų: Romuvos Vaidilutė, Neo Lithuania, Filiae Lithuaniae, Jaunoji Lietuva, Vytis ir Plienas; latvių Beveronija, Lettonia, Talavija, Gersicania ir Fraternitas Academica; estų Ugala ir Vainola. Dalyvavo ir visa eilė "Romuvos" bičiulių bei svečių.

Balių pradėjo korp! "Romuva" fil! Kazys Zdanius, pasveikindamas baliaus dalyvius ir tardamas atitinkamą žodį, kuriuo supažindino svečius su korporacijų kilme Vilniaus, Kauno ir kitų Europos kraštų universitetuose, su "Romuvos" praeitimi, jos tikslais ir veikla. Jam atsakyti buvo pakviestas senatorius Greenwood, kuris iškiliais žodžiais pasveikino "Romuvą". Po savo žodžio dr. Zdanius iškėlė šampano tostą karalienei Elzbietai II, o po senatoriaus kalbos buvo visų sugiedotas "Gaudeamus".

Baliaus metu senatoriui buvo įteikta korporacijos dovana — knyga "The World of Olegas Truchanas" (Olegas Truchanas, lietuvis imigrantas, žymus tyrinėtojas, plačiai ištyręs Tasmanijos salos neapgyventas, sunkiai prieinamas ir net visai nežinomas vietoves; žuvo vienos ekspedicijos metu; australiečiai išleido labai gražią knygą su šimtais puikių, Truchano darytų, spalvotų nuotraukų).

Balius praėjo iškilmingoj ir džiaugsmingoj nuotaikoj, primindamas tradicinius korporacijos metinių balius Lietuvoj. "3ZZ Access Radio" pranešėja 1976. III. 29 dar kartą paminėjo "Romuvą" ir jos jubilėjinį balių.

Korp! "Romuva" gavo visą eilę sveikinimų raštu ir telegramomis iš Australijos, Kanados ir JAV. **Kp.**

Vaizdas iš sukaktuvinio "Romuvos" korporacijos baliaus Melburne, Australijoje Nuotr. Z. Gružausko

Pokongresinės nuotaikos Brazilijoje

Didelio jėgų subūrimo ir įtempto darbo mėnesiai subūrė visus dar lietuviškai gyvus senus ir jaunus, nors daugelio skaudžiai apgailestautas skaičiumi mažas Brazilijos lietuvių dalyvavimas kongreso darbuose; pavyzdžiui, Rio de Žaneiro lietuviai nedavė kongresui nė vieno atstovo.

Sao Paulo mieste darbuotasi visų solidariai ir vieningai, kiek tik kas pajėgė ar sugebėjo.

Daugelį skaudžiai sujaudino paskliduisi žinia, kad Tėvų jėzuitų vadovybė panoro iš mūsų atimti veikliausią ir reikalingiausią organizacinio darbo vadą, visų pamiltą kun. Ant. Saulaitį, kurio netekus, kultūrinis lietuvių gyvenimas turės labai sumenkėti. Jis yra lyg ir ašis gyvo visuomeninio bei kultūrinio darbo. Paprastai toks darbas sunkus (neįmanoma visiems įtikti). Kun. Ant. Saulaitis savo nealsioje eilės metų veikloje nesugebėjo įsigyti nepalankumo. Visų mylimas, branginamas ir vertinamas tiek jaunimo, tiek pat ir apsamanojusių žilaplaukių. Nežiūrint neišvengiamai numatomo jo netekimo, ir vėl jam tenka vadovauti Lietuvių Imigracijos 50-čio Komitetui, kuris stengiasi tinkamai šią sukaktį paminėti.

Minėdami penkiasdešimties metų Brazilijoje gyvenimo sukaktį, lietuviai rengia du veikalus, apimančius visokią lietuvių kultūrinę ir visuomeninę veiklą: vieną lietuvių kalba, kitą — portugalų. Talkon kviečiami visi Brazilijoje gyveną ar gyvenę lietuviai. Visus rankraščius reikia komitetui atsiųsti vėliausiai iki š.m. birželio 10 d.

Klemensas Rimgaudas Jūraitis, Londrinos valstybinio universiteto fizikos profesorius, buvęs lietuvių jaunimo kongreso studijų savaitės vadovas, šiais metais gavo federacinės valdžios stipendiją gilintis savo mokslo šakoje. Gilinimuisi jis pasirinko Sao Paulo valstybinį universitetą.

Emantė Mikuckytė-Jūraitienė, biologė, profesoriauja Paranoje, Londrinos valstyb. universitete, dėsto botaniką. Ji, nors gimusi Brazilijoje, noriai dalyvauja lietuviškoje veikloje. Atstovavo Brazilijos lietuviams II-jame jaunimo kongrese ir kartu su savo vyru uoliai talkino III-čiajame PLJ kongrese.

Brazilijos lietuvių literatūros būrelui šiais metais išrinkta vadovauti pernai Kanadoje viešėjusi stud. Živilė Jūraitytė, kuri taip pat dalyvauja ir Lietuvių Imigracijos 50-čio Komitete.

Klemensas Jūra, pernai paruošė spaudai savo penktąjį poezijos rinkinį "Paberti lapai". Šiuo metu rašo Rio de Žaneire apaštalavusio prel. Zenono Ignatavičiaus monografiją, pavadintą "Monsinjoras". Taip pat talkina lietuvių 50-čio leidiniui.

Janė Žaidytė, Rio de Žaneiro lietuvaitė, vis daugiau garsėja muzikiniu talentu. Jos koncertai turi vis didesnį pasisekimą senosios krašto sostinės muzikos meno mėgėjų tarpe.

-rm. ams.-

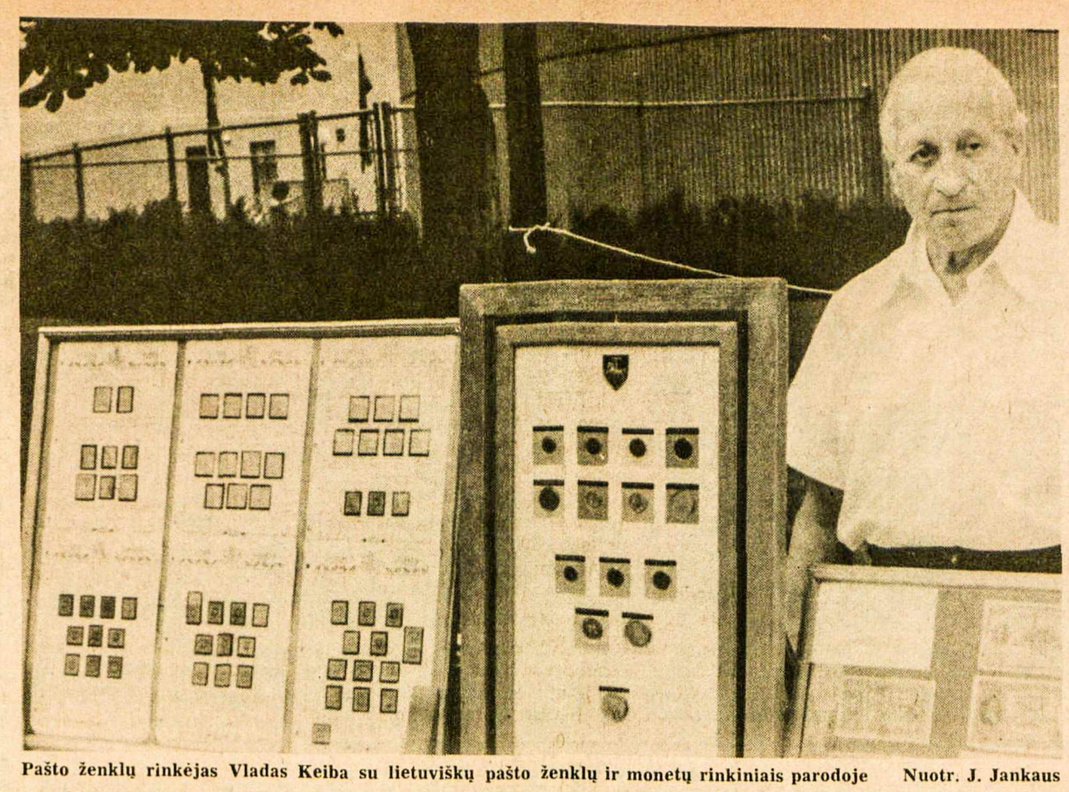

Pašto ženklų rinkėjas Vladas Keiba su lietuviškų pašto ženklų ir monetų rinkiniais parodoje Nuotr. J. Jankaus

Kunigas, rašytojas, kalbėtojas

Britanijoje gyvenančio kun. Jono Kuzmickio 40 metų kunigystės sukaktis

Bradfordo ir kaimyninių kolonijų lietuviai rengiasi didelei šventei — jų kapelionas kun. Jonas Kuzmickis, kuris ten gyvena jau daugiau kaip 25 metai, birželio mėnesį švęs 40 metų kunigystės sukaktį. O 40 kunigo metų, gyventų audringais laikais, sudaro plačios apimties turinį.

Kun. J. Kuzmickis yra tas žmogus, kurio nueitame gyvenimo kelyje liko gilūs pėdsakai, nes jis — ne tik kunigas, bet ir mokytojas, poetas, rašytojas, žurnalistas, visuomenininkas, paskaitininkas. O kokie įdomūs ir puikiai paruošti esti jo pamokslai!

Jis yra gimęs 1913 m. vasario 8 d. Lankė savo tėvo vedamą pradžios mokyklą. 1931 m. baigė Jurbarko gimnaziją ir išvyko į Kauno kunigų seminariją. Ir gimnazijoje, ir kunigų seminarijoje besimokydamas parodė didelių gabumų. Užtat seminarijos vadovybė ji pasiuntė dar studijuoti literatūros, kad galėtų būti jos dėstytoju. Jis ten studijas tęsė iki rusų bolševikai okupavo Lietuvą.

1936 m. birželio 21 d. kun. J. Kuzmickis gavo kunigo šventimus. Tada prasidėjo jo, kaip kunigo, kaip rašytojo, kaip mokytojo veikla. Jis visa savo jauna energija pasinėrė į mūsų tėvynės kultūrinio darbo laukus. Kapelionavo keliose Kauno pradžios mokyklose, Vaikelio Jėzaus mergaičių amatų mokykloje, o Vyskupo Valančiaus liaudies universitete dėstė lietuvių kalbą. Tuo metu rašė "Šaltinėliui", "Žiburėliui", "Žvaigždutei".

Kai jau antrą kartą raudonasis siaubas slinko į Lietuvą, minios tautiečių paliko savo namus, tėviškės Rūpintojėlius pakelėse ir vyko į nežinomus vakarus. Su jais buvo ir kun. J. Kuzmickis. Jis savo turtelį sudėjo į krepšelį, sėdo ant brolio dviračio ir išvyko. Tik niekas nesitikėjo, kad taip ilgai tas sudiev užtruks.

Toje kelionėje pasirodė, kad kunigas labai reikalingas: ligonis prašosi išpažinties, sužeistas ir bemirštąs laukia paskutinio palaiminimo, minios laukia dvasinio sustiprinimo — maldos. Kun. J. Kuzmickis viduryje miško kartą pasirinko didesnį kelmą, padarė jį altoriumi ir atnašavo Mišias. Tuomet jis gerai jautė žmonių nuotaikas ir vėliau rašė:

— Esame benamiai ir ieškome akmens, prie kurio galėtume galvą priglausti. O, Viešpatie, kaip nyku mūsų žemėje, kai žmonės kasdien Tave žudo pateptųjų pavidaluose.

Tu nepalik manęs, Viešpatie (Ištiestos rankos).

Karui pasibaigus mūsų tautiečiai atsidūrė vadinamose DP stovyklose. Ten buvo ir kun. J. Kuzmickis. Ir jis buvo tremtinys, bet nerimstąs. Ėjo ten, kur susispietė didesnis būrys lietuviškojo jaunimo, kad galėtų juos mokyti, auklėti ir parengti gyvenimui. Tokią progą rado Grevene, kur įsikūrė augštesnioji prekybos mokykla. Kun. J. Kuzmickis čia, be savo tiesioginių pareigų, rengė šventes ir minėjimus, skaitė paskaitas net ir kitose lietuvių stovyklose.

Kai paaiškėjo, kad "dypukai" turi skirstytis, kun. J. Kuzmickis pasirinko Britaniją. Jis atvyko čia ne kaip kunigas, ne kaip intelektualas, bet kaip paprastas žemės ūkio darbininkas, nes tik tokius Britanijos vyriausybė įsileido. 1948 m. atvyko į Bradfordą, kur ir šiandieną tebegyvena. Atvyko čia, nes tuo metu Bradforde ir plačioje apylinkėje buvo keletas šimtų lietuvių, jų tarpe ir šeimos su mokyklinio amžiaus vaikais. Nauji rūpesčiai, nauji darbai ir viską reikia nuo A pradėti. Svarbiausia — sielovadinis darbas, o parapijiečiai išsimėtę beveik visoje šiaurinėje Anglijoje. Dėlto kiekvieną šeštadienį ir sekmadienį vyksta vis į kitą vietą pamaldų laikyti. Kelionė labai įvairi: traukiniu, autobusu, dviračiu ir pėstute. Gyvenimas neįprastas — sunkus ne tik kunigui, bet ir visiems čia atvykusiems. Visi nori įsikurti, bet nežino kaip, nes nemoka šio krašto kalbos ir nežino įstatymų. Kun. J. Kuzmickis tampa jiems patarėju ir talkininku. Daugybė žmonių atvyko čia ne tik su kūno, bet ir sielos žaizdomis: vieno šeima išdraskyta, kito vaikus rusai ištrėmė į Sibirą, trečias turi kitokių sielos žaizdų. Kun. J. Kuzmickis juos ramina, guodžia, randa užuojautos žodžių, liūdį kartu su jais ir džiaugiasi kartu, kai parapijiečiai turi kuo pasidžiaugti.

Pačiame Bradforde daug mokyklinio amžiaus vaikų. Reikia mokyklos, bet nėra patalpų. Kun. J. Kuzmickis beldžiasi į Šv. Juozapo parapijos klebono duris, beldžiasi į seselių vienuolių duris, ir mokykloje darbas prasideda. Per dvejus metus išleido net dvi pradžios mokyklos laidas.

Kun. J. Kuzmickis yra spaudos žmogus. Jis ne tik skaito, bet ir rašo. Jo Bradforde pragyventi metai yra labai brandūs. Jis jautė, kad mums reikia ir dvasinio, ir pasaulinio turinio knygų. Šiandien mes jau turime Kuzmickio, Kuzmonio ir J. Gailiaus vardu išleistas knygas: "Fatima ir mes", "Marija mums kalba", "Kaip jis ją nužudė", "Susitikimas", "Kartuvės", "Ištiestos rankos", "Gundymai". Be to, jis yra parašęs daugybę straipsnių periodinėje spaudoje įvairiom temom.

Tikėkimės, kad sukaktuvininkas dar paruoš daug gražių paskaitų, pasakys gerai apgalvotų pamokslų apie Dievo, tėvynės ir artimo meilę, parašys mūsų laikraščiams aktualiomis temomis straipsnių ir išleis dar nevieną knygą. **G. I. Rimutis**

Atvykusiems prieš 30 metų

1947 m. liepos 31 d. "General M. B. Stuart" laivu iš Vokietijos į Kanadą atvyko būrys jaunų vyrukų ir išlipo Halifakso uoste. Peréję muitinę ir gavę po $5, jie buvo susodinti į traukinį tęsti kelionės į Kanados gilumą kirsti miškų. Atvykę į Velioros stotelę susėdo į sunkvežimius ir galų gale pasiekė stovylas 105 ir 107, kur pradėjo darbą miške. Šiai grupei priklausė 165 vyrai.

Baigę sutartį, kaikurie dar anksčiau, išsisklaidė po visą Kanadą, ieškodami laimės. Vieniems pavyko geriau, kitiems blogiau, o jau dalis iškeliavo amžinajam poilsiui.

Sekančiais, t.y. 1977 m., sueis lygiai 30 metų nuo jų atvykimo Kanadon. Dalis iniciatorių, pirmojo transporto vyrų, sugalvojo šią sukaktį paminėti atsipažinimo vakaru-baliumi 1977 m. rugsėjo 3 d. Toronto Lietuvių Namuose. Į jį kviečiami visi lietuviai, kurie atvyko į Kanadą 1947 m. Pirmojo, antrojo ir trečiojo transporto vyrai bei moterys, taip pat tie, kurie atvyko paskirai pas gimines, jų draugai ir svečiai.

Atsipažinimo vakarui suruošti yra susidaręs laikinis komitetas, į kurį įeina: O. Delkus, B. Jančys, A. Skrebūnas, W. V. Ūsas, J. Pleinys, V. Verikaitis ir K. Žilvitis.

Komitetas prašo, kad lietuviai, atvykę 1947 m., jau dabar registruotųsi ir tuo būdu palengvintų komitetui planuoti šį balių. Registruojantis prašau pranešti savo adresą, skaičių dalyvių ir savo pageidavimus. Laiškus rašyti: V. Verikaitis, 22 Oakmount Rd., Apt. 1510, Toronto, Ont. M6P 2M7, Canada.

Turner & Porter laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave, Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

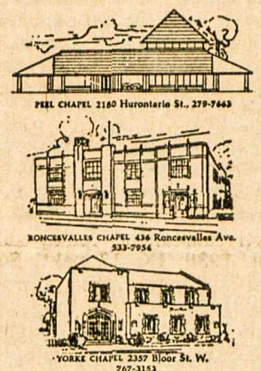

Turner & Porter

Vienišo žmogaus pramoga

Pašto ženklų ir pinigų rinkėjas Vladas Keiba

Nedaugelis yra tokių, kurių laisvalaikis dingsta renkant pašto ženklus, juos skirstant, susirašinėjant su pašto ženklų rinkėjais. Tai stiprios valios žmonių darbas.

Malonu buvo atsilankytį pas vieną iš tokių užsispyrėlių — Vladą Keibą, gyvenantį Ročestery, N. Y. Jis yra didelis pašto ženklų, lietuviškų pinigų rinkėjas. Nekartą teko matyti jį lietuvių parodose Ročesteryje ir jo apylinkėse su gausiais lietuviškų pašto ženklų ir pinigų rinkiniais.

Iš šalies žiūrint atrodė, kad Vl. Keiba gyvena vienišo žmogaus dienas. Jo žmona prieš 6 metus yra mirusi, duktė Vita su vyru Radžiumi ir trim vaikais gyvena Otavoje. Bet išsikalbėjęs, pamatęs jo pašto ženklų rinkinius, supratau, kad šis malonus žmogus nėra vienišas. Jis nepriklauso vienišų žmonių grupei — net ir į pensininkų susirinkimus ar į netoliese nemokamai miesto duodamus pensininkams pietus neranda laiko nueiti. Jo pasaulis — Lietuva, Š. Amerika, Rytų ir Vakarų Europa.

Žinoma, nereikia manyti, kad Vl. Keiba visą laiką į pašto ženklų albumus įkišęs nosį ir sėdi. Anaiptol. Jį lanko duktė su vyru ir anūkais. Jis pavažiuoja į Čikagą, Torontą, Detroitą ir kitus miestus, kur yra rengiamos pašto ženklų parodos. Jis yra aktyvus vietos lietuvių visuomenės organizacijose, didelis lietuviškos knygos mylėtojas.

Atsilankius pas Vl. Keibą, ant stalo atsiranda gero vyno stiklas, pradeda prieš tave augti didžiuliai pašto ženklų rinkiniai — albumai. Artimiausi širdžiai — tai nepriklausomos Lietuvos. Jie patys įdomiausi. Juk tai tavo tėvynės praeitis — istorijon nuėję žmonės, krašto gamtos vaizdai, žymesnieji anų dienų įvykiai...

Vl. Keiba pašto ženklus pradėjo rinkti Panevėžio gimnazijoj 1923 m. Po dvejų metų baigė karo mokyklą, o 1927 m. tapo vyr. atsargos leitenantu. Vėliau dirbo savivaldybėse. Daug jo pašto ženklų rinkinių dingo karo metu, bet per pastaruosius 30 metų vėl sutelkė gausius V. Europos ir Š. Amerikos pašto ženklų rinkinius.

Nepriklausomos Lietuvos pirmieji pašto ženklai labai kuklūs: prasideda 1919 m. "10, 15 skatikų pašta", Daugirdo, Šimonio ir vėlesnių Lietuvos dailininkų braižytais bei pieštais ženklais. Jei pradžioje jie buvo gal ir perdaug kuklūs, tai verčiant lapą po lapo matyti, kaip jie gerėja ir pagaliau prilygsta kitų valstybių pašto ženklams. Nepriklausomoj Lietuvoj buvo išleista apie 3,000 lietuviškų pašto ženklų atmainų, 1923 - 24 m. Klaipėdos krašte — per 100 atmainų.

Pašto ženklų istorija nėra sena. Ji prasidėjo 1839 m. Britanijoje. Yra sakoma, kad tai moderniųjų laikų išradimas, taip lengvai patarnaująs žmonių ryšiams palaikyti. Daugelis kraštų, ypač R. Europos, spalvingomis pašto ženklų atmainomis, vidaus įvykių atžymėjimais varo gana sėkmingą prekybą pasaulio filatelistų eilėse.

Besikalbant, paštininkas atnešė išsipūtusį voką. Atidarius paaiškėjo, kad tai naujausi Vengrijos pašto ženklai. Sąskaita — apie 12 dolerių. Gal ir nedidelė, bet jei sudėsi tik vienerių metų Europoje ir Š. Amerikoje išleidžiamų pašto ženklų atmainas, ypač R. Europos ir jos "globėjos" Sov. Sąjungos, susidarys labai apvali suma.

Nevisi tie pašto ženklai aiškiai prakalba istorine tikrove. Štai pvz. prieš trejus metus išleistas SSSR Vilniaus 650 metų sukaktuvinis pašto ženklas. Žiūri ir neatpažįsti, kad tai tradicinis Vilniaus vaizdas. Matai kažkokias sukrautas kaladėles, lyg ir į namus panašias. Deja, tai labai dar toli nuo istorinio Vilniaus pilies ir jo šventovių bokštų vaizdo. Tai nieko bendro neturįs net ir su sovietų anksčiau spausdintais Vilniaus miesto vaizdais. Pagal šio pašto ženklo vaizdą galima būtų pavadinti betkurį miestą ar šiaip kurio miesto dalį. Gal nenorėta pasauliui parodyti, kad Vilniuje yra tiek daug šventovių bokštų ir net viduramžių pilis.

Vl. Keiba yra surinkęs nemažai neprikl. Lietuvos pinigų. Jo knygų lentynas puošia "Lietuvių Eciklopedija", lietuviškų knygų rinkiniai, taipgi laikraščiai — "Tėviškės Žiburiai", "Draugas", "Karys" ir kt.

Dabar Vl. Keiba jau pensininkas, gyvena nuosavame name. Kasdieninę duoną užsitarnavo dirbdamas paprastu darbininku, bet neprarado savojo "aš". Gyveno ir gyvena nesiplėšydamas dėl dolerio.

Šalia filatelijos ir numizmatikos, jis turi labai kruopščiai prižiūrimą kiemelį, kuriame randa vietos visokių gėlių krūmai, vynuogių ir daržovių lysvės. **sb.**

Ontario Place atidaromas šeštadienį

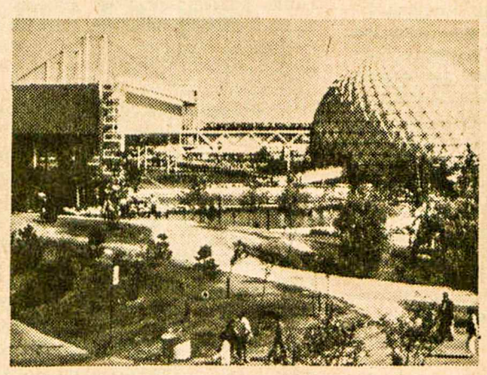

Ontario Place, 96 akrų vieta, skirta muzikai, filmams, parkams, juokdariams, vandens pramogoms ir poilsiui, bus jūsų ištisas 119 dienų, pradedant gegužės 22 dieną. Ten, Cinesphere patalpoje, paruoštas naujas filmas "Ontario Summertide", kuris milžiniško dydžio ekrane pavaizduos nuostabias keliones Ontario vandenimis. Filmas bus rodomas kas antrą savaitę pakaitomis su kitu filmu "Energy", kuriame vaizduojamas energijos panaudojimas, pradedant raumenimis, baigiant megavatais.

Įvairaus pobūdžio teatrai jau pasiruošę naujam sezonui. Juose matysime jaudinančius vaidinimus: "Big North Ontario" Theatre I, "Reflections" — Theatre III.

Forume įrengta nauja sukama scena, kurioje matysite bei girdėsite žymiuosius meno renginius — simfonijas, džiazą, liaudies bei "rock" muziką, baletą ir kitas pramogas vakarinėse sezono programose nemokamai — tik su įėjimo bilietu.

Mūsų restoranai, užkandinės ir alinės jau pasiruošę jums patarnauti. Taipgi dirba rankdarbių gamintojai. Krautuvės turi daug naujų dalykų.

Vaikų kaimelis yra paruoštas mažiesiems piliečiams su nuotykingiausiais visoj Kanadoj įrengimais. Ten yra laivas "HMCS HAIDA" su nuleistais laipteliais, pedaliniai laiveliai, malūnsparnis, ekskursinės valtys. Įrengta net miniatiūrinė golfo aikštelė "Storyland".

Ontario Place jau pasiruošęs. Laukiame tik jūsų, jūsų draugų bei šeimų čia pasirodant.

Lankymo valandos: parkas atidaromas 10.30 v.r., uždaromas 1 v.r. (sekmadieniais 10 v.v.).

Kasdieninė vasaros programa: nuo gegužės 22 (Viktorijos Dienos savaitgalio) iki Darbo Dienos rugsėjo 6 parkas atidarytas visas septynias savaites dienas.

Rudens savaitgalių programa: nuo rugsėjo 11 iki spalio 11 (Kanados Padėkos Dienos) parkas atidarytas tik šeštadieniais, sekmadieniais ir šventadieniais.

Bilietų kainos:
Suaugusiems (18 ir daugiau) $2.00, po 9 v.v. $1.00
Jaunuoliams (nuo 13 iki 17 imtinai $1.00)
Vaikams (12 ir mažiau) be palydovų $1.00
Vaikams (12 ir mažiau) su vienu iš tėvų 50 ct.
Ontario pensininkams įėjimas nemokamas.

PASTABA: kaikurios kainos ir taisyklės keičiamos Kanados parodos metu — nuo rugpjūčio 18 iki rugsėjo 6.

Autoaikštė yra prie ežero ir East Island. Viešą eismą patogiai aptarnauja TTC autobusai, tramvajai ir GO traukiniai.

Įvairios pastabos
Invalidams bei nepajėgiems lankytojams parūpinami ratukai, jei kas prašo. Skambinti (416) 965-7619. Gyvuliėliai ir dviračiai neįleidžiami.

Ontario Place, 955 Lakeshore Blvd. West, Toronto, Ontario, Canada (416) 965-6332

Adresas laiškams: Ontario Place Corporation, 8 York Street, Toronto, Ontario, Canada M5J 1R2

ontario place

A Crown Corporation of the Government of Ontario. Ministry of Industry and Tourism. Claude Bennett, Minister.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

PAGAL MASKVOS KURPALĮ

"Tiesa" ir "Gimtasis Kraštas" balandžio 29 d. laidose paskelbė Lietuvos kultūrinių ryšių su užsienio lietuviais komiteto perorganizavimą į "Tėviškės" draugiją. Šiam tikslui buvo sušaukta naujosios draugijos konferencija Vilniuje balandžio 27 d. Pranešimą apie pertvarkomo komiteto veiklą padarė ilgametis jo pirm. gen. mjr. Vladas Karvelis. Diskusijose dalyvavo Žurnalistų Sąjungos pirm. A. Laurinčiukas, Lietuvos draugystės ir kultūrinių ryšių su užsienio šalimis draugijos pirm. R. Petrauskas, rašytojas J. Baltušis, Dailininkų Sąjungos sekr. P. Gudynas, "Gimtojo Krašto" red. V. Reimeris. Jie pabrėžė komiteto nuopelnus Sovietų Sąjungos užsienio politikos, jos ir Lietuvos laimėjimų propagavimui ekonomikoje, kultūroje, visuomeniniame gyvenime, aptarė kultūrinių ryšių stiprinimą su užsienio lietuviais. Žodį tarė ir sąjunginės "Rodinos" draugijos skyriaus vedėjas maskvietis F. Ovsianikovas. Taigi, ta naujoji "Tėviškės" draugija bus tik sovietinės "Rodinos" kopija, įsprausta į sąjunginius rėmus.

VADŲ PAKEITIMAS

Patvirtinus "Tėviškės" draugijos įstatus, prezidiumo pirmininku buvo išrinktas P. Petronis, pirmuoju pavaduotoju V. Kazakevičius, pavaduotoju — R. Skačkauskas. Su komiteto perorganizavimu įvyko ir vadų pasikeitimas. Gen. mjr. Vl. Karvelis, Lietuvos karo mokyklą baigęs 1919 m., II D. karo metu atsidūręs sovietų armijoje, komitetui vadovavo nuo 1962 m. Sakoma, kad jam teko tik titulinės pirmininko pareigos, nes visą darbą už jį atlikdavo pavaduotojas Vytautas Kazakevičius. V. Karvelio pasitraukimą, matyt, padiktavo amžius — jis yra gimęs 1902 m. balandžio 11 d. "Tėviškės" draugijos vadu kompartija pasirinko artilerijos gen. mjr. Praną Petronį, šiek tiek jaunesnį, gimusį 1910 m. gruodžio 3 d. Jis taip pat yra baigęs Lietuvos karo mokyklą, 1938-40 m. lankęs jos augštuosius kursus, bet generolo laipsnį pasiekęs jau Sovietų Sąjungoje. 1961 m. buvo paskirtas kariniu sovietinės Lietuvos komisaru, o dabar yra tituluojamas "nusipelniusiu" kultūros veikėju. Taigi, vieną generolą kažkodėl pakeitė kitas, nors kultūriniai ryšiai neturi nieko bendro su karo mokslu. Atrodo, pagrindinė darbo našta ir vėl teks V. Kazakevičiui, o nuopelnai — gen. mjr. P. Petroniui. Būsimą "Tėviškės" draugijos veiklą iš dalies atskleidžia jos prezidiumo posėdyje patvirtinti planai, kuriuose pagrindinis dėmesys teko ne kultūrai, bet kompartijų suvažiavimams — sovietinės XXV-jam, vilniškės XVII-jam. Užsienio lietuviams "Tėviškė", turbūt talkinama "Rodinos", turės propaguoti tų suvažiavimų nutarimus. Pastaruoju metu "Gimtajame Krašte" sparčiai gausėja Sovietų Sąjungai skirta propagandinė medžiaga, užgožianti šio savaitinuko puslapius, neįdomi ir nereikalinga išeivijos lietuviams. Apie įvykius Sovietų Sąjungoje bei jos užsienio politiką pakankamų informacijų yra pasaulinėje spaudoje, kuri tiksliau, be propagandos, atskleidžia faktus.

VĖLYVAS SNIEGAS

Sniego balandžio mėnesį susilaukė ne tik Kanada, JAV, bet ir Lietuva. Oro biuro mokslinių - metodinių darbų skyriaus viršininkė Elena Tylienė balandžio 30 d. "Tiesoje" rašo: "Akinančiai spindintis sniegas, baltomis kepurėmis pasidabinusios eglės. Tokį viduržiemiui būdingą vaizdą išvydo Vilniaus ir kitų rytinių respublikos rajonų gyventojai balandžio 29 d. rytą. Sniegas iškrito visoje rytinėje respublikos dalyje..." Šio vėlyvo sniego priežastimi ji laiko virš Vengrijos susiformavusį ciklоną, pradžioje pasukusi Kievo link, vėliau — Leningrado kryptimi. Rytinius Lietuvos rajonus palietė vėsaus ciklono pakraštys. E. Tylienės pranešimą papildo A. Stanevičiaus nuotrauka "Netikėtas balandžio sniegas". Pasak E. Tylienės, 1927, 1933, 1952 ir 1955 metais Lietuvoje pasnigo ir gegužės mėnesiais, o vėlyviausio sniego 1928 m. birželio 2 d. susilaukė Biržai, Panevėžys, Ukmergė ir Vilnius.

FIZIKŲ VAKARONĖ

Vilniaus universiteto aktų salėje įvyko trisdešimties fizikos fakulteto laidų absolventų suvažiavimas. Pirmąją fakulteto laidą 1946 m. sudarė tik 4 fizikai, antrąją — taip pat 4. Iš viso šį fakultetą per 30 pokario *metų baigė 1.274 fizikai, kurių 398* yra moterys. Visos studentės, pradėjusios fizikos studijas, jas baigė ir sėkmingai apgynė diplomus. Dabar fizikos fakultetas turi šešias katedras, dvi problemines laboratorijas ir astronomijos observatoriją. Jį kasmet baigia apie 100 fizikų. Suvažiavimo dalyviai studijų dienas prisiminė smagia vakarone, kurioje geriausiai pasirodė *1966* m. laida. Vertintojų komisijos pareigos teko pirmosios 1946 m. laidos absolventams.

TALENTINGAS IŠRADĖJAS

Technikos mokslų kandidatas Rimantas Kažys, dirbantis Kauno politechnikos institute, yra 27 išradimų autorius, priklausantis jaunųjų mokslinių grupei. Daugiausia jo naujovių gavo Kauno J. Janonio popieriaus gamykla. Bene didžiausio dėmesio susilaukė pernai čia pradėta naudoti ultragarso matavimo sistema, nustatanti popieriaus stiprumą gamybos procese. Tokios aparatūros dar neturi ir užsienio kraštai. Už ją respublikinio išradimų konkurso "Eureka - 74" premija paskirta Kauno politechnikos instituto ultragarso laboratorijos moksliniam vadovui R. Kažiui, lengvosios pramonės fakulteto prodekanui docentui A. Staškevičiui ir aspirantui K. Bernatoniui. **V. Kst.**

Hamiltono Vysk. M. Valančiaus lituanistinės mokyklos 1975-76 m. m. X skyrių baigusieji. Pirmoje eilėje iš kairės: R. Kvedaraitė, L. Koperskytė, prel. dr. J. Tadarauskas, vedėjas J. Mikšys, skyr. mokyt. J. Stanius, A. Mikalauskas — egzaminų komisijos narys, D. Jurgutytė, D. Sakalauskaitė; II eilėje: P. Grajauskas, J. Sadauskas, R. Lukavičiūtė, L. Stankutė, V. Vaitiekūnaitė, R. Budininkas, E. Bikinas, L. Žilvitis

1976 m. gegužės 29, šeštadienį,
Hamiltono Jaunimo Centre, 58 Dundurn St. N.
rengiamas

DRAUGYSTĖS VAKARAS

PROGRAMOJE:

- **Pensininkų darbelių parodėlė.** Bus galima pamatyti ir įsigyti gražių rankdarbių. Parodėlė atidaroma 6 val. vakaro.
- **Tautinių šokių koncertas.** Atliks "Gyvataro" (vad. G. Breichmanienės) *jaunių ir vyresniųjų šokėjų grupės. Naujas* repertuaras, kuris bus atliekamas V tautinių šokių šventėje Čikagoje.
- **Bufetas.** Šalti užkandžiai ir valgiai. Alkoholiniai ir nealkoholiniai gėrimai.
- **Loterija.** Tikrai vertingi laimėjimai.
- **Smagūs šokiai,** gera muzika.

Pradžia 6 val. vakaro Įėjimas — $2

Kviečiame visus! Jaunesnieji savo atėjimu pagerbkite tėvelius ir pamatykite kokių gražių darbelių jie padaro. Vyresnieji pasigėrėkit žaviais jaunųjų šokiais. Visi smagiai praleiskite vakarą tarp draugų!

Hamiltono Lietuvių Pensininkų Klubas

HAMILTON, ONT

MOKSLO METŲ UŽBAIGIMAS įvyko gegužės 8 d. Pamaldas atlaikė prel. dr. J. Tadarauskas. Jaunimo Centre užbaigimo aktą pradėjo mokyklos vedėjas J. Mikšys, pakviesdamas į garbės prezidiumą mokyklos įsteigėją ir globėją prel. dr. J. Tadarauską, kun. L. Januška, KLB Hamiltono apyl. pirm. K. Deksnį ir atstovus tų organizacijų, kurios pinigine auka parėmė mokyklą.

Į sceną buvo iškviesta X sk. baigusių 12 mokinių. Devintokai prisegė gėles visiems dešimtokams ir garbės prezidiumui. Dešimtokus sveikino: prel. dr. J. Tadarauskas, apylinkės pirm. K. Deksnys, skyriaus mokytojas J. Stanius. Abiturientams buvo įteikti pažymėjimai ir dovanos — V. Augustino albumas "Lietuva". R. Kvedaraitė, X sk. atstovė, tarė padėkos ir atsisveikinimo žodį. Dešimtokai įteikė dovaną skyriaus mokytojui ir mokyklos vedėjui. Po to dešimtokai perdavė simbolinį mokyklos raktą devintokams. Taip pat įteikti lietuviški ženkliukai nepraleidusiems pamokų, pirmiesiems, antriesiems ir tretiesiems skyrių mokiniams.

Užbaigai mokyklos vedėjas tarė visiems padėkos žodį ir perdavė tolimesnį vadovavimą tėvų komiteto pirmininkei D. Vaitiekūnienei, kuri pakvietė į sceną: Kanados šaulių rinktinės pirm. P. Kanopą ir Hamiltono šaulių kuopos vicepirm. A. Šukaitį. P. Kanopa perskaitė LSST pažymėjimą už nuopelnus Lietuvai, skirtą pedagogui J. Mikšiui, įteikė šaulių žvaigždės ordiną.

D. Vaitiekūnienė tarė trumpą žodį ir pakvietė visus mokinius, tėvelius ir svečius prie vaišių stalo. Besivaišinant tėvų komitetas įteikė dovanėles ilgamečiams mokytojams — J. Mikšiui ir M. Kvedarienei, dirbusiems Lietuvos ir išeivijos mokykloje 50 metų; Ant. Mikšienei, kuri už Lietuvos ribų dirbo 31 m., ir Alk. Mikalauskui už Lietuvos ribų dirbusiam 25 metus. **Dalyvė**

METINIS "AIDO" KONCERTAS — lėšų telkimo vajaus atidarymas į P. Ameriką praėjo su dideliu pasisekimu. Dalyvavo iš Čikagos PLB pirm. inž. Br. Nainys ir vicepirm. jaunimo reikalams R. Kasparas. Abiem svečiam "Aidas" nuoširdžiai dėkoja už atvykimą. Taip pat nuoširdi padėka nuolatiniam "Aido" rėmėjui bei globėjui prel. dr. J. Tadarauskui, kuris salės nuomą paskyrė "Aido" kelionei į P. Ameriką. Prie šio vakaro pasisekimo prisidėjo visa eilė asmenų savo darbu bei aukomis laimės staliukams, smulkių laimikių loterijai. Jiems visiems tenka didelė "Aido" padėka. Visus svečius vaišino to vakaro šeimininkės, vadovaujamos A. Deksnienės. Visoms "Aidas" reiškia nuoširdžią padėką. Taip pat "Aido" rėmėjų komitetas taria gilią padėką visoms ponioms už tortus bei pyragus. Negalima pamiršti ponių, kurios paaukojo gėlių stalų papuošimui — S. Rakštienės ir P. Krivinskienės. Didžiausia padėka visuomenei, kuri suprato šio įvykio svarbą ir gausiu dalyvavimu parėmė dainuojantį jaunimą.

"AIDO" RĖMĖJŲ KOMITETAS, pasinaudodamas svečių atsilankymu iš Čikagos, sekmadienio popietę turėjo posėdį, kuriame dalyvavo PLB pirm. inž. Br. Nainys, R. Kasparas, choro vadovas sol. V. Verikaitis ir visas rėmėjų komitetas. Jie kelias valandas posėdžiavo, planavo kelionę į P. Ameriką. Paaiškėjo, kad "Aido" kelionė į P. Ameriką įvyks 1977 m. rugpjūčio mėnesį. Numatyta aplankyti šie kraštai: Argentina, Brazilija, Urugvajus ir Venecuela. Taip pat aptarti ir lėšų telkimo planai. "Aidas" laukia paramos iš visos lietuviškos visuomenės. Pirmieji, kurie šiai kelionei aukojo: $50 — E. V. Kairiai, Burlington, Ont., $25 — Pr. Gudinskas, Burlington, Ont., D. Enskaitienė, Dundas, Ont., $10 — E. Galinis, Hamilton, Ont. "Aidas" taria nuoširdžią padėką. Taip pat PLB pirm. inž. Br. Nainys pažadėjo šią kelionę paremti mažiausiai $2.500. Aukas prašome siųsti šiuo adresu: "Aidas", 121 Rothsay Ave., Hamilton, Ont., L8M-3G3. **J. P.**

RINKIMŲ DUOMENYS. Š.m. balandžio 11 d. įvyko rinkimai į KLB Hamiltono apylinkės valdybą ir revizijos komisiją. Balsavo rekordinis skaičius — 349 balsuotojai. Išrinkti šie kandidatai į valdybą: 1. M. Gudinskas 260 balsų, 2. A. Kaminskaitė 251, 3. K. Deksnys 251, 4. L. Skripkutė 247, 5. J. Jurgutytė 243, 6. J. Bajoraitis 237, 7. K. Mikšys 228. Kandidatais liko: A. Patamsis 188 ir P. Lukošius 113. Į revizijos komisiją išrinkti: 1. V. Kvedaras 268, 2. S. Samas 229, 3. P. Sakalas 212. Kandidatu liko R. Kontenis 210.

Rinkiminė komisija

ŽŪKLAUTOJŲ IR MEDŽIOTOJŲ Klubo "Giedraitis" visuotinis narių susirinkimas — birželio 6, sekmadienį, 15 v., savos šaudyklos patalpose (už Kaledonijos). Bus renkama nauja klubo valdyba ir aptariami įvairūs klubo reikalai. Po to — kuklios vaišės su linksmąja dalimi. Kviečiami ir prijaučiantieji. **Valdyba**

Ottawa, Ontario

BALTIEČIŲ PAVASARIO BALIUS įvyko gegužės 8 d. Civic Centre pastate. Gražiai išpuoštoje Assembly salėje prie apvalių stalų matėsi lietuvių iš Montrealio, Kingstono, o taip pat ir kitų tautybių svečių. Bufetą su šiltais ir šaltais užkandžiais aptarnavo latvės. Šiais metais pirmą kartą baltiečiams grojo bavariškas orkestras, kuris savo sąmojum *ir daugeliui žinomomis melodi*jomis pagyvino ir taip jau linksmą nuotaiką. Baliaus programą pranešinėjo Ramutis Vilbikaitis. Reikia pasidžiaugti, kad baliuje dalyvavo didelis skaičius ir gražaus jaunimo.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMĄ surengė Dr. Vinco Kudirkos šeštad. mokykla. Tai buvo triguba šventė: Motinos Dienos, mokslo metų užbaigimas ir 25 metai nuo Otavos šeštadieninės mokyklos įsteigimo. Šventė buvo pradėta šv. Mišiomis. Kun. dr. V. Skilandžiūūnas kalbėjo apie motinos vertę šeimai, tautai ir valstybei, skirtumą tarp gimdytojos, augintojos ir motinos. Moteris, pagimdžiusi kūdikį ir jį užauginusi, dar nebūtinai užsipelnanti motinos vardą. Tikra motina esanti ta, kuri motinišku pasišventimu ir savo motiniškos meilės pavyzdžiu sugeba savo vaikų sielose įskiepyti meilę kitiems. Vaikas arba jaunuolis, savo brendimo laikotarpyje nepatyręs tikros motiniškos meilės, negalįs išsivystyti į pilnutinę krikščionišką asmenybę, kurios pagrinde glūdi meilė artimui bei visai žmonijai.

Po pamaldų Motinos Dienos minėjimas buvo tęsiamas šventovės salėje, kur kartu įvyko ir šeštadieninės mokyklos mokslo metų užbaigimo iškilmės. Mokiniai atliko trumpą programą. Kaikurie mokiniai skaitė ir savo kūrybos rašinėlius. Keletas jų pasižymėjo nebloga tarsena ir tinkama balso išraiška. Užbaigus programą, mokiniai apdovanojo savo mamytes gėlėmis.

Šiemet sueina 25 metai nuo Otavos šeštadieninės mokyklos įsteigimo (ji veikė su keliomis pertraukomis). Ta proga mokinių ir mokytojų pastangomis buvo išleistas laikraštėlis "Trupinėliai". Mokyklą šiais metais lankė 12 mokinių; dirbo du pastovūs mokytojai (V. Balsevičius, A. Paškevičienė) ir du pagalbiniai. Mokyklos tėvų komiteto pirmininku buvo G. Procuta. Minėjimą užbaigus tautos himnu, salėje vyko suneštinės vaišės.

VIEŠNIA IŠ VENECUELOS. Šiuo metu Otavoje dukters šeimoje vieši iš Venecuelos atvykusi Olimpija Beliauskienė. Jos duktė Onutė yra ištekėjusi už aviacijos pulkininko Luis Lammersdorfo, kuris yra *Venecuelos karo attache Kanadai. vip*

ST. CATHARINES, ONTARIO

LIETUVIŲ VAKARAS. Miesto šimtojo gimtadienio proga lietuvių "Open House" įvyks gegužės 28, penktadienį, 5-9 v.v. naujai pastatytame "Multicultural Centre", 185 Bunting Road (kur įvyko "Nemuno" šventė). Bus lietuviška parodėlė, maisto gaminiai ir protarpiais meninė programa. Yra pakviesti valdžios ir miesto atstovai. Kadangi mūsų čia nėra perdaug, tai tą dieną tautiečiai turėtų gerai atsiminti ir vienu ar kitu laiku apsilankyti.

Žinant, kaip atidžiai ir kruopščiai dirba šių metų moterų apylinkės valdyba, netenka abejoti, kad lietuvių vakaras bus šiemet ypatingai gerai paruoštas.

BROCK UNIVERSITETO surengtame 4 valandų seminare dalyvavo ir du lietuvių atstovai. Seminaro tikslas — paraginti visuomenę uoliau dalyvauti miestų savivaldybių rinkimuose, veikti miestų statybą piliečiams palankia prasme, sudarant atitinkamas grupes. Tokių grupių atstovai miesto tarybos posėdžiuose dalyvautų patariamuoju balsu.

Užsirašiusių seminaro dalyvių buvo 65. Iš gausių šiame mieste tautybių buvo pakviesti tik lietuviai ir vokiečiai. Viskas buvo atlikta jaukioje, blizgančioje aplinkoje. Šis neseniai užbaigtas universitetas atsiėjo per 20 milijonų dolerių ir laikomas ultramodernios statybos pavyzdžiu.

Seminarą pradėjo prof. dr. W. H. Hull. Pagrindine kalbėtoja buvo Toronto miesto valdybos patarėja Susan Fish. Gale viską susumavo buvęs un-to rektorius dr. J. A. Gibson.

PRANUI NORUŠIUI suėjo 70 metų. Ta proga jo užmiesty esančiuose namuose susirinko nemažas būrys giminių bei draugų iš įvairių vietovių. Sukaktuvininką sveikinio kun. Juvenalis Liauba, marti dr. D. Paškovičienė, inž. Aperavičius, agronomai M. V. Miceikos ir dar visa eilė kitų, palinkėjusių sukaktuvininkui dar ilgų gražių metų, o dalyviams taip gerai atrodyti, kaip atrodo pats sukaktuvininkas. Gėlę įteikė ir savo poeziją paskaitė žmona, irgi Pranė, kuri prieš keletą metų yra atvykusi iš pavergtos Lietuvos, kur nepriklausomos Lietuvos laikais yra baigusi Dotnuvos žemės ūkio akademiją.

MOTINOS DIENA buvo paminėta gegužės 9 d. pamaldomis bei jautriu pamokslu, pasakytu kun. Juvenalio Liaubos. Po pamaldų įvyko minėjimas, *kurį pradėjo apylinkės pirm.* Anelė Ališauskienė. Šalia jos stovėjo du vaikučiai su krepšiu rožių. Vienas jų pasakė motinoms skirtą eilėraštį. Po to rožės buvo išdalintos visoms salėje esančioms motinoms. Paskaitą skaitė stud. Nijolė Gverzdytė, kuri visus sujaudino savo minčiu nuoširdumu bei puikia lietuvių kalba. Jai buvo įteikta puokštė rožių ir išreikšta padėka stipriais klausytojų plojimais.

Meninėje dalyje pasirodė patys jauniausi nemuniečiai. Andrius Želiaznikas nustebino puikiu akordeono valdymu, Rasa Zubrickaitė, baleto mokyklos mokinukė, gažiai pašoko, Laužikaitė akordeonu pagrojo keletą lietuviškų dalykų, Kristina Langaitė dailiai pasakė motinai skirtą eilėraštį. Aštuonios poros mažiukų pašoko tautinių šokių. Gale buvo pagerbtos jaunųjų šokėjų grupės bei šeštadieninės mokyklos mokytojos.

Tiek pamaldose, tiek minėjime buvo pilna salė žmonių. Neturime choro, todėl gerai gieda visi pamaldų dalyviai. Ypač gražiai skambėjo balsai per gegužines pamaldas. **Kor.**

KVIEČIAME VISUS RUOŠTIS į tradicines Jonines St. Catharines mieste birželio 26, šeštadienį. Šiais metais Joninės ruošiamos puikioje salėje Multicultural Centre. Su malonumu stebėsime jaunatviškos energijos kupiną šokantį ir dainuojantį jaunimą. Programą atliks išimtinai jaunimas — Londono "Baltija" ir St. Catharines "Nemunas". Po meninės dalies turėsime puikią progą pasišokti, grojant 6 asmenų orkestrui.

P.L. šaulių kuopos valdyba

Stayner - Wasaga, Ontario

MOTINOS DIENA čia paminėta gegužės 8 d., 6.30 v.v. Stayneryje "Golden Apple" restorane. Pagerbėme mirusias motinas atsistojimu ir I. Pakarnai giedant "Sveika Marija" (Šuberto). Paskaitą skaitė p. Gru*žinskas. Jis jautriai dėstė lietuvių* motinų nuopelnus savo vaikams ir visai lietuvių tautai. Deklamavo Zita Gurklytė, Daina Gurklytė ir Ramūnas Lapavičius. Duetą dainavo sesutės Z. ir D. Gurklytės, o I. Pakarna užbaigė trimis gražiomis dainomis, skirtomis motinoms. Po minėjimo prie gėlėmis papuoštų stalų sėdom vakarienei. Lietuviškai spau*dai paremti surinkta $25.* **T. S.**

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas **"TALKA"**

830 Main Street East, telefonas 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų draudo.
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.
Kapitalas — virš $7.000.000.

MOKAME UŽ:

depozitus (P.C.A.)	6 %
santaupas	8½ %
term. depozitus 1 m.	9½ %

IMAME UŽ:

asmenines paskolas	12 %
nekiln. turto pask.	11 %

Mėsos ir puikūs dešros gaminiai
Skanėstai kiekvieno skoniui

R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E., HAMILTON — 528-8468
740 UPPER JAMES ST., HAMILTON — 389-4113
GUELPH LINE prie PROSPECT, BURLINGTON — 639-0510
LLOYD D. JACKSON SQUARE, HAMILTON — 525-9641

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

VLIKo TARYBOS posėdis Niujorko Kultūros Židinyje balandžio 30 d. patvirtino valdybos nario A. Vedecko referuotą šiemetinę sąmatą, numatančią $70.450 išlaidų. Pernai jų turėta $56.450. Šiemetinės išlaidos padidinamos dėl įvedamų naujų sumanymų, pašto, darbo ir medžiagos pabrangimo. Pranešimą apie VLIKo valdybos dviejų pastarųjų mėnesių veiklą padarė jos pirm. dr. K. J. Valiūnas. Diskusijose buvo paliesti Helsinkyje pasirašyti susitarimai, lietu*vių visuomenėje varoma akcija, kad* signatarai jų laikytųsi. Posėdyje padarytos išvados: kadangi Lietuva Helsinkio konferencijoje nedalyvavo, tai ir tie susitarimai jos nesaisto, be to, jie nėra Lietuvai naudingi sienų nepažeidimo klausimu. Dėl šių priežasčių lietuviai neturėtų reikalauti, kad tie susitarimai būtų vykdomi.

*"DARBININKAS" SAVO ŠEŠIAS*DEŠIMTMETĮ paminėjo balandžio 24 d. Niujorke, Kultūros Židinyje. Pranešimą apie šio laikraščio nueitą kelią padarė red. P. Jurkus. Sveikino Lietuvos gen. konsulas A. Simutis ir pranciškonų provincijolas kun. J. Gailiušis, OFM. Apie 60 sveikinimų buvo gauta raštu. Trumpą, bet šiltą žodį tarė Aušra Jurašienė, paties*dama dabartines Lietuvos problemas* ir JAV lietuvių spaudą bei jos įtaką. Koncertinę programą atliko Kanados lietuvaitė sol. A. Pakalniškytė ir Bostono vyrų sekstetas, vadovaujamas kompoz. J. Gaidelio. Didžiąją jos dalį sudarė lietuvių kompozitorių kūriniai.

AMERIKOS DVIŠIMTMEČIO minėjimo renginius Bostone papildė *gubernatūros rūmuose surengta* lietuvių meno ir tautodailės paroda balandžio 25-30 d.d. Massachusetts gubernatorius M. S. Dukakis šia proga paskelbė Lietuvių Savaitę, atsišaukime išryškindamas jų nuopelnus. Tarp kitko, jis pabrėžė, kad Bostone lietuviai išleido pirmąją savo enciklopediją, kuri taip pat yra ir pirmasis tokio pobūdžio leidinys *visoje JAV etninių grupių istorijoje.* Parodos metu programą gubernatūroje atliko smuikininkas I. Vasyliūnas, kompoz. prof. J. Kačinsko studentai, O. Ivaškienės tautinių šokių ansamblis.

PREL. JONĄ BALKŪNĄ kunigystės penkiasdešimtmečio proga pagerbė Floridos lietuviai. JAV LB Floridos apygardos surengtas minėjimas *buvo pradėtas sukaktuvininko Mišio*mis Gulfporte, Šv. Vardo šventovėje. Mišias jis koncelebravo su 12 kunigų. Jas papildė įspūdingas kun. L. Andriekaus, OFM, pamokslas, visų dalyvių lietuviškos giesmės. Akademinė dalis įvyko St. Petersburgo lietuvių klubo salėje, kur prel. J. Balkūno nuopelnus Dievui ir tėvynei išsamia paskaita nušvietė K. Palčiaus*kas. Per A. Zaparacką, respublikinin*kų kandidatą į JAV kongresą, buvo gautas gražus prez. G. Fordo sveikinimas. Akademinę dalį užsklendė moterų kvintetas, vadovaujamas G. Jezukaitienės.

LAIKRAŠTIS "THE HARTFORD TIMES" balandžio 4 d. paskelbė savo bendradarbio Ch. LaFreniere straipsnį apie prel. Pr. Jurą ir jo *įsteigtą ALKOS muzėjų Putname.* Jame pateikiama muzėjaus steigimo istorija, apibūdinama sutelkta medžiaga, atskleidžima prel. Pr. Juro šakota veikla, nenutrūkusi net ir dabar, kai jis jau yra sulaukęs 85 metų amžiaus. Iliustracinėje nuotraukoje prel. Pr. Juras matomas prie muzėjaus lietuviškų juostų, lietuvių ūkininko sodybos modelio, religinių *medžio drožinių.*

STASIO BARZDUKO amžiaus septyniasdešimtmečio minėjimą Klevelande surengė LB apylinkės valdyba, vadovaujama pirm. J. Malskio, talkon pasikvietusi organizacijų atstovus. Sukaktuvininko veiklą ateitininkuose nušvietė jų federacijos tarybos pirm. kun. G. Kijauskas, SJ, pedagogikoje — mokytojas J. Žilionis, *Lietuvių Bendruomenėje* — M. Lenkauskienė. Pasveikino ir dovanėles įteikė abiejų lituanistinių mokyklų mokinių atstovai. V. Lenkauskaitė skaitė St. Barzduko pasisakymus visuomeniniais klausimais, J. Alšėnas — ištraukas iš jo knygos "Lietuvis savo tautoje, valstybėje ir bendruomenėje". Sukaktuvininką sveikino PLB pirm. inž. B. Nainys, *JAV LB krašto valdybos pirm.* J. Gaila, Klevelando Lietuvių Namų atstovas inž. R. Kudukis. Bareljefą "Motinos mokykla" mokyklų, ateitininkų ir Klevelando lietuvių vardu įteikė J. Malskis. Programą atliko R. Babicko vadovaujamas Klevelando vyrų oktetas.

NAUJUOSIUS ŠAULIŲ NAMUS Čikagoje pašventino Vytauto D. šaulių rinktinės kapelionas kun. A. Zakarauskas. Jie įsigyti šios rinktinės ir jos vado Vl. Išganaičio pastangų dėka. Buvusi Hollywoodo svetainė dabar turi gražią salę, kurios įrengimas pareikalavo apie $100.000 ir daug valandų savanoriško šaulių darbo. Jos sceną puošia didžiųjų Lietuvos patriotų paveikslai, Vytautas Didysis, meniškas Vytis. Lietuvos Šaulių Sąjungos Tremtyje pirm. K. Milkovaitis džiaugėsi čikagiškių šaulių laimėjimu, nes tokie jų namai yra pirmieji visame pasaulyje. Be jo, šaulius sveikino vysk. V. Brizgys, ALTos pirm. K. Bobelis, ramovėnų vardu — K. Dabulevičius, savanorių-kūrėjų — pirm. J. Tamulis. Programą atliko čikagiečiai solistai D. Stankaitytė, A. Brazis, muz. P. Vasbergo suorganizuotas šaulių rinktinės choras.

ČIKAGOS LAIKRAŠTIS "Southwest Herald News" savo laiškų skyriuje balandžio 29 d. paskelbė B. Balio *pasisakymą apie JAV valstybės* departamento pareigūno Sonnenfeldto Londone pasiūlytą R. Europos "organišką vienybę" su Sovietų Sąjunga. Laiške pateikiami trumpi Pabaltijo okupacijos faktai, primenamas prez. G. Fordo pažadas Baltijos valstybėms siekti laisvo apsisprendimo, rezoliucija nr 319 JAV kongrese. Pabrėžiamas ir dabartinis lietuvių reikalavimas, kad prez. G. Fordas ir valstybės sekr. H. Kissingeris viešai pasisakytų šiuo klausimu, atmesdami Sonnenfeldto liniją.

"NEW YORK TIMES" 1976. V. 6 išspausdino E. Finkelšteino, Vilniaus gydytojo, laišką, smerkiantį kaikurių žydų praktikuojamą terorizmą užsienyje. Jis sakosi laukiąs vizos emigruoti jau 5-ri metai. Sov. Sąjungos žydai ir kitų tautybių asmenys, norintieji emigruoti, reikalingi tarptautinės paramos, bet jie atmeta terorizmą, kuris tiktai kenkia kovoje už savo teises. Laiškas atsiųstas iš okupuotos Lietuvos.

Brazilija

LIETUVIŠKĄ ŠEIMĄ Sao Paulo mieste sukūrė Lionginas Gaigalas ir Miranda Braslauskaitė. Jų santuoką palaimino kun. P. Daugintis, SJ, giedant Lietuvių Katalikų Bendruomenės chorui.

LIETUVIAI STUDENTAI. Mackenzie universiteto elektroninės inžinerijos fakultete studijas pradėjo Algirdas Butkevičius, tiksliųjų mokslų fakultete — Rainaldas Putvinskis, Mogi das Cruzes universiteto inžine*rijos fakultete — Jose Feiferis ir Luiz* Vaitkevičius, Federacinėje technikos mokykloje — Ricardo Vaitkūnas.

Argentina

ARGENTINOS LIETUVIAI šiemet mini įsikūrimo šiame krašte penkiasdešimtmetį. Šia proga bus išleista Argentinos lietuvių istorija, kuria pasirūpins Buenos Aires mieste sudaryta komisija: A. Mičiūdas, Z. Jukневičius, L. Sruoga, J. Švenčionis, kun. A. Steigvilas ir K. Kliauga. Numatomas ir platesnio masto šios sukakties minėjimas.

Australija

MELBURNO DENNIS CENTRE paskaitą apie Sovietų Sąjungos nusikaltimus skaitė Londono universiteto politinių mokslų ir ekonomijos prof. Peter Reddaway, svečias iš Britanijos. Jis yra baigęs Cambridge universitetą, studijas gilinęs amerikiečių Harvardo ir sovietų Maskvos universitetuose, laikomas sovietinių reikalų žinovu. Prof. P. Reddaway taipgi yra rašytojas, radijo bendradarbis. Net trečdalį savo paskaitos jis skyrė okupuotos Lietuvos pogrindiniam leidiniui "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika". Paskaita buvo surengta kviestinei Melburno publikai. Į paskaitą bei prof. P. Reddaway surengtą priėmimą buvo pakviesti ir ALB Melburno apylinkės atstovai. Kadangi paskaita lietė Lietuvą, rengėjai juos pristatė visai auditorijai.

Britanija

VYSK. A. DEKSNYS gegužės 22-23 d. dalyvaus Londono lietuvių Šv. Kazimiero parapijos deimantinės sukakties minėjime. Kartu bus paminėtas ir Lietuvos bažnytinės provincijos įsteigimo penkiasdešimtmetis. Vysk. A. Deksnys taipgi lankysis ir kitose Britanijos lietuvių kolonijose: birželio 6 d. — Derbyje, birželio 12-13 d.d. — Nottinghame, birželio 13 d. — Stoke-on-Trente. Visose šiose vietovėse bus laikomos pamaldos lietuviams, teikiamas Sutvirtinimo sakramentas.

DAIL. P. BUGAILIŠKIS, beveik metus laiko praleidęs JAV, grįžo į savo gyvenvietę Derby mieste. Šia proga jis lankėsi Londono Lietuvių Namuose, papasakojo apie savo sėkmingas parodas Čikagoje ir Toronte. Sekančią parodą rugsėjo mėnesį planuoja surengti Derbyje.

TRADICINĮ MARGUČIŲ BALIŲ Londono sporto ir socialinio klubo salėje surengė naujoji Šv. Onos Draugijos valdyba, vadovaujama pirm. M. Vikanienės. Dalyvavo daugiausia vyresnio amžiaus tautiečiai. Už gražiausius margučius paskirtos premijos.

Vokietija

VOKIETIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ turi 31 užregistruotą apylinkę, bet kelioms jau trūksta gyvybės ženklų. Apylinkių veikloje pagrindinis dėmesys tenka tradicinėms šventėms bei minėjimams — Vasa*rio 16-tajai, Motinos Dienai,* tautos ir kariuomenės šventėms, Kalėdų eglutėms. Pernai šiuos renginius papildė vysk M. Valančiaus ir M. K. Čiurlionio minėjimai. Menines programas atlieka Vasario 16 gimnazijos moksleiviai, Muencheno "Ratukas", Memmingeno dainininkų ir vaidintojų būrelis, Nordrhein-West falijos lietuviams — Ž. Vilčinskaitės *tautinių šokių grupė, P. Odinio sku*dutininkų orkestrėlis. Programose taipgi dalyvauja solistai — Izabelė ir Herbertas Schroederiai, dvynukai Asta ir Alfredas Šalčiai, M. Simaniūkštytė-Panse. Muenchenieičių menines jėgas ypač sustiprino buvusi Lietuvos estrados sol. Violeta Rakauskaitė-Landienė, ištekėjusi už studento M. Lando ir su juo atvykusi Bavarijon.

"Laisvės kovotojai" angliškai

P. ŠTUOPIS

Įvairių tautų karo pabėgėliai iš vidurinės Europos kraštų nuo sovietinės Rusijos okupacijos buvo pirmi iškalbingi liudininkai Vakaruose: Rusija turi būti baisi, jei žmonės taip masiškai bėga. Bet Vakarai, apsvaigę tariama savo karo "pergale", to lyg nepastebėjo ir nesuprato.

Netrukus rusų užtrenkta geležinė uždanga skersai Europos žemyną, rodos, sakyte sakė, kad ten anapus yra milžiniškas tautų kalėjimas, bet Vakarai buvo vistiek abejingi.

Pagaliau rusų tvirtinimasis ir brutali sovietizacija užimtuose kraštuose, nesilaikant pasirašytų sutarčių, argi nesakė, kad čia rusai atėjo pasilikti visam laikui?

Vakarai vistiek nesusirūpino, nors turėjo atominės bombos persvarą. Jie turbūt net užmiršo, kad rusai nuo pat 1918 m. viešai skelbė pasaulinę "proletariato" revoliuciją sugriauti kapitalistiniam pasauliui. N. Chruščiovas amerikiečiams į akis tėškė: "Mes jus palaidosim".

Karo pabaigoje mes, lietuviai, manėme, kad Vakarai, atėję "to liberate" Europą iš vokiečių imperializmo ir diktatūros, tikrai jų vietoje nepaliks dar pavojingesnio rusų imperializmo ir diktatūros. Juk šitaip manyti buvo logiška! Dėlto tie, kurie bėgome, tikėjomės netrukus grįžti, o kurie likome, tikėjomės netrukus laisvės. Dėlto slapstėmės, gynėmės, kovojome, spietėmės į partizanus, kad tik nepakliūtume į NKVD kalėjimus ar į baisiąsias Sibiro stovyklas. J. Daumanto žodžiais: "Mes netikėjome, kad Vakarų sąjungininkai leistų komunistams sunaikinti Rytų ir Vidurio Europos tautas". Deja, išėjo kitaip!

J. Daumanto knyga "Fighters for Freedom" (Partizanai), dabar išversta į anglų kalbą, yra pačių partizanų autentiškas liudijimas tos teisios savisaugos kovos. Iš dviejų tos knygos lietuviškų laidų jos turinys mums yra gerai žinomas. Dabar šį knygą prabyla angliškai ir kitoms tautoms — jau nekentėjusioms ir dar nepaliestoms (šias perspėdama).

Tai yra svarus indėlis jau gana gausioje šios rūšies politinėje literatūroje anglų kalba. Čia iš kapų kalba pats partizanas J. Daumantas-Lukša, žuvęs kovoje. Šį kartą kalba tiesiai Vakarams. Čia jis papasakoja, kas ištiko lietuvių tautą, rusų pavergtą, kaip rusai jėga ir smurtu nacionalizavo turtus, suproletarino ir supančiojo - nutildė žmones, juos be teismo ir be kaltės masėmis deportavo į Sibirą, kaip kolonizuoja ir rusina kraštą ir kaip partizanai, ne tik vyrai, bet ir moterys, gynė save ir savo tautiečius nuo įžūlaus teroro, laukdami ir nesulaukdami Vakarų pagalbos, nusižudydami ar susiprogdindami, bet nepasiduodami beviltiškoje būklėj.

Partizanai, sužinoję, kad Potsdamo konferencija paliko Lietuvą Rytų despotui, nusimena, bet vistiek kovoja, o kai sužino apie amerikiečių atominę bombą, nudžiunga: "Mes tikėjomės, kad bent dabar amerikiečiai daugiau naiviai nenusileidinės rusams". Bet veltui! Ir dar daugiau: rusai partizanus persekiodavo amerikietiškais džypais, Studebakerio ir Fordo sunkvežimiais, maitinosi amerikietiškais konservais, rūkė amerikietiškas cigaretes, atsiųstas "didvyriškai rusų tautai". Rusai gyrėsi, kad amerikiečiai eina su jais.

Situacija daugiau negu tragiška. Štai autoriaus žodžiai: "Mes įsitikinome, kad buvome palikti žūti vieni, o mūsų priešas visa savo jėga ir išteklIais rengiasi užimti dar daugiau laisvų tautų. Mums buvo skaudu patikėti šia baisia tiesa". Tačiau partizanai kovoja toliau: "Mes ryžtingai priešinsimės ciniškam sutrypimui po kojom mūsų prigimtų teisių ir primetimui jėga žemiausios rūšies vergijos laisviems žmonėms". Veltui jie šaukėsi popiežiaus ir Vakarų valstybių pagalbos.

Pati knyga parašyta talentingai, aktuali, intriguojanti, daug įdomesnė, negu čia visokios "crime ir western stories".

Angliškai skaitanti mūsų jaunuomenė čia gali susipažinti su gyvu savo kilmės krašto žmonių heroizmu, įgyti daugiau tautinės ambicijos ir sąmonės. Tėvai galėtų tą knygą rekomenduoti ar parūpinti savo vaikams. Ji turėtų būti plačiau paskleista po miestų bibliotekas, spaudos centrus, parodas ir privačius įtakingus asmenis.

Vertimo kalba sklandi. Tiktai knygos pradžioje būtų pravertęs kondensuotas įvadas, kaip ir kada vokiečių-rusų dalybomis Lietuva teko rusams, kaip jie su ja pasielgė, skelbdami pasauliui įžūlų melą apie tariamą "savanorišką" prisijungimą. Šitaip skaitytojas būtų plačiau parengtas šią knygą skaityti ir suprasti. Šios knygos išleidimas anglų kalba yra labai ir labai vertingas darbas.

Juozas Daumantas, FIGHTERS FOR FREEDOM, Lithuanian Partisans versus USSR (1944-1947). Published by Manyland Books Inc. 84-39 90th Street, Woodhaven, N.Y. 11421, USA. Translated from the Lithuanian by E. J. Harrison & Manyland Books. Copyright 1975 by Nijole Brazenas-Paronetto. $9.95.

Toronto Maironio mokyklos X skyriaus mokinės atlieka montažą Motinos Dienos minėjime Nuotr. St. Dabkaus

Simon's TELEVISION
Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS
2385 Dundas St. W., Toronto. Tel. 532-8772
Netoli Lietuvių Namų prie Bloor - Dundas požeminio.
Kalkuliatoriai ir kiti suvenyrai į Lietuvą papiginta kaina.
Didelis pasirinkimas "stereo".
▪ TAISOM ▪ PARDUODAM ▪ NUOMOJAM

Canadian Art Memorials Ltd.
176 LAKESHORE ROAD WEST
(kampas Mississauga Road N.)
Port Credit, Ont. Tel. 278-2757
LOUIS TEMPORALE — oficialus skulptorius — Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.
Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.
Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Dalis baigusių Toronto Maironio mokyklos X skyrių pažymėjimų įteikimo dieną Nuotr. St. Dabkaus

Išeiviškieji Katiliškio "grafitti"

V. A. JONYNAS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

R. Šilbajoris yra pavadinęs M. Katiliškį nepataisomu pesimistu ("Metmenys" nr. 11). Gal teisingiau būtų sakyti — nepataisomu mizantropu, ne kažinkiek tikinčiu žmogumi. Retorinio šauksmo Katiliškio prozoj nesama. Skaitytoją iš pradžių kiek slegia apyvienodžių personažų galerija, bet įdėmiau įsiskaičius, sunku nepajusti autoriui pagarbos už menišką tiesą, natūralius dialogus, vaizduojamų asmenų kalbos raiškumą. Saviti savo nesudėtingumu jo žmonės yra gyvi ir tikri. Esama juose kažkokio natūralaus išdidumo.

Kaip nevienas išeivijos rašytojų, ir Katiliškis nevengia leisti prabilti savo žmonėms kartais sumaitota kalba — svetimžodžiais, amerikanizmais. Bet net ir tas žargonas, Katiliškio atveju, skamba kažkaip spalvingiau, reljefiškiau:

Konfesinės mokyklos vaikai uruliais metėsi atgal per gatvę iš užkandinės. Moterys ėjo su grėbliais ir šluotomis rankioti pavieniai atsiskiriančių nuo medžių lapų. Prieš pradedant rimtą darbą, jos kalbėjosi tarpusavy ir sekė kiekvieną praeinantį.

— Sei, misiuke, tai dypy, kur ant burdo pas Džiovą vienakį.

— Jū rait, misis. Aš jį seniai jau vačinu.

— Ale kas jo rankai? Gal eksidentą turėjo?

— Mai gūdnis, neklausyk: jie visi tokie, tie dypy. Ilgom čiuprom, laik džipsys. Tu paklausk, ar buvo elekstrikas krajuj, arba reidija, o jis visi tuoj: — buvo, buvo, kaip nebuvo... Nu, ar mes nežinom, kad nebuvo?...

— Nei televiženo, nieko nebuvo...

Pagaliau net ir toje niūrioje buityje pasitaiko juokingų epizodų:

Tuo metu karpenteris pradėjo įtartinai raivytis ant aukštos baro kėdės. Aiškiai jis buvo nugulėjęs rankas, smakrą ir nosį. Jo sutrankyti kaulai tebegėlė. Jis atvertė suveltą galvą ir dairėsi nieko nematančiomis akimis. Šeimininkas skubėjo prie jo.

— Kaip tau, Praniuk? Ko tu norėtum? Ką tau įpilti?

— Man nieko. Aš pats noriu nupilti. Veržia, net šonai braška. Gerai, kad pabudau, o būčiau gražiausiai kelnes pridrožęs.

Karpenteris vargingai nužengė nuo kėdės ir šlitiniuodamas graibstėsi į šalis, nesugaudamas už ko nusitverti. Užsivertė ant bilijardinio stalo, trenkėsi į grojimo mašiną, bet regimai taikėsi į vienas duris. Šeimininkas tiksliai ir su patyrimu koregavo iš tolo:

— Ne čia, Praniuk! Kad tave ir čemeryčios. Suk į kairę! Ot, čionai. Tik dabar tiesiai! Gerai? Nu, ir biesas, kad tu visai nebepataikai! Čia negalima, ar nematai, kas parašyta? Čia moterims! Nebūk pasiutęs, kur laužies? Ot, tai velnias!

Praniukas svyravo, tartum įsupta vėtyklė, ir taikstėsi, tai priartėdamas, tai nutoldamas nuo kambarėlio durų, skirto vyrams, tai vėl pavojingai pasvirdamas prie jam neleistinų. Vienok, jis įsivertė ten, kur buvo parašyta "For Queens" ir pradingo griausmingai subildėdamas.

— Tikras nevaleika! Nu ir ką tu jam padarysi? Vyras jis neblogas. Et, vis tiek bobų dabar nėra. Tik, kad žaltys biauriai neprišlapintų ant grindų, — rezignavo smuklininkas.

— Laikas ir man jau namo — svajingai ir pavargusiai niūniavo Kazys pastumdamas stiklinę į šoną.

Namo? Jis nustebo išgirdęs savo pusbalsiu išreikštą mintį. Ar vienakio Džiovo laužynas yra jo namai? Ir kokia klaikuma jo ten laukia?

Nors K. Katiliškis savo rinkinį pavadino apibendrinančiu pavadinimu "Apsakymais", eilė kūrinėlių pilnai vadintini novelėmis. Gal, kaip sakėm, kaikur jo užsigaištama užuomazgoj, ir skaitytojas nutuokia pabaigą, bet kaikur toji pabaiga staigi ir nelaukta. Tokiu meistrišku tašku užsibaigia "Senatvėje", viena nuotaikingiausių, turtingiausių varsomis novelių rinkinyje. Joje Katiliškis naudoja originalų nėrimo būdą ir visos gijos sueina vienan taškan:

Kai grįš Čeponienė prisidabojusi vaikų, jis paklaus, ar ji dabar žino, iš kokios kišenės jų artimiausias, buvusis kaimynas Simokaitis, pradėjo taip gerai gyventi.

* * *

Nemažiau nelauktą, o tačiau įtikinamą atomazgą aptinkam ir paskutiniame a t p a s a k o j i m e "Kaip surandamos žmonos". Jį laikytumėm dinamiškiausiu kūrinėliu "Apsakymuose". Tai nebe garvežėlio stumdymasis, o į tikslą skriejąs ekspresas. Taip gyvas čia pasakojimo tempas, taip tvirta įtampa. Už vis labiau tačiau ši novelė įspūdinga savo teptuko jėga. Autorius nepašykšti perforsavimų, grotesko, bet visumoj jo laukiniškos spalvos liejasi vienan derinin. Vienon harmoningon vizijon. Sunku suabejoti jo autentišku išgyvenimu šiame Vakarų Amerikos miestelio pavaizdavime, kuris skamba tiesiog wagneriškai:

Daugelis vaikinų dėvėjo plačiabryles skrybėles ir siauras mėlynas kelnes, sujuostas plačiais diržais, kurių masyvios plokštinės sagtys reljefiškai turėjo pavaizduoti ką nors vakarietiško. Jei ne indėnų puolamą pašto karietą, tai panikiškai griūvančią bizonų laviną ar vien sieksniniais ragais ispaniško jaučio galvą. Jų batai, auliniai ir aukštomis, savotiškai palaužtomis kulnimis, tinka jau kam tik nori, tik ne vaikščiojimui. O jie gūžinėjo būriais, krypuodami kaip jūreiviai dėl baisaus nepatogumo. Nepatogumą didino dar ir tai, kad jie nėjo pavieniui, bet vedėsi moteris, beveik be išimties apsunkusias motinystėje. Pranui niekad neteko regėti tokio milžiniško telkinio nėščių moterų, ir jis pasijuto kaip gamtos rezervacijoje. Ir vis daugiau jų rinkosi visomis gatvėmis ir gatvelėmis, spraudėsi iš privažiuojančiųjų automobilių, ritosi kamuoliais iš sustojusio autobuso. Ir vis daugiausia jaunutės mergaitės, kai kurios nespėjusios išsivystyti į normalų ūgį, arba ūmai išstypusios, kaip atžalos iš kelmo. Veidai išpilti dėmėmis, patinę poakiai, pamėlusios lūpos, abejingumas ir nesusivokimas vaikiškose akyse, tartum klausiant, kas čia atsitiko taip staiga, nespėjus išeiti iš pradinės mokyklos paskutiniojo skyriaus.

Kada tie vaikai vedasi ir pradeda gyventi? Kad tos mergytės tebūtų parengtos gimdymui, tai dar nieko. Daugelis vedėsi už rankučių iškliūsius, nesusitupėjusius vaikelius. Tų moterėlių vyrai, kaip medžiai vaisiais, abiem rankom apkibę pusmetiniais ir metiniais kūdikiais, patys savo veidais ir išraiškomis mažai tesiskirdami nuo jų.

Jie visi, kaip vaikams pridera, veržėsi į pramogas ir lengvai surandamą džiaugsmą.

Retai kur mūsų išeivijos literatūroj, įskaitant ir Almeną, šiame krašte užaugusį, rasim tolygaus epiškumo, nemeluotos tiesos.

Paskutiniųjų metų būvyje Amerikoj siaučia manija gyventi netolimos praeities nostalgija. Prisiminti 1950-tųjų, 1960-tųjų metų buitį. Jie net filmą turi "American grafitti". Mes, išeiviai, irgi tuos metus prisimenam. Gal netaip rožiškai, holivudiškai. Prisimenam pirmą kartą matytą minią, pirmą darbovietę, pirmą barą, pirmą, antrą, trečią ir taip iki begalybės... bosą. Skaitant "Apsakymus", daug tų vaizdų vėl grįžta. Ir gal nebūtų užgaulu pavadinti Katiliškio rinkinį emigrantiniais grafitti. Taip daug "Apsakymuose" gyvenimiškumo ir meninės tiesos.

Marius Katiliškis, APSAKYMAI. Aplankas ir titulinis puslapis Algirdo Kurausko. Išleido Algimanto Mackaus Knygų Leidimo Fondas. Čikaga 1975 m., 253 psl. Kaina — $8.00.

Čiurlioniniu leidiniu kokybė

DAIL. DAGYS

Š. m. "TŽ" 15 nr. Alg. Gustaitis palygina 1976 ir 1961 m. M. K. Čiurlionio aplankus. Aš turiu 1975 m. šeštos laidos 32 lapų (spalvotų) leidinį, parūpintą "Vagos", išspausdintą K. Poželos spaustuvėje Kaune. Alg. Gustaitis turi šio rinkinio ankstyvesnę laidą, dėlto jam gal buvo neįmanoma palyginti jį su 1976 m. rinkiniu.

Aš palyginau Alg. Gustaičio peikiamo Kaune 1975 m. spalvuoto leidinio "Fugą" (15 nr.) su jo giriamo Paryžiuje 1976 m. spausdinto leidinio "Fuga" (23 nr.) ir radau, kad pirmoji yra žymiai vertingesnė. Mat, pirmoje "Fugoje" aiškiai matyti trečiojo plano figūros, gal todėl, kad dailininkų paryškintos (bet tai nejaučiama), o 1976 m. "Fugoje" jos beveik neįžiūrimos. Matyt, todėl, kad Paryžiaus leidinys nevartojo čia reikiamos žalsvos spalvos, kurią turi kauniškis. Aš turiu ir Dresdene išleistą vokiečių kalba leidinį apie Čiurlionį, bet su šios knygos "Fuga" negalėjau daryti palyginimo, nes čia ji vienspalvė.

Apie 1976 m. leidinį su 35 spalvotais lapais ir 111 mažų vienspalvių (informacijos dėlei įdėtų) Alg. Gustaitis pastebi: "Popierius švarus, darbas geras, tarsi būtų spausdintas ne Kaune, o Paryžiuje". Iš kur Alg. G. ištraukė, kad šis aplankas spausdintas Kaune? Niekur tai nepažymėta, išskyrus tai, kad "Vaga" išleido. O kas spausdino? Galiu Alg. G. priminti, kad jo prielaida teisinga. Man buvo pranešta, kad šis M. K. Čiurlionio aplankas spausdintas tikrai Paryžiuje.

Dresdene išleista Čiurlionio sukakties proga didelio formato knyga, turinti 278 psl. Apie 100 jų užima tekstas. Tekste — 38 iliustracijos. Kituose puslapiuose sudėta 200 paveikslų (Tafeln). Jų tarpe 53 spalvoti per visą puslapį. Gal ir čia Alg. Gustaitis šauktų, kad nevisi paveikslai spalvoti, kodėl ne per visą puslapį kiekvienas? Tai šaukėjų darbas, o leidėjai žino ką daro ir apsprendžia pagal tai, kiek kapitalo gali dėti. Lietuviams tenka tik pasidžiaugti, kad nuo seno garsi meno knygų bendrovė (dabar gal artelė ar komūna) ėmėsi šios rizikos ir išleido. Reikia manyti, kad ji yra viena geriausių knygų apie M. K. Č. Juo labiau, kad ji pasieks viso pasaulio meno bibliotekas bei mėgėjus, nors ir vokiečių kalba išleista. Prieš šios knygos spausdinimą kėliau spaudoje reikalą mūsų kultūrininkams susisiekti su leidėjais ir prašyti — užsakyti tam tikrą skaičių anglų kalba ir ją čia savųjų tarpe išplatinti. Tai buvo realus sumanymas, o ne Alg. Gustaičio svajonė atskirai išleisti, neturint nei pinigų, nei gerų nuotraukų, nei garsių platintojų.

Sugretinęs minėtų trijų didžiųjų leidinių spalvotas nuotraukas (nekalbant apie pigesnius leidinius), radau, kad Dresdeno darbas atliktas jautriau-

(Nukelta į 7-tą psl.)

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

PENKTOJI BALTIETIŠKŲJŲ STUDIJŲ KONFERENCIJA vyksta šį savaitgalį, gegužės 20-23 d., Niujorke, Kolumbijos universitete. Dalyviams ją pavyko praplėsti ta prasme, kad dabar jau trečdalį dalyvių sudaro ne iš Baltijos kraštų kilusieji mokslininkai, kai tuo tarpu pirmojoj konferencijoj prieš aštuonetą metų dalyvavo tik baltiečiai. Per tris dienas numatyta išklausyti apie 100 paskaitų. Programą paruošusiam komitetui vadovavo prof. R. Misiūnas, dabartinis Baltietiškųjų Studijų Draugijos vicepirmininkas. Paskaitas skaito lietuviai profesoriai: R. Šilbajoris — apie poetą H. Radauską, V. Skrupskelytė — lietuvių poeziją ir jos ryšį su moderniom Vakarų poezijos srovėm, A. Landsbergis — modernią lietuvių dramą, J. Reklaitienė — apie lietuvių kalbos konservatyvumą, J. Balys — Amerikos lietuvių spaudą, B. Mačiuika — Pabaltijo ekonomijos sovietizaciją, V. Markus — apie vakarines Sovietų Sąjungos respublikas, kurios traktuojamos kaip saugumo zona, J. Genys — Jungtinį Baltiečių Komitetą JAV ir Europos saugumo konferenciją, J. Slavėnas — apie A. Voldemaro diplomatiją, prof. A. Strazdas, svečias iš Izraelio — apie vokiečių okupaciją Lietuvoj I D. karo metais (vokiečių kalba).

PIANISTĖS RAIMONDOS APEIKYTĖS REČITALĮ Kalifornijoje, Santa Monica mieste, birželio 5 d. rengia šios vietovės Amerikos Lietuvių Klubas. J. Apeikytė yra veikli lietuviškų renginių dalyvė. Rečitalio surengimu norima ją pagerbti už jos tikrai gausų įnašą į Los Angeles bei apylinkės lietuvių kultūrinį gyvenimą.

K L E V E L A N D O STUDENČIŲ ATEITININKIŲ vokalinis ansamblis "Nerija", vadovaujamas Ritos Čyvaitės, lankėsi Čikagoje. "Nerijos" koncertą Cicero Šv. Antano parapijos salėje surengė vysk. M. Valančiaus moksleivių ateitininkų kuopa. Ansamblį sudaro: Rita ir Roma Balytės, Daiva Bielinytė, Onutė ir Živilė Kliorytės, Zita Kripavičiūtė, Viktutė Lenkauskaitė, Elenutė Razgaitytė, Ligija Rociūnaitė, Ugnelė Stasaitė, Danutė Sušinskaitė ir akompaniatorė Dalia Sakaitė. Koncertą jos pradėjo lietuvių liaudies ir kompozitorių harmonizuotomis dainomis. Jų tarpe buvo Vydūno 1909 m. Tilžėje sukurta daina, aranžuota kompoz. Vl. Jakubėno. Antrojoje dalyje skambėjo kompozitorių B. Gorbulskio, A. Raudonikio, J. Stankūno, M. Noviko, M. Vaitkevičiaus dainos, sukurtos poetų V. Bložės, D. Staniškienės, V. Šulcaitės, P. Gaulės, S. Žlibino tekstais. Daugelį dainų "Nerijos" ansambliui buvo pritaikiusi vadovė R. Čyvaitė.

BIRUTĖS PŪKELEVIČIŪTĖS romaną "Rugsėjo šeštadienis", laimėjusį "Draugo" konkursą, į latvių kalbą išvertė Janis Zarinš. Gegužės mėnesį jį išleis latvių leidykla "Gramatu Draugs".

DAIL. GIEDRĖS MONTVILIENĖS tapybos darbų paroda balandžio 11 — gegužės 7 d. d. įvyko Richfielde, Conn.

O. V. MILAŠIAUS LIG ŠIOL NESKELBTUS LAIŠKUS, rašytus 1900-1930 m. Ch. Gaussui Princentono universitete, JAV-se, išleido Andre Silvaire, 20, rue Domat, Paris 75005, France. Paryžietis šį rinkinį pavadino "O. V. de L. Milosz Lettres Inedites a Christian Gauss". Laiškus Princeton universiteto bibliotekoje surado Czeslaw Milosz. Princetono garsenybė Ch. Gauss yra miręs 1951 m. Sutikimą laiškus perduoti leidėjui A. Silvaire ir juos išleisti specialia knyga davė velionies Gauss dukra. Iš laišku paaiškėja, kad Amerikos Dantės Sąjungos pirm. Ch. Gauss buvo didelis Lietuvos bičiulis, kuris su Amerikos Baltiečių Draugijos pirmininku R. J. Caldwell po I D. karo stengėsi gauti de jure pripažinimą Baltijos valstybėms. Po II D. karo Ch. Gauss rėmė Pabaltijo universiteto įsteigimą Hamburge 1946 m. kovo 14 d. Tuose laiškuose O. V. Milašius mini kaikuriuos savo kūrinius, atskleisdamas jų parašymo datas, kalba apie savo gyvenimą ir iš lietuvių patirtus nemalonumus.

MARIUI KATILIŠKIUI skirtą jo kūrybos popietę Čikagos Jaunimo Centro kavinėje surengė "Santara-Šviesa". Po Gintauto Vėžio įvadinio žodžio paskaitą apie M. Katiliškį ir jo raštus skaitė dr. Kostas Ostrauskas, svečias iš Filadelfijos. M. Katiliškio kūrinių ištraukas gausiems popietės dalyviams pateikė "Antro Kaimo" aktoriai Jūratė Jakštytė, Eugenijus Būtėnas, Vilgailė Kavaliūnaitė ir Romas Stakauskas, talkinami vadovo Algirdo Tito Antanaičio, atliekančio įvadinę dalį.

INŽ. JUOZAS DANYS jau 17 metų vadovauja Kanados susisiekimo ministerijos švyturių projektavimo bei statybos skyriui. Jis taipgi dalyvauja kas penkeri metai rengiamose tarptautinėse konferencijose švyturių klausimais. 1975 m. Otavoje įvykusioj konferencijoj inž. J. Danys skaitė tris paskaitas ir dalyvavo projektavimo sesijoje kaip techninis šios srities žinovas. Su paskaitomis jis yra dalyvavęs ir ankstesnėse tarptautinėse konferencijose: 1965 m. Romoje, 1970 m. Stockholme. Apie švyturių projektavimą bei jų statybą yra paskelbęs 21 studiją.

PROF. DR. JŪRATĖ JANKEVIČIŪTĖ, Kauno medicinos instituto patologinės katedros vedėja, mirė balandžio 10 d. Velionė buvo kupiškietė, gimusi 1925 m., Kauno universiteto medicinos fakultetą su pagyrimu baigusi 1949 m. ir jame pradėjusi dirbti patologinės katedros asistente. Tobulinosi Leningrade, ten 1955 m. apgynė medicinos mokslų kandidatės disertaciją. Medicinos instituto patologinės katedros vedėja buvo nuo 1965 m. Pagrindinį dėmesį ji skyrė išeminės širdies ligos ir arteriosklerozės morfologijos bei epidemiologijos klausimams. Jiems buvo skirta ir jos doktorato disertacija, apginta 1967 m. Spaudoje yra paskelbusi apie 70 mokslinių darbų, palikusi su kitais autoriais savo iniciatyva paruoštą patologinės anatomijos vadovėlį studentams ir gydytojams.

DIDŽIOJJO MASKVOS TEATRO Ch. Gounod "Fausto" spektaklyje Kremliaus suvažiavimų rūmuose pagrindinį Margaritos vaidmenį atliko Vilniaus operos sopranas Giedrė Kaukaitė-Žebriūnienė.

VILNIUJE IR KAUNE KONCERTAVO instrumentinis olandų ansamblis "Quadro Hotteterre", kurį sudaro išilginėmis fleitomis grojantys K. Buke ir V. van Hauve, violončelistas V. Meleris ir klavesinistas B. van Asperenas. Baroko epochos atmosferą jie sugeba atkurti vien tik muzikinėmis priemonėmis, be to laikotarpio aprangos, perukų, žvakių ir židinio šviesos. Jų koncertų repertuare — senoji A. Dornelio, P. Turinio, M. Mare, T. Merulos ir Ž. Hotetero muzika, sukurta prieš 300 metų.

SOL. ALGIRDAS ČIPLYS, jaunas Vilniaus operos tenoras, gastroliavo Latvijoje. Rygos operos ir baleto teatre jis atliko Fausto vaidmenį to paties pavadinimo Ch. Gounod operoje. Prieš keletą mėnesių Rygoje jis debiutavo su G. Verdi "Traviatos" Alfredo vaidmeniu. Latviai šiltai sutiko sparčiai kylantį jaunąjį vilnietį.

KAUNO LĖLIŲ TEATRAS balandžio mėnesį skiria gastrolėms. Šiemet su P. Mančevo "Zuikių mokykla" ir pasaka "Lydekai paliepus" lėlininkai lankėsi Raseiniuose, Kelmėje, Skuode, Plungėje, Telšiuose, N. Akmenėje ir kituose kaimyniniuose miestuose.

KOMPOZ. O S V A L D A S BALAKAUSKAS savo kūrinių sąrašą papildė koncertu violončelei ir orkestrui "Ludus modorum" ("Dermių žaidimas"). M. K. Čiurlionio muzikos motyvais jis dabar kuria koncertą fortepijonui ir orkestrui "Kalnų sonata'". Šiame kūrinyje jis vengia autentiškų M. K. Čiurlionio citatų, bet jo fortepijoninius motyvus laiko atspirties tašku.

VILNIUJE VARŽĖSI šio miesto kaimiškos kapelos. Vertintojų komisija, vadovaujama V. Aleksandravičiaus, laimėtojais pripažino: klubinių įstaigų grupėje — medicinos darbuotojų klubo "Vilnelė" kapelą su vadovu R. Dobrovolskiu, įstaigų ir įmonių grupėje — F. Kaupo vadovaujamą troleibusų valdybos kapelą, pramonės įmonių grupėje — grąžtų gamyklos kapelą. Augštųjų ir specialiųjų vidurinių mokyklų grupėje dvi antrąsias vietas laimėjo A. Valiulio vadovaujama Vilniaus universiteto kapela ir N. Vilnios pedagoginės mokyklos kapela, kurios vadovas yra V. Varškevičius.

VILNIAUS D R A M O S TEATRE balandžio 12 d. buvo užbaigtos jaunųjų Lietuvos teatralų savarankiškų darbų varžybos. Lietuvos Teatro Draugijos premijos paskirtos: Vilniaus dramos teatro aktoriams V. Radvilavičiui ir E. Braziuliui, kauniečiams aktoriams A. Matulioniui ir V. Grigeliui, Vilniaus filharmnijos rež. V. Kernagiui, Vilniaus jaunimo teatro aktoriams A. StorpiršČiui, D. Overaitei ir K. Smoriginui, Vilniaus "Lėlės" teatro aktorei J. Mikštienei, Vilniaus rusų dramos teatro aktoriui A. Žadanui, Vilniaus operos ir baleto teatro orkestro violončelistų grupės koncertmeisteriui I. Kučinskui.

ANTANAS BARČAS, Kauno dramos teatro aktorius, sukūrė pagrindinius vaidmenis estiškuose filmuose "Vėtrų krantas", "Kruvinas akmuo" ir "Saltinis miške". Rygos kino studija dabar jį pakvietė pagrindiniam vaidmeniui "Perplėštose burėse". Šį filmą kuria latvių kino rež. Ada Nereniecė, užsakymą gavusi iš Maskvos televizijos. Scenarijui bus panaudotas anglų literatūros klasiko, fiziko Ch. P. Snow romanas "Mirtis po burėmis". A. Buračas taipgi atliks Bugenio vaidmenį ir dviejų serijų lietuviškame filme "Sodybų tuštėjimo metas", kuriam pagrindą sudaro J. Avyžiaus to paties pavadinimo romanas, laimėjęs Lenino premiją. Šio Lietuvos kino studijos filmo režisorius yra Almantas Grikevičius.

MUZIKOLOGĖ R. LAMPSATYTĖ, Čikagos lietuvaitė, gilinanti studijas V. Berlyno universitete, jas tęsia Vilniuje, rinkdama medžiagą disertacijai.

V. Kst.

PROGRESS
REAL ESTATE LTD.
1072 Bloor St. W.
Tel. 534-9286
Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus
S. JOKUBAITIS
Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS Drug Store
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas
999 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8 • Tel. 532-3400
AKTYVAI — virš 9 milijonų

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
Pirmadieniais	10 - 3	term. indėlius 1 metų	9½%
Antradieniais	10 - 3	pensijų s-tas	8¼%
Trečiadieniais	uždaryta	taupomąsias - savings s-tas	8%
Ketvirtadieniais	10 - 7	depozitų - čekių s-tas	6%
Penktadieniais	10 - 8	DUODA PASKOLAS:	
Šeštadieniais	9-12	asmenines	9½%
Sekmadieniais	9.30 - 1	nekiln. turto	9½%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmadieniais — 9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki $2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki $10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaidas. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

F. SENKUS "ONTARIO TRUST REAL ESTATE" įstaigos vedėjas
patarnauja visuose nekilnojamo turto reikaluose
Telefonas **533-4414**

Autorite Sales and SERVICE
Telefonas 531-1305 1636 Dundas St. W.
ir **Bloor Autorite Garage,** 296 Brock Ave. (tarp Dundas ir College)
- Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
- Visi automobilių mechaniniai taisymai.
- Snieginės ir paprastos padangos, Michelin, B. F. Goodrich, Radial ir kt.

Sav. FRANK PETTIT

BEST ELECTRIC
NUO LŪŠNOS IKI DANGORAIŽIO!
Verslo bei pramonės pastatų elektros įrengimai, priežiūra ir kiti darbai
ELEKTROS RANGOVAS
Tel. 925-7716 Petras Prakas
Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

Ar turite sunkumų suprasti ką reiškia gyvybės drauda?

Klauskite mane apie:
- pajamų mokesčių atskaitas
- pensijų planus
- RRSP — registruotą pensijų planą
  - invalidumo pajamas
  - nuosavybių draudą
  - šeimos apsaugą
- Studentų draudos fondus mokslui eiti

Juozas Eimis Ramas, *District Manager of Canadian Premier Life*
2 Carlton St., suite 714
Namai: 766-5857
Raštinė: 363-7881

STEPHAN'S Furs 406 Roncesvalles Ave. tel. 536-5936
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Dufferin RADIO AND TV SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. • Parduodamos lempos ir baterijos. • Prityręs specialistas su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

ADVANCE REAL ESTATE Ltd.
Toronto Real Estate Board narys
1055 Bloor Street West
A. (Blue) Bliūdžius
Telefonai 534-9246, namų 537-2291
- rezidenciniai
- komerciniai
- investacijos
- mortgičiai
- įkainojimas
- namų drauda

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

mu. Su tokiu aiškinimu nenori sutikti opozicija. Jos nariai priminė premjerui P. E. Trudeau, kad Kanadoje taip pat legaliai veikia dvi komunistų partijos — viena jų tarnauja Maskvai, kita Pekingui. Pagal tokį principą išeitų, kad RCMP saugumiečiai neturi teisės sekti ir komunistų. Opozicijos reikalavimas minėto laiško klausimu pravesti parlamentinį tyrimą buvo atmestas liberalų daugumos. Premjeras P. E. Trudeau šio laiško perdavimą spaudai laiko kažkieno sąmoningu bandymu pakenkti jo prestižui. Pagrindinis kratos tikslas "The Sun" redakcijoje esąs išaiškinimas anoniminio pareigūno, pasiuntusio šio laiško kopiją red. P. Worthingtonui.

Olimpinę Kanados loteriją šį rudenį perims federacinė Kanados vyriausybė, jai tvarkyti įsteigdama valdinę korporaciją. Naujoji loterija vadinsis "Loto-Canada" ir veiks iki 1979 m. Federacinio iždo tarybos pirm. J. Chretien teigimu, 82,5% loterijos pelno bus skirta Montrealio olimpiados defecitui padengti ir 1978 m. Edmontone įvyksiančioms Britų Bendruomenės sporto žaidynėms, 12,5% — provincijoms pagal jose parduotų bilietų skaičių, 5% — federacinėms sporto programoms. Lig šiol olimpinė loterija yra davusi $168 milijonus gryno pelno. Daugelį kanadiečių vilioja dideli jos laimikiai. Prieš federacinę "Loto-Canada" loteriją pasisakė Ontario kultūros ir pramogų min. R. Welch, pajamas gaunantis iš provincinės "Wintario" loterijos. Pastarosios bilietai dešimteriopai pigesni už olimpinės loterijos, bet nėra ir didesnių laimėjimų, išskyrus kelis po $100.000. Min. R. Welch teigimu, Kanados provincijos norėjo pradėti tarpprovincinę loteriją, kuriai dabar koją pakišo federacinė vyriausybė. Albertos kultūros min. H. Schmidt šią provinciją nutarė išjungti iš "Loto-Canada" loterijos, nes Alberta turi jau savo "Western Canada" loteriją. Naująja loterija nepatenkintas ir Kvebekas, planavęs pratęsti olimpinę Montrealio loteriją ir jos visą pelną skirti olimpiniam defecitui padengti.

Naujasis Kvebeko provincijos biudžetas, paskelbtas finansų min. R. Garneau, beveik padvigubino metines sveikatos draudos įmokas nuo $125 iki $235 vienam asmeniui. Bilijoniniam olimpiados deficitui sumažinti įvedamas dvigubai didesnis provincinis mokestis rūkalams. Už 25 cigaretes, Toronte kainuojančias $0.85, kvebekiečiai turės mokėti pilną dolerį. Šio mokesčio dėka iki 1983 m. provincinis iždas už rūkalus tikisi gauti $607 milijonus. Pasak min. R. Garneau, kiekvieną kartą, kai kvebekietis užsidegs cigaretę, cigarą ar pypkę, dūmais padės paversti olimpinį deficitą. Ministerio optimizmą niekais gali paversti cigarečių kontrabanda. Panašus atvejis prieš daugelį metų yra buvęs Ontario provincijoje. Kai konservatorių vyriausybė perdaug pabrangino kanadiškas cigaretas, visą Torontą užplūdo amerikietiškos, pardavinėjamos juodojoje rinkoje gerokai pigesne kaina. Tada jos sunkvežimiais buvo gabenamos per išsamios kontrolės neturinčią JAV ir Kanados sieną. Dabargi cigaretės Kvebeką lengvai galės pasiekti iš Ontario ir kitų provincijų.

★ NAUJASIS KUBOS AMBASADORIUS VATIKANUI Jose Antonio Portuondo Valdor įteikė popiežiui Pauliui VI savo kredencialus ir paaiškino naująją Kubos konstituciją. Konstitucija esą garantuoja sąžinės laisvę, bet apriboja religinę praktiką. Popiežius, priimdamas naująjį ambasadorių, pabrėžė reikalą rūpintis žmogaus kilnumo, taikos, teisingumo ir broliškumo įgyvendinimu.

Skautų veikla

● Jūrų skaučių "Vandenės" valtyje už sąžiningai atliktas pareigas 1975-76 m. I v. laimėjo R. Trinkaitė, II v. — S. Taralaitė.

● Į III patyrimo laipsnį egzaminus išlaikė Mindaugo dr-vėje kand. A. Balsys.

● Mindaugo dr-vės pavasario iškyla bus gegužės 29-30 d.d. į kanadiečių skautų stovyklavietę netoli Orangeville, Ont.

● Sktn. Stepo Kairio muzikinis vienetas dėkoja medžiotojų ir žūklautojų klubui "Tauras" už piniginę paramą.

● Ps. Gediminas Kalinauskas, "Rambyno" tunto adjutantas, ilgametis sktn. Stepo Kairio muzikinio vieneto vadovas, veiklus įvairiose skautiškose ir aplamai jaunimo pareigose, baigė Toronto un-te chemine inžineriją; tolimesnėm studijom ruošiasi išvykti į Seatlle, Wash. Linkime broliui Gediminui sėkmės.

● XIV-toji Romuvos stovykla — rugpjūčio 7-21 d.d. Kas galėtų talkinti virtuvėje, tesikreipia į vienetų vadovus. **Č. S.**

SPORTAS

VADOVŲ PASITARIMAS

Krepšinio ir tinklinio žaidynių metu, gegužės 8-9 d.d. Toronte lankėsi eilė žinomų sportininkų, darbuotojų, apygardų ir klubų vadovų: B. Keturakis, neprikl. Lietuvos l. atletikos veteranas ir Wisconsino valstybės ėjimo meistras iš Milwaukee, sporto žurnalistas K. Čerkeliūnas, b. ilgametis torontiškis stalo teniso meisteris Pr. Gvildys iš Niujorko, R. Babickas, "Žaibo" moterų tinklinio komandos vadovas (komanda laimėjo Klevelando miesto, Ohio valstijos ir JAV rytų apygardos čempijonatus), ilgametis ŠALFASS darbuotojas bei Š. Amerikos Baltiečių Sporto Federacijos pirm. A. Bielskus iš Klevelando, garbės teismo pirm. A. Rugienius iš Detroito, ilgametis ŠALFASS sekr. Z. Žiupsnys su ponia ir kiti čikagiškiai sp. vadovai — A. Lišką, R. Dirvonis, R. Korzonas.

Gegužės 8 d. Toronto Prisikėlimo par. patalpose įvyko ŠALFASS centro valdybos ir sporto darbuotojų pasitarimas. Dalyvavo Rytų, Vid. Vakaru ir Kanados sporto apygardų vadovai: I. Jankauskienė iš Niujorko, D. Prapuolenis iš Čikagos, L. Baziliauskas iš Mississaugos (žaidynių organizacinio k-to pirm.). Klubams atstovavo: A. Skabeikis iš Bostono, A. Šilbajoris — Niujorko, V. Lelis su ponia — Ročesterio, A. Nausėdas, L. Radzevičius ir A. Supronas — Toronto; Pr. Berneckas, pirm., St. Dargis, sekr., A. Banelis, spauda, J. Nešukaitis, ižd., — centro valdybai.

Aptartas 1976 m. sportinio tvarkaraščio sudarymas. Lapkričio 6-7 d.d. Ročesteryje numatytos stalo teniso ir šachmatų pirmenybės. Rengia klubas "Sakalas", vad. V. Lelio. Lengvosios atletikos ir lauko teniso žaidynės, numatytos Klevelande, jungiamos su baltiečių pirmenybėm. Rengia latviai Hamiltone š.m. rugsėjo 18-19 d.d. Lietuvių vadovas — A. Bielskus Klevelande. Plaukimo pirmenybės irgi jungiamos su baltiečiais. Jas šiemet rengia estai spalio 16 Toronte ar spalio 17 Klevelande. Lietuvių plaukimo vadovas — Arv. Barzdukas, Falls Church, Virginia, JAV.

Diskutuotas naujas centro valdybos projektas surengti išeivijos lietuvių olimpiadą 1978 m. Ji būtų rengiama paminėjimui 60 m. nuo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo ir 40 m. nuo pirmosios tautinės olimpiados Kaune. Dalyvautų lietuviai sportininkai iš visų laisvojo pasaulio kraštų ir varžybos-žaidynės vyktų visose mūsų sporto šakose. Truktų visą savaitę. Olimpiados vieta: Čikaga, Torontas ar Niujorkas. Būtų sudaromas organizacinis komitetas, į kurį kviečiami PLB ir PL Jaunimo Sąjungos atstovai. Projektas galutinai bus svarstomas ŠALFASS suvažiavime š.m. lapkričio mėnesį.

Svarstytas ir sąjungos biuletenio reikalingumas. Jis būtų leidžiamas centro valdybos ir siuntinėjamas visiems sp. klubams bei sportininkams. Išeitų kas šeši mėnesiai. Galutinį sprendimą padarys centro valdyba. Paliestas ir archyvinės-istorinės medžiagos aktualumas. Norima suregistruoti visų vykusių žaidynių meisterius. Jau ir dabar sunku gauti kaikurių žinių. Ateity dar pasunkės. **Inf.**

Papildymas. Aprašant krepšinio ir tinklinio žaidynes Toronte "TŽ" 20 nr., praleista Pr. Bernecko pavardė. Jisai sveikino žaidynių dalyvius kaip ŠALFASS centro valdybos pirmininkas. Jis daug širdies įdėjo į šių žaidynių rengimą ir uoliai rūpinasi visa lietuvių sportine veikla. — "TŽ" 20 nr. po nuotrauka 1 psl. turėjo būti A. Lauraičio pavardė, o ne Laurinaičio. Atsiprašome už klaidas. **Red.**

VYČIO ŽINIOS

Mergaitės — Š. Amerikos lietuvių meisterės. Krepšinio ir tinklinio žaidynėse gegužės 8-9 d. d. Toronte dalyvavo 4 Vyčio komandos — mergaičių A, vyrų B, jaunių A — 18 ir jaunių C — 14. Geriausiai žaidynėse pasirodė mergaitės A. Nugalėjusios Aušros ir Niujorko LAK komandas, jos laimėjo I v. ir kartu tapo Š. A. lietuvių meisterėmis. Pirmose rungtynėse jos įveikė Aušrą 25:21 ir sekančiose — Niujorko LAK 42:10. Prie laimėjimo daugiausia prisidėjo S. Underytė, įmetusi 43 krepšius. Ir kitos žaidėjos dėl savo kovingumo ir ryžto laimėti buvo vertos meisterių vardo. Buvo malonu vėl aikštėje matyti kaikurias seniai matytas žaidėjas. Pažymėtina, kad vytietės šioje klasėje trečią kartą iš eilės tapo meisterėmis. Meisterių komandoje dar žaidė: Gustainytė 8, L. Žukauskaitė 1, Jurkaitė 6, Stočkutė 8, Vingelytė, Jokubaitytė, Matulaitytė 2, Ąžuolaitė.

Vyrų B komanda šiose žaidynėse irgi neblogai pasirodė. Nugalėję Detroito Kovą 79:63 ir Niujorko LAK 89:50, baig. žaidime pralaimėjo veržlesniems Hamiltono Kovo krepšininkams 54:87. Vytiečiai šioje klasėje jau antrą kartą laimėjo II v. Žaidė: Vaičeliūnas 19, Klimas 42, Juzėnas 39, Nacevičius 13, Akelaitis 27, Saplys 22, Demantavičius 29, Duliūnas 23, Ignatavičius 16.

Jaunių A klasėje vytiečiams sunku buvo atsilaikyti prieš augštesnius ir žaidime pranašesnius amerikiečius. Pirmose rungtynėse teko pralaimėti šios klasės I v. laimėtojui Čikagos Neriai 47:83. Paguodos turnyre vytiečiai nugalėjo Niujorko LAK 55:40 ir pateko į paguodos turnyro baigmę. Čia vėl teko pralaimėti amerikiečiams — Klevelando Žaibui 55:72. Žaidė: R. Duliūnas 26, K. Krawczyk 10, L. Kaknevičius 14, Matulevičius, Ignatavičius 2, Bajorinas, Petronis 3, Kasperavičius (taškai laimėti žaidžiant su LAK).

Jauniai C — 14 pralaimėjo pirmąsias rungtynes Niujorko LAK 20:42. Paguodos turnyre nugalėjo Detroito Kovą 41:29. Šio turnyro baigmėje vytiečiai pralaimėjo Klevelando Žaibui tik 2 taškų persvara — 31:33 (19:11). Komandą sudaro keletas greitai pažangą darančių žaidėjų. Savo veržlumu išsikiria A Radzevičius ir P. Tutlys. Techniškai puikiai žaidžia V. Grabauskas. Daug tikimasi iš augštaūgių J. Karpio ir J. Zenkevičiaus. Jiems gerai talkina E. Augaitis ir A. Kišonas. Žaidė: J. Karpis 16, J. Zenkevičius 27, P. Tutlys 15, R. Budrys, E. Augaitis, A. Radzevičius 27, V. Grabauskas 6.

Laura Žukauskaitė pasižymi kaip taikli šaudytoja. Paskutinių pratybų metu ji iš galimų 50 pasiekė 46 ir 48 taškus.

Lauko teniso vadovu sutiko būti Jonas Žukas 255-6909.

Mūsų rėmėjams Pr. Gvildžiui Niujorke ir A. Bielskui Klevelande nuoširdžiai dėkojame. **A. S.**

AUŠROS ŽINIOS

Š. Amerikos lietuvių krepšinio ir tinklinio žaidynėse Aušra laimėjo šešias trečiąsias vietas, dvi antrąsias ir vieną pirmą vietą.

Krepšinio Vyrų A komanda, kurios treneris yra D. Laurinavičius, vadovas — E. Slekys, laimėjo prieš Cicero "Ateitį" 93:82. Pusbaigminėse rungtynėse susitiko su Bostonu. Tai rekordinis žaidimas taškų skaičiumi vienose lietuvių rungtynėse 100:151. Taip pat vienos lietuvių komandos 151 taškas dar nebuvo anksčiau pasiektas. Tai buvo labai aktyvus žaidimas. Aušros G. Rautinš iškovojo 49 taškus. Po šių pralaimėtų rungtynių Aušros vyrai susitiko su Čikagos "Lituanika" ir laimėjo III v. 77:76. R. Underys įmetė 22, Stonkus 21, L. Rautinš 17.

Vyrų krepšinio B komanda, treniruojama A. Kaknevičiaus, pirmas rungtynes laimėjo prieš Čikagos "Lituaniką" 47:46 (17:30); antrose — laimėjo Hamiltono Kovas 66:82. Aušra laimėjo III vietą be žaidimo prieš Niujorko LAK.

Jaunių krepšinio A komanda laimėjo prieš Detroito Kovą 96:30, pralaimėjo Čikagos "Lituanikai" 60:51. Išsikovota III vieta, įveikus Hamiltono Kovą 98:70. Treneris yra St. Stončius, vadovas — R. Sriubiškis.

Jaunių krepšinio B k-da (vadovas ir treneris R. Tamulionis) laimėjo prieš Bostono Grandį 65:29, pralaimėjo Čikagos Neriai 77:54, nugalėjo Čikagos "Lituaniką" 59:53 ir laimėjo III v.

Jaunučių C k-da (vadovas ir treneris St. Stončius) be žaidimo laimėjo prieš Čikagos "Lituaniką", pralaimėjo Bostono Grandžiai 46:14 ir III v. laimėjo be žaidimo prieš Niujorko LAK.

Mergaičių krepšinio A komanda pralaimėjo Toronto Vyčiui 25:21, bet laimėjo II v., nugalėdama Niujorko LAK 22:14. Komandos trenerė — D. Norkutė, vadovas A. Štuopis.

Moterų klasės krepšinio komanda, šiais metais laimėjusi Toronto ir apylinkių čempionatą, buvo vienintelė lietuvių komanda, kuri neturėjo su kuo žaisti.

Moterų tinklinio B komanda pirmame rate iš 7 komandų laimėjo 4 taškus iš galimų 6. Antrame rate ji laimėjo prieš Detroito Kovą 15:5 ir 15:4. Baigminėse rungtynėse susitiko su Hamiltono Kovu. Abiejų komandų treneris — Mindaugas Leknickas. Aušrietės laimėjo I v. Vadovas — V. Štuikys.

Jaunių tinklinio A komandai, nugalėtai Čikagos Neries, teko II v. Komandai vadovauja V. Štuikys, treniruoja — M. Leknickas.

Vyrų tinklinio komanda, vadovaujama V. Štuikio ir tren. M. Leknicko, II rate padarė staigmeną, nugalėdama Bostono Grandį 15:13, Čikagos Nerį 15:8, bet pralaimėjo Klevelando Žaibui 14:16, laimėdama II v. pirmame rate. Baigminėse rungtynėse susitiko su 1975 m. tinklinio meisteriu Bostono Grandimi. Reikėjo laimėti 2 kėlinius iš 3. Deja, laimė teko Grandžiai 3:15, 15:5 ir 10:15. Dėl II v. žaidė su Čikagos Nerimi, kuri laimėjo du kėlinius, tad mūsų vyrams teko III v.

Visos žaidynės praėjo labai tvarkingai. Jų organizaciniu vadovu buvo Algis Nausėdas, pernai buvęs Aušros klubo pirmininku. Šiais metais klubo pirmininkas yra Šapočkinas.

Nevisiems žinoma, kad kiekviename JAV ir Kanados didesniame mieste auga gražios lietuvių sportininkų gretos. Jie šiais metais gegužės 8-9 d.d. parodė savo sugebėjimus krepšinio ir tinklinio varžybose Toronte. Daug jų yra iškilūs sportininkai vietos gimnazijose bei universitetuose.

Šis pasirodymas buvo iš dalies demonstracija prieš pasaulio olimpinių žaidynių nesportišką, politinį sprendimą, kad olimpinėse žaidynėse gali dalyvauti tik politiškai vyraujančių valstybių, o ne tautų sporto atstovai. **V. Matulaitis**

Alfonsas A. Garbenis

Per paskutinius 25 metus Al. Garbenis (tėvas) tarnavo Toronto lietuviams namų reikalais. Toliau tarnaus tėvas ir sūnus Garbeniai

Alfonsas Wm. Garbenis, B.A.

AL GARBENS
REAL ESTATE
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys
Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West
PARDUODAMI NAMAI HIGH PARK RAJONE IR NETOLI LIETUVIŲ NAMŲ

12 KAMBARIŲ, plius užbaigtas rūsys, 4 virtuvės, platus įvažiavimas su garažu; pajamos — $150.00 į savaitę; yra savininko butas; reikia greitai parduoti, savininkas išvažiuoja iš Toronto. Kaina sumažinta.
16 KAMBARIŲ su įrengtu rūsiu, vandeniu šildomas; privatus įvažiavimas ir garažas; PARDUOTA [illegible] pilnai įrengtas; pajamos ir gražus 5 kambarių butas savininkui.
19 KAMBARIŲ didelis gražus namas, legaliai pakeistas į 5 butus, plius rūsys, didelis sklypas, privatus įvažiavimas, 2 mūriniai garažai; palikimas; prieinama kaina.
14 KAMBARIŲ legalus tributis, plius atskiras sklypas su garažais, arti Bloor gatvės požeminio; gera investacija ateičiai.
KRAUTUVĖ Bloor gatvėj parduodama su "Cleaners" verslu ir pastatu bei visais įrengimais; vienas savininkas per paskutinius 40 metų; pirmą sykį parduodamas.

KLAUSKITE KITŲ PARDAVIMŲ HIGH PARK RAJONE

MISSISSAUGA, vienaaugštis (back split),4 miegamųjų, beveik naujas namas, akmeninis priekis; savininkas jau išvažiavęs į Arizoną; reikia greitai parduoti; prašoma kaina tik $67.000; greitas užėmimas.
MISSISSAUGA, 3-[illegible] PARDUOTA [illegible] su įrengtu rūsiu; privatus įvažiavimas ir [illegible] garažas; prašoma kaina $66.000.00.

KINGSWAY, gražus 2-jų miegamųjų vienaaugštis, gydytojo namas, vandeniu šildomas, du židiniai, dvi prausyklos, pilnai įrengtas rūsys, privatus įvažiavimas, prijungtas garažas; savininkas yra užpirkęs kitą namą; prašoma kaina — $74.000.00.
CLENDENAN gatvė atskiras plytų namas. legaliai pakeistas į 6 butus; visi butai moderniai įrengti; nuomojamas su baldais; pajamos — $14.400.00 į metus; prašo $120.000.00.
ANNETTE — JANE, įmokėti tik 5.000.00, 6 kambarių pilnai modernizuotas plytų namas PARDUOTA [illegible] šildymo sistema, 2 vonios; prašoma kaina $62.000.00; savininkas ima atgal mortgičius.
ANNETTE — RUNNYMEDE 10 kambarių atskiras namas, 3 virtuvės ir 3 prausyklos; gražiai dekoruotas; geros pajamos ir geras butas savininkui; prašo tik $63.900.00; įmokėti $10.000.00.

STAYNER, ONT., 14 akrų ūkis su dviem trobesiais, tvartas ir daržinė, ūkis yra miesto ribose; palikimas; tikrai geras pirkinys; prašoma kaina — $57.000.00.
WASAGA, ONT., savininko statytas vienaaugštis (back split), 8 kambariai, gražių plytų; prijungtas garažas dviem mašinom; gražus vaizdas prie upės, 2 prausyklos ir židinys.
PT. SEVERN — WAUBAUSHENE, gražus 1 akro statybos sklypas (Ropės subdivision), ežero privilegijos, įvestas vanduo; kelias asfaltuotas (šiais metais); palikimas; savininkas Floridoj; parduoda pigiai.

VAKARAIS SKAMBINKITE Į NAMUS

Alfonsas A.	Alfonsas Wm.	Stasys
GARBENIS	GARBENIS	DARGIS
489-1543	769-0656	248-9196

Taupyk ir skolinkis
Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE **PARAMA**

MOKA:	IMA:
9¾% už 2 m. term. dep.	9½% už asm. paskolas
9% už 1 m. term .dep.	9½% už mortgičius
8¼% už pensijų ir namų planą	
8¼% už spec. taupymo sąsk.	
7½% už taupymo s-tas	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 12 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki $10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonai: 532-8723 ir 532-1149

CHOLKAN
R. CHOLKAN & CO. LTD. REALTOR
REAL ESTATE — GENERAL INSURANCE

PRINCE EDWARD — BLOOR, atskiras 2-jų miegamųjų vienos šeimos namas; garažas su privačiu įvažiavimu; prie pat Bloor gatvės.
BLOOR — JANE, atskiras 6 kambarių namas; kvadratinis planas, naujas šildymas, 2 prausyklos, užbaigtas rūsys; garažas su privačiu įvažiavimu, didelis kiemas, gražus viduje.
SHAVER — BLOOR, puikus 4 miegmųjų vienaaugštis; 3 prausyklos, pilnai užbaigtas rūsys su baru ir atviru iš akmens židiniu, dideli kambariai; garažas su privačiu įvažiavimu.
RUNNYMEDE—BLOOR, 11 kambarių per 2 augštus gražus atskiras namas; 3 prausyklos, pilnai užbaigtas rūsys; garažas su privačiu įvažiavimu; prašoma kina $80.500; netoli Bloor.
PRINCE EDWARD DR. — BLOOR, gražus 6 kambarių vienaaugštis; užbaigtas rūsys su baru ir atviru židiniu; didžiulis kiemas su maudymosi baseinu; garažas su privačiu įvažiavimu.
ETOBICOKE, 10 butų apartamentas, maždaug 13 metų senumo; visi butai bangolo dydžio su balkonais; gauna apie $28.000 pajamų.
Pranas-Frank Kerberis

P. KERBERIS,
2336 Bloor Street West
tel. 763-5555 namų 535-1584

Trident Real Estate Ltd.
2150 Bloor St. W., Toronto, Ont., M6S 4V7
Sąžiningas patarnavimas perkant ar parduodant nuosavybę Toronto ir Mississaugos apylinkėje
TELEFONAI: įstaigos: 766-9771 namų 270-6075
Vyt. V. Girdauskas

Birželio 1 yra surašymo diena, ir kiekvienas turi būti įrašytas

Kanados gyventojų surašymas bus vykdomas birželio 1, antradienį. Kanada tikisi, kad užpildysite klausimų lapą. Klausimai labai lengvi, ir nereikės daug laiko į jūos atsakyti.

Kaip vykdome surašymą?
Už kelių dienų surašymo pareigūnas atneš klausimų lapą į jūsų namus. Galėsite pasirinkti jį anglų arba prancūzų kalba. Jums tereikės paimti pieštuką ir atsakyti į klausimus. Jeigu rasite pridėtą iš anksto apmokėtą voką, įdėkite jin užpildytą klausimų lapą ir išsiųskite. Jei nebus tokio voko, laikykite pas save užpildytą klausimų lapą — surašymo pareigūnas pasiims po surašymo dienos.

Kodėl vykdome surašymą?
Surašymo dieną gauti duomenys reikalingi papildyti jūsų bendruomenės ir jūsų krašto statistikai. Surašymo duomenys bus ateityje panaudoti planuojant viešąsias paslaugas Kanados bendruomenėms.

Jūsų duomenys surašymo dieną yra tokie svarbūs Kanados ateičiai, kad net priimtas įstatymas, reikalaujantis užpildyti klausimų lapą. Mes betgi patyrėm, kad dauguma gyventojų tai daro su noru, nes žino, jog tuo būdu padeda savo kraštui ir bendruomenei.

Kur rasti pagalbą?
Paaiškinimų knygelė, kurią gavote kartu su klausimų lapu, turėtų padėti jums atsakyti į klausimus. Bet jei rasite dalykų, dėl kurių nesate tikri, skambinkite klausimų lape nurodytu numeriu (Telephone Assistance Service).

Ką daryti, jei negavote klausimų lapo?
Jeigu mes jus praleidom arba negavote surašymo lapo norima oficialia kalba (anglų arba prancūzų), skambinkite tolimų distancijų telefonistei ir prašykite ZENITH 0-1976. Šis paskambinimas yra nemokamas, ir telefonistė sujungs jus su artimiausia pagalbos įstaiga (Telephone Assistence Service).

Paslaptis garantuota
Tik "Statistics Canada" tarnautojai, kurie yra prisaikdinti laikyti paslaptį, matys jūsų užpildytą klausimų lapą. Jeigu jie kam nors atskleistų jūsų atsakymus gali būti baudžiami sunkiomis įstatymo numatytomis bausmėmis. Joks kitas asmuo arba vyriausybės departamentas negalės matyti jūsų atsakymų.

Be jūsų duomenys nebus pilni
Įsidėmėkite — kiekvienas jūsų šeimoje turi būti įrašytas, ir visi surašymo lapo klausimai privalo būti atsakyti. Juk visi esame atsakingi už Kanados ateitį, dėlto padėkite mums padaryti Kanados surašymą sėkmingą.

KANADA LAUKIA JŪSŲ ĮRAŠANT SAVE

Statistics Canada Statistique Canada

Calgary, Alberta

PIRMININKŲ PASIKEITIMAI. KLB Kalgario apylinkės pirm. St. Noreika perdavė apylinkės vadovavimą vicepirm. Al. Šukiui. S. Noreikai būnant pirmininku, buvo surengti du minėjimai, dalyvauta etninių meno grupių pasirodyme, suorganizuota šeštadieninė mokykla ir bandyta vietos lietuvių organizacinį gyvenimą tvarkyti susitarimo ir pasitikėjimo pagrindais.

ALBERTOS PROV. JAUNIMO IR KULTŪROS departamento atstovė B. Bryant aplankė šeštadieninę lietuvių mokyklą. Ji domėjosi jos veikla, mokinių skaičiumi ir ateities planais. Ji pažadėjo ir toliau remti mokyklą parūpinant patalpas bei mokymo priemones. Šiais metais buvo gauta $17 parama mokiniui, lankančiam mokyklą ištisus metus. Šeštadieninei mokyklai kantriai vadovauja J. Dubauskienė ir Elvyra Krausienė.

MOTINOS DIENA. KLB Kalgario apylinkės valdyba surengė motinos pagerbimą. Programą atliko šeštadieninės mokyklos mokiniai ir šokių ratelis. Tautos himną pianinu paskambino Reinoldas Rastenis. Kun. J. Petravičius paaiškino motinos pagerbimo prasmę ir palinkėjo visoms motinoms Dievo palaimos. "Ačiū tau, motinėle" eilėraštį padeklamavo Julija Vyšniauskienė, pritariant pianinu Veronikai Krausaitei. Mokyklos mokiniai deklamavo N. Jankutės eilėraščius "Sveikinimas Motinos Dienai" ir įteikė savo mamytėms po rožę. Mokyklos rožę, skirtą motinoms, gavo V. Grigienė. Suktinį, Gyvatarą, Šustą ir Jaunimo šokį atliko vyresniųjų ir jaunesniųjų tautinių šokių grupės, vadovaujamos J. Vyšniauskienės. Dainoms dirigavo L. Šalkauskienė. Akompanavo I. Baruta. Ponia A. Rahilly, skambindama gitara, padainavo solo "Tau mamyte". Julius Baruta vaizdžiai perskaitė angliškai patarimus jaunimui: "No charge for loving you". Šie patarimai jaunimui labai tiko ne tik šios dienos programai, bet ir kitoms dienoms. Pabaigoj suvaidintas iš vyskupo Valančiaus raštų "Gudrus Vincelis". Tai pirmas lėlių teatro pasirodymas. Lėles parūpino V. Krausaitė, Joana Baruta, Audronė Šalkauskaitė, I. Brennan. Dekoracijos K. Dubausko. Lėlių aprangą tvarkė taip pat Irena Brennan. Visai programai vadovavo Virginija Moore. Salės reikalus tvarkė Al. ir Henrikas Šukiai, valgius — V. Dubauskienė ir E. Stakėnienė.

Šeštadieninės mokyklos vedėja J. Dubauskienė padarė mokslo metų pabaigos pranešimą. Mokyklos mokytojai Elv. Krausienei, atsidėkojant už mokymą, įteikta gėlių pluokštė. Taip pat padėkota tėvams ir visiems dalyvavusiems, padėjusiems surengti motinų pagerbimą.

ŠEŠTADIENINEI MOKYKLAI pradžią davė St. ir Gražina Noreikos, organizuodami ir remdami pirmuosius žingsnius. Mokinių pasirodymai būna įdomūs tėvams, pratina jaunimą dalyvauti lietuviškoj veikloj, supažindina juos su kultūriniais lietuvių darbais. Motinos Diena buvo taip pat mokslo metų užbaigos diena. **K.**

Čiurlionių...

(Atkelta iš 5-to psl.)

siai ir patraukliausiai, gal arčiausiai originalų. Jei to jautrumo ten nebūtų, jo neįvestų ir į reprodukcijas. Po Drezdeno eina Paryžius. Jis irgi jautrokas, bet spalvos Čiurlioniui svetimesnės, o Kaunui lieka trečia vieta (jie turėjo net tris retuserius, taigi, stengėsi). Kauniečiai turbūt tik "Fugą" pagerino (nors to nematyti), nes ji kauniškėje laidoje yra geriausia. Taigi, vokiečiai, kokie jie bebūtų, techniškuose darbuose yra nagingiausi.

ŠYPSENOS

Sporto mėgėjai

— Prieš porą dienų nuvežiau savo dukterį į futbolo žaidimą Ji pirmą kartą savo gyvenime matė tokį sportą. Jai viskas taip patiko ir taip šaukė, kad neteko balso.

— Savaime suprantama, ji ir antrą kartą norės pamatyti tokį žaidimą!

— Galimas daiktas, bet kitą kartą aš paimsiu savo žmoną...

Čikagos lietuvių horizonte

VLADAS RAMOJUS

NUOTAIKOS OPEROJ

Čikagos Lietuvių Opera dvidešimtmečio proga paruošė trijų lietuviškų operų premjerą: J. Kačinsko "Juodas laivas", J. Gaidelio "Gintaro šaly" ir V. Marijošiaus "Priesaika". Šiais naujais spektakliais Čikagos Lietuvių Opera paminėjo ne tik savo dvidešimtmetį, bet ir JAV nepriklausomybės 200 m. sukaktį. Todėl rengėjai, pilnai pasitikėdami lietuvių visuomene, iš anksto paskelbė keturis operų spektaklius Išvakarėse susitikęs su operos valdybos pirm. Vyt. Radžium ir vicepirm. V. Momkum, pastebėjau, kad jų nuotaika buvo gan prislėgta. Jie buvo pervargę nuo kasdieninių repeticijų ir administracinio darbo krūvio, be to, slėgė faktas, kad visiems keturiems operų spektakliams bilietai dar nebuvo išparduoti ir kad vienetas gali kristi į finansinį nuostolį. Finansiniai reikalai esą pasidarę tokie jautrūs, jog visiems reikia mokėti, išskyrus tik valdybą ir choristus. (Čikagiškės operos spektaklyje gegužės 9 d. dalyvavo apie 50 torontiečių. Vieno jų pareiškimu, spektaklis pavyko gerai, dalyvavo daug žiūrovų, nors buvo matyti ir tuščių vietų. Žiūrovų nuomonės apie matytas operas buvusios nevienodos. Plačiau apie spektaklius žadėjo parašyti mūsų bendradarbis Vl. Ramojus. RED.).

RINKIMŲ DUOMENYS

Balandžio 25 d. įvykusių rinkimų į LB tarybą duomenys šiuo metu oficialiai dar nepaskelbti. Iš turimų duomenų matyti, kad Čikagoje ir apylinkėse pirmauja dr. A. Razma, E. Pakštaitė, dr. P. Kisielius ir visa eilė kitų, kurių tarpe nemažai jaunų atstovų. Pirmaujančių tarpe taip pat rikiuojasi sol. J. Vaznelis, adv. P. Žumbakis, Vyt. Kamantas ir kiti. Tai vis žinomos pavardės išeivijos lietuvių gyvenime. Dr. A. Razma iškėlė Lietuvių Fondo idėją ir ją, drauge su kitais, įgyvendino. Keliolika metų būdamas svarbiausiose LF pareigose, dr. A. Razma su kitais šiuo metu sparčiai veda LF antrojo milijono dolerių keliu. E. Pakštaitė — viena veikliausių narių jaunimo organizacijose, puikiai redaguoja "Akademines Prošvaistes" "Draugo" dienraštyje, yra LŽS cv narė, nors ši valdyba iš jos neperdaugiausia talkos susilaukia. Dr. P. Kisielius — Ateitininkų Federacijos pirmininkas, neišsiamiamos energijos žmogus, be galo paslaugus tiems, kurie į jį kreipiasi, savo ir šeimos stambiomis aukomis nuolat remiąs gyvybinius lietuviškus reikalus. Kaip matome, balsuotojai, kurių skaičius šiuose rinkimuose, rodos, buvo mažesnis, balsavo už pačius veikliausius asmenis. Šalia veiklių ateitininkų ir skautų, į tarybą, atrodo, įeis neolituanė D. Vaitkevičiūtė ir kiti.

LIŪDNA BE "MARGUČIO"

Jau pora savaičių, kai nutilo "Margučio" radijas, 45-rius metus kiekvieną darbo dieną radijo bangomis prabildavęs į lietuvius, skelbdavęs naujausias žinias, duodavęs įdomių reportažų, pasikalbėjimų, džiuginęs klausytojus lietuviška muzika ir dainomis. Čikagos ir apylinkių lietuviai "Margutį" buvo labai pamėgę. Nors paskutiniu metu stotis keisdavo transliacijų laiką, bet klausytojai priprasdavo prie naujų valandų. Dabar stotis išmetė net šešių tautinių grupių valandėles ir tą laiką paskyrė muzikai. Į kitas stotis kol kas nepavyksta įeiti, nors, pasak "Margučio" vadovo P. Petručio, vilties yra.

Bet jei kartais viltys neišsipildys, nuostoliai bus žymūs. Pirma: kas tada ištiks milžinišką "Margučio" turimą archyvą su valandėlių įrašais, su mūsų aktorių ir šiaip įvairių žinomų mūsų asmenybių, kurių dalis jau yra mirę, įrašytais žodžiais, pokalbiais, literatūrinių kūrinių skaitymu; kas atsitiks su žurnalų, laikraščių ir knygų komplektais ir visa kita archyve laikoma medžiaga? Kas atsitiks su moderniai įrengtomis valandėlių transliacijų studijomis "Margučio" įstaigoje? Jei "Margučiui" nebebus lemta toliau egzistuoti, juk nebebus pajamų net sumokėti nuomą už įstaigos patalpas, kur yra ne tik radijo studija perdavimui programų tiesiai į stotį, ne tik archyvai, bet ir patalpa, kur renkasi mūsų jaunimas posėdžiams, kur porą kambarių savo įstaigai nuomoja ir Lietuvių Fondas. Todėl kol kas belieka guostis P. Petručio žodžiais, kad vilties yra...

VAKARONĖS KAVINĖJE

Tradicinės penktadienių vakaronės Jaunimo Centro kavinėje pasiekė viršūnę. Kovo 27 d. vakare į Santaros - Šviesos rengtą prof. A. Greimo paskaitą apie politinę V. Europos padėtį susirinko tiek daug žmonių, kad kavinė pasidarė tikrai perankšta. Taip pat netikėtai gražaus pasisekimo susilaukė ir balandžio 3 d. vakare rengta vakaronė poeto V. Mačernio prisiminimui. Šioje vakaronėje, kur buvo išstatyta ir Vyt. Mačernio nuotraukų bei knygų parodėlė, ypač sužibėjo akt. Kazys Veselka, puikiai paruoštoje ir aktoriškai perduotoje paskaitoje analizavęs visą poetinę kartą, kurioje ryškėjo savitai originalus ir kūrybiškai stiprus V. Mačernio veidas. Poetas žuvo 1944 m. rudenį, sulaukęs vos 24 m. amžiaus. Kai akt. K. Veselka su gilia kūrybine galia iš atminties deklamavimo kelias gan ilgas V. Mačernio vizijas, man rodėsi, kad V. Mačernio kūrybos grožio dar nebuvom niekad taip išgyvenę, kaip tomis akimirkomis. Taiklias įvadines ir užbaigiamąsias mintis vakaronėje pabėrė poetas K. Bradūnas, žuvusio poeto V. Mačernio amžininkas. Beje, Jaunimo Centro kavinė darosi perankšta lietuvių poreikiams, todėl šią vasarą prasidės kavinės padidinimo darbai paminklo link.

London, Ontario

HAMILTONO "AUKURAS" balandžio mėn. 24 d. Šiluvos Marijos par. salėje suvaidino A. Rūko 3 v. komediją "Bubulis ir Dundulis". Londono apylinkės valdybos rūpesčiu po vaidinimo visi susirinkę buvo pavaišinti kavute ir pyragaičiais. Vakaras atmintinas ir malonus.

"BALTIJOS" ANSAMBLIO pavasario šokių vakaras praėjo su dideliu pasisekimu. Tautinių šokių ir dainų programa buvo trumpa, bet įspūdinga. Daugiausia ovacijų susilaukė veteranų grupė, neoficialiai vadinama "Sugrįžki, jaunyste".

KLB LONDONO APYLINKĖS visuotinis susirinkimas įvyks gegužės 30, sekmadienį, 12 v. po Mišių. Bus renkama nauja valdyba ir svarstomi svarbūs reikalai. Būtų malonu, kad visi gausiai dalyvautų. M. Ch.

ANKSČIAU BŪDAVO daugiau gimstančių, o dabar — daugiau sergančių. Šiomis dienomis iš ligoninės grįžo po operacijos St. Seputis. L. Pocius ir p. Launikaitienė yra universiteto ligoninėje tyrimams. **D. E.**

• **Metinė "T. Žiburių" prenumerata — $10, rėmėjo — $15. Ar jau sumokėjote?**

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas
(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylią, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.
• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus. •
Savininkai: **A. Paškevičius** ir **J. Tamošiūnas**

ED. KONDRATAS, siuvėjas
Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)
1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario **Tel. 533-5454** **Lietuviams daroma NUOLAIDA**

DRAUDA
Balio Maskeliūno įstaiga
Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Lietuviška maisto gaminių krautuvė
PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario **Telefonas 535-1258**
• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

Įvairūs siuntiniai ir dovanos
į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu
Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.
LIETUVIŲ ĮSTAIGA **Baltic Exporting Co.** 482 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ontario
Telefonas LE 1-3098 Savininkai S. ir F. Janavičiai

MEDUS --
reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas.
Induose ar koriuose.
Iš bityno: **30 Dewson St.,** Toronto 4, Ont.
Eagles Nest
Telefonas 534-0563

TIM'S AUTO BODY LTD.
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu vartotus automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.)
Toronto, Ont., M6R 1V5 *FILTSOS BROS*
Telefonai 533-8451, 533-8452

WEST END AUTO BODY
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas.
Darbas garantuotas. Savininkas lietuvis JONAS JURĖNAS
87 Shorncliffe Rd. • East of Hwy. 27 South of Dundas St. West Toronto, Ont. M8Z 5K5 **Telefonas 231-6710**

Litho-Art spaustuvė
971 College St., Toronto 4, Ontario **Telefonas: 533-4363**
LIETUVIAI SAVININKAI
Įvairūs spaudos darbai: leidiniai, programos, visi verslo bei reklaminiai spaudiniai

BALTIC MOVERS
Visų rūšių pervežimas baldai ir kt. Vežamas turtas pilnai apdraustas.
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON St., Toronto, Ont.

V. BAČĖNAS
All Seasons Travel, B.D.
2224 Dundas Street W., Toronto, Ontario M6R 1X3
Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti
tel. 533-3531
nuo 11 v. r iki 7 v. v.

PLUMBING and HEATING
J. LISAUSKAS
valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvairius vamzdžių ir apšildymo darbus.
Darbas sąžiningas ir nebrangus.
148 Westminster Ave., Toronto
Metro Lic. PH.136. Tel.532-5191

743-0100
Užmiesčio nuosavybės: ūkiai, sklypai, žemės investacijos
FRANK BARAUSKAS, F.R.I., R.P.A.
FRANK BARAUSKAS LIMITED, Realtor
3828 Bloor Street West • Islington, Ontario

Florida: West Palm Beach, Singer Island, Juno Beach
NAMAI, DVIBUČIAI, DAUGIABUČIAI (condominiums)
ROBERT DATZ, Associate of GE. Richman Realty
Raštinės telefonas 305/844-5500, namų: 305/848-3606
(su Prano Barausko rekomendacijomis)

DRESHER-BARAUSKAS INSURANCE AGENCY LTD.
Vedėjas — VALTERIS DREŠERIS Padėjėja — Alė Mikšienė
Tel. įstaigos: 233-3334 ir 231-2661, namų 233-4446
3828 Bloor Street W., Islington, Ontario M9B 1K8
(Prie Kipling ir Six Points Plaza)
Žinotina apie namų draudą:
Dauguma draudos bendrovių reikalauja apdrausti namą 80% iki 100% atstatymo kainos. Kitaip, įvykus ir mažam nuostoliui, bendrovė nėra įpareigota pilnai padengti nuostolį
Jeigu turite klausimų apie betkokią draudą, kreipkitės — paaiškinsime. **Valteris Drešeris**

OKULISTAS
L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST., TORONTO
Tel. 921-3924
Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

Okulistas
S. Brogowski, O.D.
412 Roncesvalles Ave.
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami susitarus telefonu

INSURANCE
★ Namų — Gyvybės
★ Automobilių
★ Komerciniai
533-1121 WALTER DAUGINIS 249-2067
1613 BLOOR STREET WEST, TORONTO, ONTARIO

TORONTO ONT

Anapilio žinios

Telefonas: 277-1270

— Ilgojo savaitgalio proga šį sekmadienį 11 v. pamaldos bus ir Wasagoje.

— Praėjusį sekmadienį Prisikėlimo parapijos šventovėje buvo teikiamas Sutvirtinimo sakramentas. Ten jį priėmė ir grupė Lietuvos Kankinių parapijos jaunuolių. Dėkojame vysk. V. Brizgiui už apeigų atlikimą ir seselei Michaeleĭ už sutvirtinamųjų paruošimą.

— Šv. Jono lietuvių kapinėse palaidoti: gegužės 14 d. a.a. Eugenija Petrauskienė-Vosyliūtė iš Filadelfijos, gegužės 18 d. a.a. Anatolijus Gaižauskas, gegužės 19 d. Irena Dimskienė. Nuoširdi užuojauta velionių šeimoms.

— Reiškiame užuojautą p.p. Čuplinskų ir Stripinių šeimoms, Niujorke mirus a.a. Algirdui Čuplinskui. Velionies palaikai bus pergabenti į Kanadą ir palaidoti Šv. Jono liet. kapinėse šios savaitės pabaigoje.

— Lietuvių kapinėse ruošiami pamatai naujiems pamínklams. Kapinių lankymas — gegužės 30 d., 3 v. p.p. Prašoma dirbtines gėles nuimti nuo kapų.

— Nuo sekančio mėnesio Mišių atsakams įvedamos naujos knygutės, kurios bus pastoviai vartojamos visą laiką.

— Pamaldos: šį šeštadienį, 4 v.p.p., Prisikėlimo šventovėje Algio Vanago ir Danutės Kazlauskaitės jungtuvės; sekmadienį, 10 v.r., už a.a. Barborą Rudvalienę, 11 v. už a.a. Feliksą Gikį ir p.p. Plečkaičių šeimos mirusius, Wasagoje 11 v. už a.a. Joną Nacevičių.

— Susituokė: Romas Dementavičius ir Virginija A. Žiūraitytė.

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Šį antradienį konfirmandų pamoka 7-8.30 v.v. Likusios pamokos bus įprastu laiku ketvirtadieniais, 7 v.v. Konfirmacija įvyks birželio 6 d., Sekminių proga, 11 v. ryto.

— Choro repeticija — 7.30 v.v., antradienį.

— Šį šeštadienį Victoria kolegijos patalpose Danutė S. Adomavičiūtė susituoks su William Shewchuk.

— Pamaldos — kas sekmadienį 9.30 v. ryto. Parapijos moterų draugijos iškyla įvyks birželio 27 d. Clairville Metro parke 50-7 kelių sankryžoje, Etobicoke ribose. Ta proga tikimasi turėti kunigą svečią iš Vokietijos.

Lietuvių Namų žinios

— Pr. sekmadienio popietėje dalyvavo apie 200 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: S. Sakevičius su šeima iš Arkansas, M. ir Z. Laurinavičiai su šeima iš Hamiltono, K. Aušrotaitė-Yong, J. Aušrotas ir Anelė Aušrotienė iš Londono, Ont., S. Poderienė ir L. Griškonienė iš Sudburio.

— LN Moterų Būrelio valdyba pasiskirstė pareigomis: Aldona Jankaitienė — pirmininkė, Aldona Skilandžiūnienė — vicepirm., Petra Jankaitienė — iždininkė, Ada Jucienė — sekretorė, Benita Bedarfienė — parengimų vadovė, Birutė Adomaitienė, Birutė Borisienė, Konstancija Butkienė, Elena Delkuvienė ir Teresė Zaleskienė — parengimų komisijos nariai, Elvyra Ranosz — kultūrinių reikalų vadovė.

— LN bibliotekoje sutiko talkinti Antanas Stonkus. Jis knygas skaitytojams išdavinės ketvirtadieniais nuo 4 iki 5 v.p.p. Stasys Grizickas ir Gunda Adomaitienė pasivaduodami išdavinės skaitytojams knygas sekmadieniais nuo 1 iki 3 v.p.p. LN bibilotekai padovanojo dvi knygas Stepas Pagozel. Dėkojame.

— Per pirmus 1976 m. 4 mėnesius LN išmokėjo $57,460 įvairių skolų. Šiuo metu LN dar turi $573.000 skolų.

— Pr. savaitę LN nario įnašus sumokėjo: Augustinas Senkus ir D. W. po $100.

NATŪRALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA, 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5. Tel. 533-8008. Bernardas Naujalis, R.M. Npt. R.N.A.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, prausyklų keramikos, sienų ir grindų darbus. Skambinti po 5 v.p.p. telefonu 535-4329.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronte.

WASAGOJ-SPRINGHURST BEACH išnuomojami visam sezonui ar savaitėms privatūs kambariai su atskirais įėjimais ir galimybe išsivirti. Skambinti E. Kulienei tel. 534-8112 Toronte arba savaitgaliais teirautis ten pat vietoj.

GĖLĖS ĮVAIRIOM PROGOM (pagal susitarimą), ypač vestuvėms — jaunajai, pamergėms, stalų papuošimui, korsažams ir kt. Skambinti V. Siminkevičienei, telefonu 763-6256 po 6 v.v. Toronte.

NERŪKĄS PENSININKAS ieško ramiame name, High Park rajone, apstatyto kambario ir virtuvės. Pageidautų su atskira prausykla. Tel. 533-5454, po 6 v. v.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Sveikiname Alfonsą ir Angelę Šmigelskius, gausiam savo draugų tarpe paminėjusius 50 metų vedybinę sukaktį.

— Nuoširdžiai užjaučiame Antaniną Dunauskienę, Amerikoje mirus jos broliui Boleslovui Račkauskui.

— Praėjusį sekmadienį 75 jaunuoliai iš mūsų parapijos, Lietuvos Kankinių ir Šv. Kazimiero Delhi parapijos priėmė Sutvirtinimo sakramentą mūsų šventovėje iš vysk. V. Brizgio rankų, koncelebruojant abiejų Toronto parapijų klebonams.

— Nuoširdi padėka solistei Slavai Žiemelytei, kuri jau kelis kartus giedojo mūsų šventovėje.

— Susituokė Rūta Girčytė ir Robert Heikkila. Santuokai rengiasi: Laimutė-Joana Gataveckaitė ir James Lindsay; Vytautas Žulys ir Helen Lisowski.

— Šį savaitgalį mūsų parapijoj lankėsi iš Floridos prel. J. Balkūnas. Jis šiais metais švenčia 50 metų kunigystės sukaktį. Dėkojame prelatui už atlaikytas pamaldas mūsų šventovėje.

— Gegužinės pamaldos giedamos antradieniais ir ketvirtadieniais, 7 v.v. Sekmadieniais choras gieda litaniją po 11.30 v. Mišių. Kitomis dienomis litanija skaitoma po 8 v. Mišių, o šeštadieniais — po 9 v. Mišių.

— Mišios šeštadienį, 8 v.r. — už Vincą Girdauską, užpr. E. Girdauskienės; 8.30 v. — už Elzbietą ir Petrą Šlekius, užpr. E. K. Šlekių; 9 v. — Motinos D. novenos Mišios; 9.20 v. — už Jurgį Smolskį ir Stasį Vaitiekūną, užpr. J. Smolskienės; 10 v. — už vyskupą Petrą Maželį; sekmad., 8 v. — už parapiją; 9 v. Motinos D. novenos Mišios; 10 v. — už Stasį Vaitiekūną, užpr. L. Vaitiekūnaitės; 11.30 v. — už Kazimierą Adomavičių, užpr. L. V. Mačionių; 7 v.v. — už Antaną Čirūną, užpr. B. Čirūnienės.

Mirusieji. A.a. Eugenija Petrauskienė, 52 m. amžiaus, mirė po sunkios kaulų ligos Filadelfijoje. Velionė buvo pergabenta ir palaidota Šv. Jono liet. kapinėse.

A. a. Anatolijus Gaižauskas mirė gegužės 15 d. Weston ligoninėje. Neturint žinių apie jo šeimą, velionis palaidotas gegužės 18 d. Toronto miesto lėšomis lietuvių kapinėse.

A.a. Irena Dimskienė, 52 m. amžiaus, mirė gegužės 16 d. Velionė kilusi nuo Rokiškio. Paliko vyrą, dvi dukras ir sūnų. Palaidota iš Prisikėlimo par. lietuvių kapinėse gegužės 19 d.

Inž. Eug. Čuplinskas gavo žinią iš Niujorko apie staigią savo brolio Algirdo mirtį. Buvo tik 52 metų amžiaus. Velionies palaikai bus atvežti į Torontą ir palaidoti šeimos kapavietėje lietuvių kapinėse.

Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynių proga "Vyčio" klubas išleido 120 egz. tiražu biuletenį "Vytiečių Dienos", kuriame apstu informacijos apie vytiečių veiklą. "Vyčio" klubui pirmininkauja J. Karpis.

Torontą pasiekė okupuotoje Lietuvoje išspausdinta propagandinė brošiūrėlė "They Live in Your Midst". Joje surašyta 13 pavardžių išeivijoje gyvenančių lietuvių, kurie yra kaltinami žydų naikinimu Lietuvoje. Trys jų esą gyvena Kanadoje. Knygelė išleista Vilniuje 1972 m. "Gintaro" leidyklos. Autorius — Leonas Jonaitis. Jeigu autorius arba leidėjas gyventų laisvajame pasaulyje, susilauktų teisminės bylos už asmenų niekinimą bei faktų iškraipymą.

PADĖKA

Nuoširdžiai esu dėkinga visoms viešnioms, kurios prisidėjo prie man suruošto mergvakario ir apdovanojo mane gausiomis dovanomis.

Mano didžiausia padėka visoms šeimininkėms už suorganizavimą to vakaro. Ypatingai dėkoju Jonei Yčaitei-Webster už vakaro pravedimą, Kristinai Augėnaitei už tokią mielą kalbą.

Pradėdama naują gyvenimą, Jus ilgai prisiminsiu.

Gina Zakarevičiūtė

IŠKILMĖ ŠV. MARIJOS GARBEI — gegužės 30 d., 2.30 v.p.p., Birchmount parko stadijone. Bus gyvasis Rožinis su Notre Dame gimnazijos mokinėmis ir garsiuoju Rožinio kunigu Patrick Peyton. Palaiminimą teiks vysk. McHugh, Scarboro misijų draugijos narys. Visi kviečiami dalyvauti. Važiuoti Bloor požeminiu iki Main stoties ir persėsti į autobusą 20 nr. ir važiuoti iki Immaculate Heart of Mary šventyklos, 131 Birchmount & Danforth Ave., Scarborough. Informacijų lietuvių kalba galima teirautis tel. 763-4233 po 6 v.v. Toronte.

ŠV. MARIJOS TARNAITĖ

ARIZONA. Norintieji apsigyventi Arizonoje ir įsigyti nekilnojamą turtą geromis sąlygomis kreipkitės pas Donatą Zakarą, 1239 E. Las Palmaritas, Phoenix, Arz. 85020, tel. 602-997-5218. Toronte informacijų teirautis 536-1901.

Toronto Maironio mokyklos mokslo metų užbaigos iškilmėje įteikia pažymėjimus gen. Lietuvos konsulas dr. J. Žmuidzinas. Iš kairės: mokyt. V. Javaitė, mokyklos vedėjas J. Andrulis, konsulas, Laimis Andrulis, kun. Aug. Simanavičius, OFM, švietimo tarybos pirmininkas Nuotr. St. Dabkaus

Gegužės 29-30 dienomis
mažojoj ANAPILIO salėj įvyks
dailininkės Stasės Smalinskienės
TAPYBOS PARODA
Atidarymas – gegužės 29, šeštadienį, 4 val. po pietų.
Gegužės 30, sekmadienį, kapų lankymo dieną, paroda bus atidaryta nuo 12 v. ryto.
Maloniai kviečiame atsilankyti — *Anapilio Moterų Būrelis*

Dail. Stasės Smalinskienės paveikslų parodą matysime gegužės 29-30 d.d. mažojoje Anapilio salėje kapinių lankymo proga. Dailininkė gyvena Detroite, kur yra baigusi meno mokyklą. Iki šiol ji yra surengusi keliolika savo tapybos parodų lietuvių ir nelietuvių galerijose. Jos kūrinių parodą Anapilyje rengia Anapilio Moterų Būrelis.

"Gintaro" ansamblis organizuoja kelionę autobusu į tautinių šokių šventę, kuri įvyks Čikagoje š.m. rugsėjo 5 d. Jau nusamdyti du autobusai, kuriuose bus vietos ir nešokėjams. Kelionė ten ir atgal — $35 asmeniui. Registruotis pas "Gintaro" vadovę R. Karasiejienę tel. 279-9079. — Gintariečiai dėkoja už piniginę paramą — Kanados Lietuvių Fondui, Vl. Pūtvio šaulių kuopai ir P. Gulbinskui.

Jūros šaulių kuopa "Baltija" ir 236 SLA kuopa Toronto Lietuvių Namuose ruošia bendrą šokių vakarą, spalio 9 dieną, šeštadienį. Numatyta meninė programa, loterija ir kitos įdomybės.

"Mūsų pasaulis" — tokiu pavadinimu išleistas 1975-76 mokslo metų Toronto Maironio mokyklos ir Augštesniųjų Lituanistinių Kursų metraštis. Jame pavaizduotas šių mokyklų gyvenimas rašiniais ir gausiomis nuotraukomis bei iliustracijomis. Rašinių autoriai — daugiausia patys mokiniai. Tuo būdu plačiai atskleidžiamas mokyklinis gyvenimas. Anksčiau torontiečiai glausdavosi prie čikagiečių metraščio, tačiau tai sudarydavo daug keblumų. Torontiškio leidinio paruošimu bei suredagavimu rūpinosi Maironio mokyklos vedėjas J. Andrulis (lit. kursų dalį redagavo lektorius A. Rinkūnas). Viršelį ir vinjetes nupiešė kun. J. Staškus, iliustracijas paruošė A. Abromaitienė, nuotraukas parūpino St. Dabkus, korektūras taisė Z. Didžbalienė, kalbą peržiūrėjo Č. Senkevičius, įvairiuose darbuose talkino — S. Bubelienė, B. Čepaitienė, M. Gudaitienė, A. Kuolienė, L. Senkevičienė, D. Šaltmirienė, spausdino "Litho-Art". Leidinys daro malonų įspūdį, bet techniškai galėtų būti geresnis. Šia proga vertėtų pagalvoti ir apie platesnį metraštį, apimantį visas Kanados lituanistines mokyklas. Tai būtų paskata visam lietuviškam švietimui.

"Tėviškės Žiburių" administracijoje

PAPIGINTA KAINA GAUNAMOS SENESNĖS LAIDOS KNYGOS:

Dr. A. Šapoka, Vilnius Lietuvos gyvenime	$2
Dr. A. Ramūnas, Iš sutemų į aušrą	3
Kun. dr. J. Gutauskas, Vaiko Dievas ir religija	2
Lietuvos valstybės knostitucija	0.50
St. Yla, Dievas sutemose	3
A. Baronas, Užgesęs sniegas	1
V. Kastytis, Kolektyvinė prausykla	1
V. Jonikas, Trys margi laiškeliai	0.50
J. Švaistas, Eldorado	1
V. Šlaitas, Žmogiškos psalmės	1
J. Petruitis, Kaip jie mus sušaudė	1
P. Kozulis, Dulkės ežere	0.50
P. Orintaitė, Viligailė	0.50

Vyskupu nominuotas kun. prof. Aloyzas Ambrozic bus šventinamas vyskupu gegužės 27, ketvirtadienį, 4 v.p.p., Toronto katalikų katedroje. Apeigas atliks vyskupai — P. F. Pocock, F. V. Allen, F. P. McHugh, pamokslą sakys Londono vysk. G. E. Carter. Vakare ruošiamas priėmimas "Four Seasons Sheraton" viešbutyje. Šventimų apeigose gali dalyvauti visi tikintieji, priėmime — tiktai kviestieji svečiai. Naujasis vyskupas yra slovėnų kilmės. Jo paskirtis — rūpintis naujaisiais kanadiečiais.

Auksinę vedybų sukaktį su visu iškilmingumu gegužės 15 d. atšventė **Angelė ir Alfonsas Šmigelskiai.** Iškilmės buvo pradėtos pamaldomis Prisikėlimo šventovėje, kur, dalyvaujant gausiam būriui giminių, bičiulių ir pažįstamų, Mišias koncelebravo kun. Aug. Simanavičius, OFM, prel. J. Balkūnas ir kun. P. Ažubalis. Sveikinimo žodį tarė Prisikėlimo par. klebonas kun. Aug. Simanavičius. Solo giedojo — J. Sriubiškienė, V. Verikaitis, R. Strimaitis, vargonais palydimi E. Krikščiūno. Sukaktuvinis pokylis įvyko Prisikėlimo Parodų salėje. Jo metu pranešėjas J. R. Simanavičius visus supažindino su abiejų sukaktuvininkų biografijomis. Žodžiu sveikino: "Moters" red. N. Kulpavičienė, prel. J. Balkūnas, "TŽ" vardu kun. Pr. Gaida, KL Fondo — dr. A. Pacevičius, T Fondo Toronto atstovybės — A. Firavičius, grinkiškiečių — St. Čepas, šeimos bičiulių — A. Rimkus iš Detroito. Beveik visi kalbėtojai pabrėžė sukaktuvininkų gabumus ypač verslo srityje ir jų labdaringumą. Sukakties proga jiedu paaukojo $2000 Prisikėlimo par. altoriaus įrengimui ir įteikė po čekį prel. J. Balkūnui, KL Fondui, radijo programai "Tėvynės Prisiminimai" ir "T. Žiburiams". Daug sveikinimų gauta raštu, jų tarpe Kanados premjero P. E. Trudeau, Floridos lietuvių klubo ir kt. Juos perskaitė sukaktuvininkų dukra L. Murauskienė. Atskirai buvo perskaitytas Šv. Tėvo palaiminimas. Bičiulių vardu bendrą dovaną — spalvotą televiziją įteikė Vl. Melnykas. Šalia jos buvo daug ir kitų dovanų, jų tarpe albumas su praeities nuotraukomis ir iškilmės dalyvių parašais. Humoristinę dalį atliko A. Žilvitienė iš Hamiltono ir J. Gruzdas iš Detroito. Pokylio pabaigoje atsilankė ir vysk. V. Brizgys, atvykęs iš Čikagos teikti Sutvirtinimo sakramento torontiečiams. Pagaliau visiems ir už viską nuoširdų padėkos žodį tarė abiejų sukaktuvininkų vardu A. Šmigelskis, užbaigdamas tą jaukią šeimos šventę. **B.**

Įvairių sukakčių proga tautiečiai prisimena ir lietuviškąją spaudą. Gegužės 15 d., minėdami auksinę savo vedybų sukaktį, Angelė ir Alfonsas Šmigelskiai paaukojo "T. Žiburiams" $100. Laikraščio leidėjai reiškia jiem už tai didžią padėką ir linki geriausios sėkmės.

Iškiliąja lietuvaite "Miss Vilnius" gegužės 15 d. L. Namuose išrinkta Ramona Siminkevičiūtė, studijuojanti pritaikomąjį meną Londone, Ont., o princese — Vida Barakauskaitė. Be jų dar kandidatavo Jūratė Lukošiūtė, Gražina Mačionytė, Irutė Varneckaitė. Vertintojų komisijoje buvo: I. Šernaitė-Meiklejohn, R. Žilinskienė, S. Leparskienė, D. Keršienė, J. Karasiejus, J. Strazdas. Iškiliosios lietuvaitės rinkimus ir visą vakaro programą organizavo apylinkės valdyba, pirmininkaujama Vyt. Biretos. Meninę programą atliko solistai — V. Verikaitis ir R. Strimaitis, akompanuojami J. Govėdo. Programos pranešėja buvo A. Dargytė-Byszkiewicz. Šiame vakare dalyvavo per 200 tautiečių. Buvo renkamos aukos iškiliosios lietuvaitės dovanai (kelionei į Meksiką) ir Karavanui. Ketvirtadalį bilieto kainos pažadėjo sumokėti V. Bačėno kelionių agentūra "All Seasons Travel, B.D." Apylinkės valdyba anksčiau yra gavusi $200 iš Paramos. Už aukas ji reiškia padėką.

Vestuvės. Gegužės 15 d. Prisikėlimo šventovėje susituokė Romas Dementavičius su Virginija Žiūraitytė — Lietuvos Kankinių parapijos nariai. Apeigas atliko abiejų katalikų parapijų kunigai — P. Ažubalis, Aug. Simanavičius, J. Staškus. Giedojo solistai — V. Verikaitis, R. Strimaitis, vargonavo J. Govėdas. Vestuvinis pokylis įvyko mažojoje Anapilio salėje, išpuoštoje dail. R. Žiūraitienės paveikslais. Pokylio pranešėju buvo inž. J. Vilimas iš Hamiltono (vartojo daugiausia anglų kalbą). Abu jaunavedžiai yra baigę augštąjį mokslą. R. Dementavičius dirba kaip skaitytuvo specialistas, o Virginija — kaip mokytoja. Pastarosios tėvai gyvena Oakvillėje. R. Žiūraitienė garsėja kaip populiari dailininkė, o J. Žiūraitis yra KLB Oakvillės apyl. pirmininkas ir Lietuvos Kankinių par. komiteto pirm. Jaunojo motina yra uoli kat. moterų drjos veikėja, o tėvas — ilgametis choristas. Po gražių iškilmių jaunavedžiai išvyko į Kanados šiaurę vienos savaitės kelionei.

Rūta Girčytė susituokė su Robertu Heikkila Prisikėlimo šventovėje gegužės 15 d. Vestuvinis pokylis įvyko didžiojoje Prisikėlimo salėje. Dalyvavo gana gausus būrys ir lietuvių.

Bernadetai Aušrotaitei gegužės 16 d. didžiojoje Anapilio salėje buvo suruoštas priešvedybinis pobūvis, kuriame dalyvavo arti 400 dalyvių. Viešnios gėrėjosi jaunosios gražia lietuvių kalba. Bernadetos jungtuvės su Eugenijumi Rovu įvyks rudenį.

V. Matulaitis gegužės 15-16 d.d. savaitgalyje buvo nuvykęs į Sudburį, kur vietos lietuviams rodė filmą "Laisvoje tėvynėje", pagamintą pagal C. Matūzo filmuotus vaizdus. Jame pavaizduotas nepriklausomos Lietuvos gyvenimas. Parodė ir antrą filmą, vaizduojantį dabarties geografinę Lietuvą.

MONTREAL QUE

Šv. Kazimiero parapijos žinios

— Aušros Vartų par. klebonas kun. J. Kubilius, kuris pavadavo mūsų atostogaujantį kleboną, Motinos Dienos proga pasakė labai gražų, turiningą pamokslą, kuriame plačiai apibūdino motinos vaidmenį mūsų dienų pasaulyje.

— Mūsų klebonas atsiuntė visiems savo parapijiečiams sveikinimus iš Andų kalnų. Jo sveikinimas, pasiųstas oro paštu iš Peru į Kanadą, keliavo net 16 dienų.

— Tris sekmadienius iš eilės mūsų šventovėje visi tikintieji galėjo pasiimti susipažinimui Aušros Vartų par. biuletenį, kurį atveždavo kas sekmadienį AV par. klebonas kun. J. Kubilius.

— Mirė Kazys (Charles) Saukas; palaidotas gegužės 10 d. **A. A.**

Žvejotojų - medžiotojų Klubas "Nida" paminėjo 10 metų sukaktį gegužės 1 d. AV parapijos svetainėje. Minėjimą pradėjo pirm. Aug. Mylė. Pasveikino susirinkusius ir visus minutės susikaupimu pagerbė mirusius klubo narius (per 10 metų mirė 11). Kalbėtojas supažindino ir su rašytoju humoristu Ant. Gustaičiu — "peklininku". "Nidą" žodžiu sveikino Kvebeko medžiotojų federacijos vicepirm. Albert Courtemanche, Montrealio apyl. žvejotojų - medžiotojų klubų pirm. Roger Mouffe, KLB Montrealio apylinkės valdybos pirm. J. Šiaučiulis, AV par. kleb. kun. J. Kubilius, LK Mindaugo šaulių kuopos atstovas St. Reutas, Šv. Onos draugijos — p. Kušleikienė, jūros šaulių kuopos "Neringa" — S. Vyšniauskas. Raštu sveikino žvejų-medžiotojų klubai: Hamiltono "Giedraitis", Ošavos — "Ešerys", Tillsonburgo "Vilkas", Sudburio "Geležinis Vilkas".

"Nidos" klubo 10 metų veiklos apžvalgą padarė jo steigėjas ir nuolatinis valdybos narys Steponas Kęsgaila. Klubas turi 82 narius, statutą, tradicijas ir kun. Kubiliaus parvežtą iš Čikagos žuvininko maldą: "Dieve, padėk man sugauti tokio didumo žuvį, kad nereikėtų meluoti". Klubas kultūrinei lietuvių veiklai paremti yra davęs $885. Jau penkeri metai rengia jaunųjų talentų vakarus ir visiems programos dalyviams įteikia dovanas — t. y. lietuviškas knygas.

Pagaliau scenoje pasirodė visų laukiamas A. Gustaitis. Publikos plojimai svečią privertė trumpai patylėti. Pirmiausia jis perdavė žvejotojams tylinčių žuvų linkėjimus, po to skaitė prozą "Izidorius Kirkilas" ir visą pluoštą eilėraščių. Susirinkusius juokindamas iki ašarų, dažnai turėjo sustoti dėl smarkių plojimų. Jo kūryboje vienokiu ar kitokiu atžvilgiu daug kas radome patys save. Jo programa nebuvo trumpa, bet publika poeto nepaleido nuo scenos. Prie visų linksmybių priedo davė kūrinėlį "Karvė". Buvo surengta ir graži foto paroda.

Geras ir gausias vaišes paruošė vyr. šeimininkė š. E. Krasowskienė su padėjėjomis — M. Grinkiene, G. Kazlauskiene, O. Myliene, I. Coil ir R. Žiukiene. Gausi loterija buvo suaukota klubo narių. Gera, neperdaug moderni muzika. Galėjo būti daugiau žmonių. Tikrai būtų buvę patenkinti linksma menine dalimi ir geromis vaišėmis.

Buvo numatytas ta proga visų Kanados lietuvių žvejotojų ir medžiotojų klubų pasitarimas, bet neatvykus kitų klubų atstovams, neįvyko.

A. a. Elena Vieraitienė po sunkios vėžio ligos mirė gegužės 2 d. Gera AV parapijietė ir lietuvė. Priklausė šaulių sąjungai. Palaidota iš AV šventovės. Laidotuvių apeigas atliko klebonas kun. J. Kubilius. Dalyvavo uniformuoti šaulių sąjungos nariai, gražiai išsirikiavę prie šventovės. Prie karsto garbės sargyboje stovėjo šaulės. Dalyvavo daug žmonių. Po laidotuvių pusryčius paruošė šaulės ir šauliai. Kalbėjo kun. J. Kubilius, šaulių atstovas Sušinskas, Pr. Juodkojis, J. Vieraičio brolio sūnus ir kiti. Vieraitis, liūdesio valandoje negalėdamas ilgiau kalbėti, visiems nuoširdžiai padėkojo už visokeriopą pagalbą.

Nijolė Jungmeisterytė, dirbanti komercinio meno srityje, balandžio 30 d. ilgesniam laikui mokslo reikalais išvyko į Kiniją ir Japoniją. Grįždama žada sustoti poilsio Havajų salose.

Kasmet "Litas" spausdina savo nariams sieninį kalendorių. Jo viršeliui panaudojami mūsų dailininkų paveikslai, grupinės jaunimo, gamtos vaizdų nuotraukos ir panašiai. 1977 m. "Lito" valdyba nutarė pasiūlyti mūsų dailininkams paruošti specialiai kalendoriui pritaikytą viršelį. Eskizus siųsti "Litui", 1465 De Seve Street, Montreal, Que., H4E 2A8, iki š.m. rugsėjo 1 d. Galutinį viršelio projektą paruoštų tik tas dailininkas, kurio eskizas būtų priimtas. Premija — $100. "Litas" tikisi, kad savo pasiūlymus atsiųs ir jaunesnieji mūsų dailininkai.

Jaunųjų "Lito" narių ekskursija, bus birželio mėnesio gale. Dar nenusistatyta kur vykti. Narių sugestijos tuo reikalu labai pageidaujamos.

Olimpinių žaidynių organizatoriai kreipėsi į AV parapiją, prašydami talkos. Reikalingi sekretoriai, priėmimų, pasilinksminimų organizatorių padėjėjai ir kitokie pagalbininkai. Be anglų ir prancūzų kalbos, dar reikia mokėti vieną kitą svetimą kalbą. Norintieji gauti tokio darbo tesikreipia į AV kleboniją. **A. A.**

Greitas ir tikslus patarnavimas!
Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355
PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL, QUE. H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	6,0%	Asmenines	11.0%
Taupomąsias s-tas	8.25%	Nekiln. turto	10.75%
Term. ind. 1 m.	9.5%	Čekių kredito	12.0%
Term. ind. 2 m.	9.75%	Investacines nuo	11%
Term. ind. 3 m.	10.0%		

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki $2,000 už taup. s-tos sumas. Nemok. gyvybės apdr. iki $10.000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 ik 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.

TORONTO MIESTAS
ATMATŲ IŠVEŽIMO TVARKARAŠTIS

Kadangi gegužės 24, pirmadienis, yra miesto tarnautojų šventė, tą dieną nebus atmatų išvežimo.

Pirmadienio atmatų išvežimas bus atliktas antradienį, o antradienio — trečiadienį.

1976 m. gegužės 26, trečiadienį, nebus išvežami laikraščiai ir sunkūs daiktai, kaip šaldytuvai, baldai, medžio gabalai, šepečiai ir pan.. Tie daiktai bus išvežami 1976 m. birželio 2 d.

Būsime dėkingi už jūsų talką — atmatų išnešimą į atitinkamą vietą skirtąją dieną.

R. M. Bremner
Toronto miesto viešųjų darbų viršininkas

FOTOGRAFAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v.v. B. Tarvydui tel. 537-3684.

JIEŠKOMA PATYRUSIŲ fabriko siuvėjų, norinčių dirbti namuose. Skambinti tel. 445-4935 arba 621-2343